

2.50

2

ՀԵՐԱԿՐԱՄԵՐՈՅ Բ. ԱՋԵՏԵԱՆ Ի ԹԻԷ

ՀԱՅՐ ՄԵՐ

ՏԵՏԻՅԻՄԻՉ ՏՈՒԱՆԸՆ

ԹԱՖՍԻԼԻ

ՅԻՍՈՒՍԵԱՆ ՄԻԱԲԱՆԱԲՐԸՆՏԱՆ
ՄԻՇՆՈՒՐ ՎԻՄԻՄՏՈՒՏ ՓԵՕԼՕ ՍԷ
ՆԵԿՐԻ ՆԱՄ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻՆ ԳԻԹԱՊ
ՎԱՐԸՆՏԱՆ ԻԵՐԱՃ ՎԻ ԹԻՐՃԻՄԻ
ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ, ՏՈՒՐ

8558

ՎԵՆԵՏԻՒՅ ԸԿՀՐԻՆՏԻ

ՄԵ ՂԱՎԱՐ ՎՈՆԱՍԻՐՐԵՆՈՍԱ ԱԿՍՈՒՆԱՆ

1824. ԴԵՄՅԷ.

ԻՇՊՈՒ ԲԻԹԱՊԸ ՊԱՍՄԱ ԷԹՏԻՐԻՆ
ԽԱՅԲ ՍԱՏՐՊԻ ՃԻՆԱՊԼԻՐԻՆԷ

Իշպու մուսարէք Հայր Թե տետիյիմիզ
տուա՝ հերջի հէր քեսին աղղընտա էղպէր օւ
մուշ, ալէա-տէվամ սեօյլէնիր, անճագ հիւն-
տէ փէք չօգ տէֆա՝ թէքրարլայըս սեօյլէյէն-
լէր նէ դատար չօղ ուսա, մանտարնա ֆիքիր
կօրուս, մէֆհուսունա էրմէյէ ճահտ էտէն-
լէր օ դատար աղ օլտուղու տէրքեար օլուս,
պու տուանըն թաֆսիլի պապընտա նիչէ ա-
լիմլէր գալէմ իշլէթմիշ խտէ տէ, էրմէնի միւ-
լէթինտէ էանա խալքըն, վէ նըսվան վէ սը-
պէանըն անղայաճաղը լիսանտէ էաղմըշ օւ-
մատըղլարընտան, օ ֆագըրլարըն չօղու՝ սեօյ-
լէտիյի նէ օլտուղուն պիլմէյէրէք, տուա տըր
տէյի սեօյլէր տուրուր. Ալլահ՝ նիյէէթլէրին
գասուլ էյլէյէ :

Լաքին պիղ պէօյլէ սեօյլէմէյիլէ՝ պիղէ
պօրճ՝ օլան դարտաշ մուհասպէթինի իճրա
էթմիշ օլըր մույուղ. հաթթա գարտաշ
մուհասպէթինին պիր շարթը՝ պիլմէյէնլէրէ
էօյրէթմէք օլտուղունու միւլահաղա էտէ-
րէք, պու աղիղ տուանըն՝ հէր քեսին անղ-
լայա պիլէճէյի լիսանտէ թէրճիւմէսինի
արղուլէր իմիշսինիղ : Պու հետա տախի ֆա-
գաթ սիղին արղունուղու վէ միւլահաղանը-
ղը թահսին էախպ, պիր գարտաշ մուհասպ.

պէթի զայրէթի իլէ, պու պասպէ քենտի
 դուարէթիմ քեաֆի մի, տէյիլ մի, հիչ միւ-
 լահաղա էթմէյէրէք. պու միտիլլի նաղիք
 մաստէլէրին թէրճիլմէսինտէ՝ նէ դատար
 սուուպէթ օլտուղու՝ իքի լիսանէ էյի աշնա
 օլանլարա մալում տուր, հէր նէ դատար
 թագսիրաթում օլտա, էօղր օլունուր իւմի-
 աի իլէ, իշպու թէրճիլմէյէ ճէսարէթ,
 վէ օ ֆադրր ճանլարա նաֆագա օլմագ իչին,
 պու մուպարէք տուանըն թաֆսիլլինի ճանըն
 մանանասը շէօհրէթի իլէ, Վէնէրի նամ մէշ-
 հուր Վարգասպետին թէլլիֆ էթտիյի քիթասլ-
 տան իխրաճ, վէ հէր քեսին ահղայա պիլէ-
 ճէյի սուրէթէ դամաղա՝ էլտէն կէլտիյի դա-
 տար՝ ճահա ու զայրէթ էյլէմիշիմ: Անճագ
 պու թէրճիլմէմ՝ սիլին արղունիղէ պինտէն
 օլուպ, քենտի թարաֆրմտան տախի խաթըր
 նիշան օլմագ իչին, պիր մուխթասար խաշ
 էուա տուասը իլավէ էյլէտիյիմի մագպուշ
 կէօրիւպ, թահսին էյլէմէնիղ մէմուլ, վէ
 պու պասպէ իքիմիղին տէ խայր նիյեէթի
 միւշթէրէք օլմաղա, ինչա Ալլահու թաս-
 լա՝ բահմէթէ վէսիլէ օլաճագ էճր իւ սէվա-
 պը տախի միւշթէրէք օլաճաղը պի իշթի.
 պահ աըր:

Իսթամպուլ շէհրէնպէ .

1822 . յունիս 12 :

Կայր մեր որ յերկինս էս . օք եղեցի ա-
 նուան քո . եկեսցէ արգայտութի քո . եղեցին
 հասն քո որպէս յերկինս եւ յերկրի . զհաց մեր
 հանասպառարդ որսւր մեզ այսօր . եւ ընդ մեզ
 զպարտիս մեր , որպէս եւ մեք ըողումք մերոց
 պարտասպանաց . եւ մի քանիք զմեզ 'ի գործու-
 ընի . այլ իրկեան զմեզ 'ի չարե . ամէն :

Եւ ինչպէրտէ օլան փետերիմիզ ,
 իամին միւսպարէք օլսուն . տէվլէթին
 կէլսին . սէնին մուրատըն՝ կէօյտէ
 օլսուղու կիպի՝ եկրտէ տէ օլսուն :
 Աիւնտէլէք էքմէյիմիզի՝ պիղէ պու
 կիւն վէր . վէ պիղ պօրճլուլարըմը
 զա պաղըչատըղըմը կիպի՝ սէն տէ
 պօրճլարըմը պիղէ պաղըչա . վէ
 պիղի թէճրիւպէյէ գօմա . իլա Ֆէ-
 նա շէյտէն պիղի սաղլա . ամին :

Եղեցին կամօք թո՛ւ :

ՀԱՅՐ ՄԵՐ

ՏԷՏԻՅԻՄԻՉ ՏՈՒԱՆԸՆ

ԹՒ ԼՖՍԻԼԻ

Լ.

* Լա արդ այսպէս կայէ՛ք դուք յաղօթն ,
Հայր Քր որ յերկինս էս||, *ևն* . (մատթ. յլ. 9:)

Ան փատիշահտան պիր քերե՛մ տիղէյե-
ձիք օրսան , փատիշահըն հէր ոււմուրոււու
կեօրէն կվլատր՝ վէրե՛ձէյին արղուհալին
թէսվիտինի սանա քենափ լիսանէն թարիթ
էթմիշ օրսա , ծնտան սծնղրա սէն վարըպ
տահա ալլատըն արամաղսըն : Իշթէ պիղլամ՝
Հայր Քր տէախլիսիղ մէշուր տուա՛ ծնուն
կիպի տիր : Օնուն իչին պէնիմ պունտա
նիյեթիթիմ՝ սէնին քենափ ֆայտէն իչին պու
տուանըն իւղերինէ՛ սանա ֆիլըրինի իշլէթ
տիրմէք տիր : Պու տուա՛ փէտէր ուլլահա
թաղալամ օլունամաղ պիր արղուհալ ալր .

05781244

լարինն պիր արգուհալ քի, Քն էֆէնտիմիլ
 քենտի լիսանէն էօյրէթմիլ տիր: Քն էֆէն
 տիմիլ խէ, պէօյլէ պիր ուլու վատիշահնն՝
 սալթ էվլատը օլուպ, տէվլէթինինն հէր ու
 մուրու ծնուն իւհտէսինէ իհալէ օլունմադ
 տէյիլ: Իլլա պիր էվլատ տըր քի, վէտէրի
 նին եանընտա պիլիմ իլին շէֆատթ էթ
 մէյէ թայեինն տիր: Պիր սատադաթլը շէ
 ֆատթաթ տըր քի, տիլէմէնին էյի եօլունու
 էօյրէթտիյիննէ շիւպհէ օլունմադ. վէ էօյլէ
 իշկիւղար տըր քի, էօյրէթտիյի եէրտէ,
 էօյրէթմէնինն եօլունու պիլտիյի՝ հիշ վէպի
 սէ կեօթիւրմէլ: Պագ խնոի պունտանն սադ՝
 պիր եօլ պուլլա պիլիլիսինն: Պու ճիւմիլէ
 իլէ, չօդ տէֆա սէն զայրի տուալարա հա
 բարէթլէ հայրանն օլուպ, պունու կերի
 պրադրարն, օլուսա տիշ տէնիլ՝ տիւնեա
 նըն չայլարընտանն, վէ դրախտտանն չրդան
 լարտան պիլէ՝ պիւյիւք օլտուղու դատար,
 պու տուա տա օպիլլէրտէն պիւյիւք վէ էվ
 վէլ տիր: Սէն պէօյլէ էտէրսէն, յէնաի ա
 րեթէրեիլիսիս ուղտուանն՝ Ալլահըն էմրեի էպ
 Ռալ էմիլիսիսիլ (մատ. ե. 8.) տէյիլ էֆէն
 տիմիլինն թայիլիննէ՝ քենտինի մուսթահադ
 էտէրսինն: Ալլ խնոի սէն պու տուայր՝
 տուրմայրպ դուլլանն, վէ վաճիպի իւզրէ՝
 դուլլաննա պիլմէք իլինն, նէ դուլիլէթէ մալըր
 օլտուղունու անդամադա հապրլանն. վէ
 պիր ալիմ շէհիրէ իպթիտա կիլիր կիպի՝
 շէհրինն եէրիւնիւննէ պիր կեօլ կեդաիր,
 սօնդրա վարա վարա հէր թարաֆընը պաշ
 դա պաշդա թասհիհ էյլէ:

Եւսկէլա պիր տուա դասուլ օլունմագ ի շին, կերէք տիր քի իսթխտ'ասը հագ օլա .
 Գոս ԳԵԳԵԼԵԻ ԱԼԱՀԱ լայրԳ Իսկիս ԳԵԸ . զիրա
 տիւնեա փատիշահարընա պիլէ՝ եաղըշրդ
 սըղ, եախօտ դասուլ օլունմագ պիր բէճա
 սունմագ օլմալսա, կեօյլէր փատիշահարնա
 նիճէ սունուլա պիլիր: Պու բասպլանի տուա
 էօյլէ տէյիլ . պու տուա փէք լայրդ տրը, զե
 րա ԱԼԱՀՏՈՒՆ տիլէ մէյէ լայրդ կքի շէյ վար,
 պիրի սահիհ էյլէք օլանը՝ պիլէ իհսան էթ
 սին վէ պունուն ասըլ աարնա տուա տէր
 լէր . օպիրի սահիհ փէնալըդտան՝ պիլի հըփղ
 էթսին . պունուն տա աարնա տիլէք տէրլէր:
 Իշթէ պու աւաատա տիլէ տիլխմիլ՝ պու կքի
 շէյ տիր . փաղաթ էյլէք հագղընտա՝ սալթ
 քենտի խայրըմըդտա տուրմայրդ, ԱԼԱՀըն
 տա խայրընը իսթէրիլ, հաթթա ԱԼԱՀըն
 խայրընը՝ պիղխմիլնտին զիյատէ իսթէրիլ:
 Վէ ԱԼԱՀԱ օլաճաղ խայր՝ անճագ քենտիյէ
 դահիրտէ օլան իղգէթ վէ իքրամ՝ ըլա օլաու
 դու իչին . պու իղգէթ իւ իքրամը ԳԵ ԷՂԵԳԵ Խ
 ՆՈՒՆ ԳՈ տէ մէյիլէ իճրա էտէրիլ: Պիղխմ քեն
 տի խայրըմըդա կեղինճէ, ծնլար իւչ տիւրլիւ
 տիւր . պիրի ուխրէվի, պիրի բուհանի, վէ
 պիրի տիւնեկվի տիր: Ուխրէվի օլանը՝ էկէսցէ
 արհայոանի ԳՈ տէյերէք՝ մութլաղա իսթէ
 մէլիլիլ: Բուհանի էյլէրլէրի՝ ուխրէվիյի է
 տինմէյէ զիյատէ գօլայրդ վէրէնկերինի իս
 թէ մէլիլիլ: Պունու տա էղէցին կանչ ԳՈ տէ
 մէյիլէ իսթէրիլ: Տիւնեկվի էյլէրլէրի, բու
 հանի էյլէրլէրէ մանի օլմայրդ, հաթթա
 եարտըմ էտէ մէյիլնէ դատար զհայ ԹԵ Կանա

պաղտորդ քաւոր Բեշ աչսօր տէյնայ տիլէրիդ : Ֆէ-
 նալըղա կելիննձէ, Ալլահա բէճա էթմէլէյիդ
 բի, սու սէօյլէտէյնիդ էյլերէրէ զրտա օլան
 շէյլէրին ճիւմլէսինտէն՝ պիլն հըֆիլ էտէ :
 Իմտի Ալլահըն էյլէյինէ զրտա շէյ օլամնալ,
 զիրա օնուն իղգէթիննի՝ հիչ պիլ շէյ էքսիլ-
 տէմէլ . Աէն Կիմնահ էլլէրսէն , օնա նէ զարար է-
 քէրսէն . (յոր . Կ . 5 . 6 .) հաթթա սալիհ
 ճանլարըն էթտիյի իղգէթ՝ քենտիյէ շէրէֆ
 օլտուղու կիպի , կիւնահքեարլարըն տա
 էթտիյի բէղալէթ՝ քենտիյէ իֆթիխար օ-
 լուր , զիրա իրի սուրէթտէ տէ քենտի գուտ
 բէթիննի իճրա էտիպ , պիլըլէրիննէ իւճրէթ-
 վէրիւր , օպիլըլէրիննէ սալապ : Օնուն իչինն ,
 Ալլահ ֆէնա շէյտէն հըֆիլ օլտուն տէյի՝
 տուա էթմէյիդ , զիրա օնուն պու մուսի-
 պէթլի տուայէ իճթիյաճը եօդ : Ֆաղաթ
 քենտի էյլէյնիղէ զրտա օլան ֆէնալըղտան
 պիլն սաղլասըն տէյի բէճա էտէրիդ : Ա է
 շիւնրի ուխրէվն էյլէյէ , եաննի ճիւննէթի է-
 տիննէյէ զրտա օլան՝ եարընը կիւնահ սրը ,
 Բո՛ղ Բեշ զպարսէն Բեշ տէյի նիյալ էտէրիդ :
 Ա է փորձութիւն տէտէյնիդ իղվա՝ քենտի
 զաթթինտէ՝ բուհաննի էյլէյէ զրտա օլտուղուն
 տանն , Է Բ քանիւր զԲեշ ՚ի ֆորթուէն տէրիդ : Աէ-
 թիճէի քելամ՝ տիւննէվն էյլէյէ տէ՝ ֆէ-
 լարէթինն զաթթի զրտա օլտուղու իչինն , այլ
 ֆրիւս զԲեշ ՚ի շարէ տէյի բէճա էտէրիդ : Իմ-
 տի պու տուայը պիլ էյի միւլահաղա էտէր-
 սէն քենալ մէրթէպէ հաղ օլտուղունու կեօ-
 բիւրսիւնն : Էօյլէ օլտուղտան սօնղրա , Ալ-
 լահա մաղպուլ օլաճաղընը նիճէ շիւպհէ

հատէ պիտի քոսին: Տօղբոս «եօյլէյէն» «էլէլէր» (առակ. ԺՂ. 13):

Պիր տուա մագպուլ օլմագ իշին, սալթ հագ օլմասը եկ թիշմէղ, բապըթալը տա օլմալը, զերա տուա տէտիյիսիլը արդուլէրի թասիլը հատը թէրձու ման տրը: Արդուլէն մէյէճէք շէյի արդուլէյէն, եախտա արդուլէնէճէք շէյի արդուլէ մէյէն քիսնէնին տուա սընը քիմ' դապուլ հատը: Պագ խմտի պիղ արդու հաղխմիղտէ Ալլահտան տիլէյէճէյի միղ խթխտ' ալէրի' Յն էֆէնտխմիղ նէ կիւզէլ սըրասընա դօմուշտուր: Գօտուղու նիզամ' արդուլէրիսիղտէ թութաճաղբիղ թարիղ կիպի տիր, զերա հէք քեստէ թաս պիսթիս հիւքիւ տիր' էն արդուլէտիյի միղ շէյի հէֆիսնտէն էֆիլէլ խթէրիղ: Պագ քի էյլէք հագընտա' էֆէնտխմիղ խպթխտա Ալլահընքիսի խթէտիր, սօնդրա պիլիսի նի: Աէ պիղէ օլմագ էյլէք հագընտա' խպթխտա ու խրէվիյի խթէտիր, սօնդրա բուհանիյի, ծնտան սօնդրա տիւնէվիյի: Ռւխրէվի էյլէք' պիղիմ աղբուլթիսիղ տիր, եանի, ձէնէկթիսին տէվէթի. ծնուն իշին պուրէճա հէֆիսնտէն էֆիլէլ տիր: Օնտան սօնդրա բուհանի էյլէք քի' պիղէ օ աղբուլթիսիղէ էտինմէյէ սէպէպէր տիր, եանի, Ալլահըն մուրասընըն իճրասը' իքինձի բէճա տրը: Նիհայէթ տիւնէվի էյլէք քի' օ պիլիլէրիսի դօրայլատաճագ եարտընլար տրը, եանի, հէք կիւնլիւք էքմէյիսիլը իւշիւնձի բէճա տրը: Քեղպլէք ֆէնալղ հագընտա տա խպթխտա կիւնահտան հըֆղ օլմամըղը

խաթէտիր . զիրա ուխրէվն էյլէյխմիղէ մաննի
 օլուր , սօնդրա բուհաննի էյլէյխմիղէ մաննի
 օլանլարտան , եաննի , փորձուլթխանլարտան
 հրֆիլ օլմամըլը տիլէտիր . ծնտան սօնդրա
 տիւհնէվնիէ զլտա՝ ֆիլլաքէթլէրտէն հրֆիլ
 օլմամըլը նիյազ էթտիրիր : Պէօյլէ օլտուղ-
 տան սօնդրա , վէ սէն տուայը պուլ թէրթիպ
 իւղըէ էթտիրտէն սօնդրա , էթտիյին տուա-
 նըն դապուլ օլունամազընա՝ պիր պիւյնը
 իւմիտին օլմազ մը : Ալլահ կեօրիւյօր քի ,
 սէնին տուան հէմ հազ տըր , հէմ սըրասըն-
 տա տըր , էօյլէ օլտուպտան սօնդրա նէտէն
 վէավէսէ էտէրտին . Հաֆէլ Բանըյանլաղա՝ աը-
 դու էնֆիյէ շէ վէրէւեր . (առակ . Ժ . 28 .) . քիշի
 արղուլէնէճէք շէյի սալթ արղուլէմէք տէյիլ
 իլլա թէրթիպ իւղըէ տէ արղուլէրտէ , ծն-
 տան զիյատէ հազղը թանըյանն քիմսէ մի
 օլուր . Պանա՝ հահապէն ըմարլապը , (երդ . ք . 4 .)
 քիշինն Ալլահա սունամազ էն թաթըլ ,
 վէ էն նապըր նազմէսի իշթէ պուլ արղուլէ-
 բին ահէննի տիր : Մապըթալը տուա՝ տահա
 նամըլ օլուր :

Պունտան մա՛տա պիր տուա մազպուլ
 օլմազ իշին , քիշինն դալպինտէ սըտդ օլմա-
 ըր . զիրա պիզէ պիր բէճասը օլան՝ մասըա-
 հաթըր քենտի տօսթլուղումուղա իհալէ
 էտէրտէ , ծնուն հազ բէճասընը իճրա էթ-
 մէյէ զայրէթ էթտիյխմիղ միւճէրրէպ տիր .
 ծնուն իշին էօյլէ ատամ՝ հէմ ճէսարէթլի
 սէօյլէր , հէմ աշդ ըլա սէօյլէր , հէմ աղ-
 լաղըրորըյա անղլաթըր : Աէ իլլա էօյլէ
 էթմէտիյի սուրէթտէ , պիղ տէ ծնա էյլը

էթմէքտէն սօուրուզ : Պիղ հէփիսիղ պէօյ-
 լէ պիր թիթիղ ճինս իքէն, պէօյլէ էտէրիղ,
 եա օ հէր քեստէն զլյատէ էյլիք էթմէյի՝
 քենտիյէ իֆիթիսար սայան Ալլահ նիճէ
 էտէր . Պէնպէ է-Տիպին օլաուդու էլէն, Ճանըն սէ-
 լաճէնպէ օլաւր . (Երեմ. լթ. 18 :) Պաք իստի
 պու րէճալար նէ՛ ճէսարէթ իլէ , նէ աշդ
 ըլա , վէ նէ աղ սէօղ իւլէ , Ալլահա թաղ
 տիմ օլունուր քի , անճաղ պիր կիւվէնիլէ-
 ճէք արղուհալէ իղթիլա էտէն պու իւչ
 շարթ տըր : Ճէսարէթլէ թաղտիմ՝ օլու-
 նուր , եանի ՄԲ էշէցէ (մուպարէք օլսուն)
 Եէեպէ (կելսին) Եշէցէ (օլսուն) Տ՛-ր (վէր)
 Թաշ (պաղլըլա) ՄԻ քանի (զօմա) Փրէէա՛
 (սաղլա) , շէօյլէ քի , յակոբոս առաքեսալըն
 արք ըա իսէէսէն , հէլ վէսվէսէ էմէսէն (ան-
 6 .) տէտիյի կիպի , Ալլահտան իսթէտիյիսիղ
 հաղ շէյլէրի՛ շէրինէրէք սէօյլէմէյիպ , ինսան
 ըլա սէօյլէշիր կիպի՛ զօրղուսուղ իսթէմէլլե
 յիղ տէյի՛ էֆէնտիսիղ Քն էօյրէթմիշ օլմա-
 սա օ սէօյլէյիշ՝ հիւրմ էտէր կիպի սէօյլէյիշէ
 պէնպէր : Աշդ ըլա նիյաղ օլունուր , եանի ,
 պու աշդ՝ կերէք Ալլահա , կերէք ինսանլա-
 րա օլան մուհապպէթիսիղտէն հասըլ օ-
 լուպ , Ալլահա օլան մուհապպէթիսիղի՛
 հայր (փէտէր) տէմէյլէ անղլաթըրըլ . վէ
 հայր Տեր (փէտէրիսիղ) տէմէյլէ , ինսանլարա
 օլան մուհապպէթիսիղի կեսթէրիլիլ : Օն-
 տան մամտա Բոզ Տեղ զպարպիս Տեր , որպէս է Տէ
 Բողոմէ Տերոյ պարպանաց տէյի նիյաղ էթ-
 տիյիսիղտէն պաշղա , հէր իսթիտ՛ամըրը՝
 ճէմաթ ըլա տուա էտէր կիպի՛ ճէմ իլէ

սէօյլէյիպ, քինտիմիդ իշին տիլէտիբէրիմէ-
 զն՝ ամմէ իշին տէ տիլէրիդ: Քեզալիք ազ-
 սէօյլէլէ սէօյլէնիք. շէօյլէ քի, իսթ խո՞ ա իթ-
 տիյիմիդ նիյազլարը իսթէմէյէ՝ պուստան
 դըստա, վէ սուստան ասան թարիդ օլամադ:
 Վէ պու սուրէթլէ պիր ազլմ իթիդատ կես-
 թէրիբիդ. զիրա տաւնեա փատիշահարբնա
 էթտիյիմիդ կիպլի՝ լազըրտը տօլաշտըրմադ՝
 փէք իթիդատաըզլադ պէշարէթի տիր: Պու-
 նուն իշին Վն է ֆէնտիմիդ քոսա էմփիյիէիզ
 զաման օգ ֆէօյլէմէն տէյի թէնպիհէ էթտի.
 լարին օգ քոսա էմփէն տէմէալի, օք էսթիէմէն տէ-
 մէտի, օգ էալթարման տէմէալի. իլլա օք ֆէօյլէ-
 մէն, վէ քոսթէրէմէլէր կիպի օք ֆէօյլէմէն տէյի
 ըամարլատը. զիրա փու թիթիթիսթիթի փութ-
 լարըր փատիհէ քելամիար ըլա մէրհամէթէ-
 կէթիթիթիզ զըլա էտէրիթ խալի. Սանըլար թէ,
 օգ ֆէօյլէմէյլէ քոսալարը գադոսլ օլանոս. (մատթ.
 ի. 7:) Տուամըր Ալլահն պտպուլ էթտիրէ-
 մէք՝ լազըրտը տէյիլ օլիք, կեօնիւլ արդուսու-
 տուր. Ալլահ քոսգարանըն արգրսոնոս գադոսլ
 էմփի. (սադ. թ. 17:) Վէ պու արզու՝ իս-
 թէտիյին դատար սիւրէր. համթթա էֆէն-
 տիմիդին էթէնպիհէ իւզրէ, տախմա տուա
 էտէմէք օլտուպտան սօնդրա, արզու տա
 տախմա սիւրէր:

Տուայը իլթիլա էտէն սըտդ ըլա էթտիյի-
 միդ էէրտէ, քինտի լիյազլաթըրդա կիւմէն-
 մէլէ տէյիլիզ, իլլա սըտդըմըր, իւմիտիմիլէ
 Ալլահըն մէրհամէթինէ պինա իթմէլլիլ:
 Պունա պինասէն տուամըր մադպուլ օլմադ
 իշին, քիշտէ պիր տէ կեօնիւլ ալլազըրը

օլմադ իղթիղա էտէր . Բէնփոյի խօրայան յինէն
 նին քոսասը՝ պուլտալարը եօնէնէ կէնէր . (սիր . լն .
 21 .) զերա պիղլոմ լիսանխոմիղձէ՝ Ալլահն էն
 կիղ լի մէքեանդարընա կիրիպ պուլտուրուր :
 Վ է պու կեօնիւլ ալլադլղը՝ է ֆէնտիմիլին
 պու էօյրէ թախյի տուատա կիւղէլ աշլքեար
 կեօրիւնիր : Չիրա սահիհ կեօնիւլ ալլադլղը՝
 քիչի քենտի սէ ֆիլլիյինի թանըրպ, դաթ ա
 քենտիյէ կիւլէնմէյիպ , հէր էյլիյի Ալլահ
 տան ումմադ արր : Վ է պու տուայը դուլ
 լանան քիմնէ՝ էօյլէ օլտուղուն իղրար է
 տէր . զերա սալթ հէր էյլիյի եալընըղ Ալլ
 լահտան ումմադ տէյիլ , իլլա կեչմիշ վէ կե
 լէձէք վէ հալա օլան քեմիլըլէրտէն տախի
 խէլասընը՝ եալընըղ Ալլահտան պիլտիյինի
 պէյան էտիպ , օ կեօնիւլ ալլադլղըլլա՝
 քենտիյի Ալլահն հիւքմիւլ ալթընտա սայ
 տըղընը կեօսթէրիր : Պու սուրէ թտէ այս
 պէս կայէր դուս յաղօնս (սիլ պէօյլէ տուա է
 տին) ախտիյինտէ , է ֆէնտիմիլին չօղ հաղղը
 վար բմիշ . զերա բէճամիլ դասպուլ օլուն
 մադ իչին , տուա է թմէնին սահիհ եօլու՝
 պու տուր : Քրիսթիյանդարըն ֆիրբինի աշ
 մադ իչին՝ քիլխտէնին հէր կիւն Չերմեոան
 դու թիւնուլա է թախյի չօղ տիւրիւլ տուա
 լար վար , էօյլէ տուալարը խպթալ է թ
 մէմէք իչին պու սեօլէր էլէ քոսա էփն տէմէ
 տի , իլլա պէօյլէ էփն տէտի , եանի , օպիր
 տուալարըն տա շէրի մադպուլ օլմադ ի
 չին , կերէք իսթխո՝անըն սալը վէ նիլամը ,
 կերէք իսթխո՝ա էտէնին սրտըր վէ կեօնիւլ
 ալլադլղը՝ պունա պէնղէր օլմալը տէյի

անդլաթար : Օնուն իշին նր Օղոստինոս
տէր քի , * Օպիր տուալարքն հէփիսի էյի
օլմագ իշին՝ էլլակթատ սունա պէնդէմէլի
տիր ॥ : Վ է հէր հալտէ մատամ քի , էփէն
ախմիդ սիչ պէօլէ քոս էփէն տէմիշ , պու տուա
օպիրլէրին էօրնէյի օլմուշ տուր , պիլ ճու
ճիւմէտէն ալա սայնուլ լըրդ : Ալլահա մէտհ
էթմէնին շէրլի՝ թէրթիպ օլունմալ , զերա
ճնա լայրդ օլան մէտհին դարարը եօգ . էփէ պիւ
փէյն Գաքար ճէփ էյլէ , օ էիէ հէր ճէփէն ալիճ
փէր . (սիր . խի . 53 .) լարին Ալլահա օլու
նաճագ բէճանըն շէրլի՝ թէրթիպ օլունուր ,
զերա իսթիտ սպարըմլըրն հէփիսի՝ էյն էփէն
ախմիդին պու տուատա բէսմ էթտիյի դա
րարտա օլմալը տըր . ճուն իշին էփէնախմիլ
նէ պու տուատա , նէ զայրի եկրտէ պէօլէ
ճէփ էփէն , տէմիշ տէյիլ տիր , իլլա պէօլէ
քոս էփէն տէմիշ :

Բ

Հայր :

Տիւշիւն , նէ պիւյիւք հիլմէթ տիր քի ,
պիր իթիպարսըր խօր ինսան՝ Ալլահա ար
ղուհալ սունարքն , փէտեր տէյէ պիլմէյէ
հագղը օլսուն . վէ սալթ տէյէ պիլմէք տէյ
իլ , տէմէյէ պօրճու օլսուն . սիչ պէօլէ քոս
էփէն : Պու էօլէ պիր մատտէ տիր քի , էյէր
էփէնախմիլ քէնախի էմր էթմիշ օլմասա , լի

սանէ ալընմադ միւմբին տէյլը խտի: Օնուն
 իչին տիր քի, քահանա սեղանսա՝ ճէմաաթ
 ըլա՝ հայր մեր սէօլէյէճէք օլուրսա, տախ
 մա կւլէլինտէ եմր օլունմալ քաթէլէ լէնդի
 լէրպէն օլուր, լէ պիչ բապպանի լալիմ իլէ էօյրէն
 միշ օլառաղունմալպան սէօլէլէյէ ճէսարէլէ էպէրիչ
 տէյլ՝ պիր տիպաճէ սէօլէյիպ, կմր օլտու
 դունու խպթխտա անմնղլա, օ սէօլէյիշտէ
 ֆօտուլուդ խտտիասը օլմատրղընը իղրար
 էտէր: Սէն սէ աղղընը աչրպ, Ալլահ
 էֆէնտիմիղէ հայր տէմէտէն, պիր Ալլահ
 նիսպէթէն՝ սէն բիմ օլտուդունու, քերիհ,
 ջիբրին, վէ շամուրլու պիր դուրտ, պիր կիւ
 նահրեար օլտուդունու տիւշիւնիւպ, դալ
 պինտէ պիր հադարաթ կեօսթէր. իմպէ էմ
 բապպի, սէն պիլիմ քէպէրիպ սէն. պիչ էսէ ւա
 ճուր ուլ. (Եսա . կդ . 8 :)

Ինսանլարըն ճիւմլէսի՝ Ալլահըն կլին
 տէրի թօիրադ օլուպ, ճիւմլէսի քենտի էլի
 նին էմէյի, վէ քենտի սիֆաթընտա եա
 վրլմըշ, ճիւմլէսի քենտինաղարընտա, ճիւմ
 լէսինի քենտի կեօրիւպ կեօղէտիպ, փետէ
 րանէ մուհապպէթ իլէ պէպէտիյի իչին,
 ճիւմլէսի փետէր տէյէ պիլըր. Հէֆէլէն պի
 քէպէրի քէյէլ մ. (մաղ . բ . 10 :) Լարին
 պիղ տինտար քրիսթիյանլար քէպէր տէրսէք,
 կեօլլումիւղ տահա եիւրսէքտէ տիր: Թա
 պիսթտէն խարիմ՝ աղիմ թարիղ իլէ պիղի
 էվլատ էտինիպ, շնորհք, եանի, սէլամէթ
 եօլունտա պուլունտուդունու իչին՝ փետէր
 տէրիղ: Օնուն իչին՝ կերչի փետէր տէմէնին
 աւրլ մանասը՝ ամմէնին ումումի փետէրի

տէ՛մէր տիր , լարինն պիր փէտէր տիր քի , տիւ
 նեատէ օլանն՝ սաիր ինսանլարա վէրտիյի՛ պօշ
 շէյլէր տիր . հայր արրահամըն էթտիյիկիպի,
 փէտէր , վէ էօյլէ պիր մալտար փէտէր իքենն ,
 օղլու խամաէլի եօլա դօտուղու զամանն , ար
 դասընս պիր սէփէտ էքմէյիլէ , պիր թու
 լումսու վէրիպ եօլատոր : Լարինն Ալլահ
 պիդէ՛ հայր արրահամըն խահահա էթտիյի
 կիպի՝ միրասընը սաղլամըշտոր : Պունս պի
 նահնն սէն Ալլահա հէր քէքէր տէտիրքձէ ,
 տիւշիւնն քի , դալպինտէ նէ աշդ օլմադ իդ
 թիլա էտէր : Սէնինն աշղըն իրի դաթ օլմա
 լը . պիրի՛ եարատրըշ թարիդինտէ՛ էվլատ
 լըդ աշղը , պիրի՛ սէլամէթ թարիդինտէ :
 Եարատրըշ թարիդինտէ էվլատ օլտուղուն
 իչինն , սէնինն պիւթիւնն զաթինն Ալլահընն օլ
 մալը , շէօյլէ քի , պիր աղամ՝ պիւթիւնն ետա
 րաղլարըլա , վէ շիշէյի , վէ մէյիլէլիլի
 լէ՛ տիքենն քիմսէնինն օլտուղունտանն զիյատէ ,
 սէն պիւթիւնն վիւճուտունըա Ալլահընն օլ
 մաղա պօրճլու սունն : Վ է սէլամէթ թարի
 դինտէ էվլատ օլտուղունն իչինն , սալթ սէնինն
 զաթիննի տէյիլ . իլա սէլամէթ թարիդին
 տէ պու կիւնն քենտիյէ պէնգէր օլտուղուն
 կիպի , պիր կիւնտէ իղգէթ հաղղընտա՝ սէ
 նի քենտիյէ պէնգէր էթմէր նիյէթի իլէ՛
 շիմտիրի հալտէ հիսսէտար էթտիյի քերէմ
 լէրինն ճիւմիէսինի տէ քենտիյէ վէրմէլիսինն :
 Պու պապտէ տիւշիւնն իմաի քի , սէն քէ
 քէր , քէքէր տէտիյինն զամանն դալպինտէ նէ
 աշդ օլմադ իդթիլա էտէր :

Էսկի օրէնքտէ՛ օնը քիմսէլիլի տէ Ալ-

լաս՝ պիղիմ՝ կիպի էվլատ էտինմիշ խոի, զև-
 րա թա տիւնեանն էվվելլէրինտէն պէրի՝
 կելէճէք օլան Քրիստոսուն կելէճէյինէ ի-
 նանանլարըն ճիւմէսինէ տէ, պղ շինտիքի
 պիղէ վէրիլէն սելամէթ շնորքու վէրիլմիշ
 խոի: Պու ճիւմէ իլէ օ նր ճոնլար՝ Աւ-
 լասհա՝ եարատըրը պասլընտան խարըճ՝ փէ-
 տէր տէտիրլէրի նատիր խոի: Չիրա կերչի
 Ալլահ օնլարը տա սահիհ էվլատ էտինմիշ
 խոի, լարին օնլար Ալլահըն էվլատըյըլ
 տէմէյէ ճէսարէթլէրի եօղ ուտու, շիւնքի
 օ զաման տահա սասլի չօճուդ օլտուդլարըն-
 տան, օրէնքլէրինին սլթընտա՝ պիր զասլթ-
 լը խօճա հիւքսիւնտէ կիպի խոիլէր, էօյլէ
 օլտուդլարընտան էվլատ տէյիլ, դուլ ըիւթ-
 պէսինտէ խոիլէր. Վարիս սադէ օլտո՛ճա,
 հէր շէյէ սահիպ օլտոնճայա Գաբար, Գուլան ԳարԳ
 օլճալ. (դաղ. Դ. 1:) Էփէնտիմիղ տիւնեայէ
 կելտիրտէ, ՎաԳընլար Բեճաճ օլտո՛ճա, պիլ-
 դուլ ըիւթպէսինտէն չրդորդ, աբիւճԳ Գու-
 րէյիւիլ, էվլաբ ըլ: Օնուն իլին պիղ օնլար
 կիպի սալթ էտինիլմիշ էվլատլար տէյիլ
 իլ, իլլա աորմըղ էվլատ աբր. Էպէթ Աւ-
 լահըն էվլաբլարը քէնիլէճէք քիւրէր. (հաուլ. թ.
 26:) Վէ շիւնքի շինտի էփէնտիմիլին հիւմ-
 մէթի իլէ, բենտիմիղէ՝ սերպէսթ Ալլահըն
 էվլատլարը տէյէ պիլեյօրուդ, պու տուա-
 տա տա էփէնտիմիլ խթիւմիշ ըի, Ալլահա
 Գեպէր տէյիլլիմ. պէօյլէ քոսա էպիտ տէյի թէն-
 պիհ էթմիշ. վէ պօղոս առաքեալ տա, քիլ
 էվլաբ օլտուդլանդալ էլին, Ալլահ Գալպիէլէ քէն-
 քի էվլաբըն բոհոնոս ինօնքիքի, Աբէա հայր

Գեորգի (զաղ . 7 . 6 .) տէրի պուշուրու :
 Խնտի սէն պու հալինէ նէ տէրսին . փէք
 միւթէպէր պիր հալ տէրի մի : Յնուն քեն
 տի տէրի ճէսինտէ պիր զաթ սըն . Քապաթ
 Յն՝ Ալասըն զաթի էվատը տըր , սէնի՝
 Ալաս էվատ տէրի դապուլ էթմիշ տիր :
 Պաղը սէն տէ հէմ սահիհ էվատ սըն ,
 հէմ պալիղ օլմուշ էվատ սըն : Տեքիմ . հէ
 Գեորգ Բանդուրեւ « ընը . 4 Է Գեորգ Բանդուրեւ
 էվատը « ընը . (սաղ . 20 . 6 :)

Պունուն իշին պիղ պու տուայը հէր սէջ
 լէտիրճէ , օ մանայէ փէք միւնասիպ օլտ
 բաղ , Ալասա փէտէր չաղըմամըլը՝ է փէն
 տիմիլ թէնպիհ էթմիշ քի , քենտի ըլւթպէ
 միղի տախմա խաթըմըլա կէթիլիպ , էյէր
 էվատ ըսաղ , քենտիմիղի խօրլայըպ , քիա
 թիյանըղ խալինէ լայըղ օլմայան՝ պաղը
 քիաթիյանըլար կիպի , քենտիմիղէ դուլ վէ
 պէնտէ նաղարըլա պաղմայալըմ : Սէնին
 կիպի պիր ստամ՝ տիւնեանըն խօր շէյլէրի
 նին փիշինէ տիւշուպ , քենտինի եօղ էթմէք
 եաղըլը մը : Պէյ օլան՝ պէյլէյէ լայը Էյլէր
 Գեորգի « ընը . (եսա . 17 . 8 :) Սէնին կիպի
 Ալասըն ալիմ էվատը՝ տիւնեանըն քեա
 ընա , շէրէ փինէ , վէ մէքրուհ սէ փալարը
 նա իրթիքեապ էթմէք , պիր փատիշահ էվ
 լատը՝ սիւրիւնթիւլիւլիւն շէօիւնիւ պիւ
 ըրթիւրմէք , քիլի հիլմէթիլէրէ թամա էթ
 մէք , շիւրիւք լէշէրին իշինտէ կեղմէքտէն
 զիյատէ ըկալէթ տիր : Պու ճիւմիէ իլէ ,
 սէն տիւնեանըն պու միսիլ լի քեարը , շէրէ
 փի , վէ սէփասը իշին նէլէր իրթիքեապ էթ

մէղսինն, Էվլատըղընը պիլէ բէտտ Էտէրսինն .
 հալթթա շէյթանա պիլէ Էսիր օլուրսունն :
 Օտա Ալլահըն զաթի Էվլատը Քնա սէօյ-
 լէտիյի կիպի . Երէ Գաթանըղ, պանա սէճաթէ Է-
 րէրսէն, պո-նլարը հէթ սանա Վերերէճ (մատ . 7 .
 9 . 10 .) տէյէրէք, Եալանճը տիլի իլէ սէ-
 նին Էճնիւնէ Եէմ տէօրիւպ, տիւնեանըն
 մուլինի, շէրէֆինի, վէ սէֆասընը թէքլիֆ
 Էտէր : Սէնտ, Էֆէնտիսիլին Էթտիյի կիպի
 Էրճը և շէյթան տէյի ճէվապ վէրսէնն : Ալ-
 լահըն Էվլատը շէյթանա Էսիր օլմադ՝ նէ
 զարիպ շէյ տիր, նէ տէլիլը նէ Եաման իշ
 տիր.բի, պիր.քեօյլիւք Եէրէ վարըպ, տոմուզ-
 կիւթմէյէ պէնդլմէղ : Հայ հայ պունտան
 սճիզրա սէն տէ, տնառակ որդի կիպի թէօլ-
 պէրետը Եիւրէյ իլէ՝ վէտէրինին այազընա
 դափանըպ, և Գեթեր, իէօլէրէ նիսպէն, վէ սանա
 Գարը Էն-նահ Էլէթիլէճ, արբըԳ սէնն Էվլաթն
 Գէնէյէ լայըԳ Գէյիլ թէ (ղուկ . ԺԵ . 21 .)
 տէյի՝ կեօզ Եաշը տէօրմէտիրճէ, Էօմրիւնտէ
 կեօղիւնիւ կեօյէ դալտըրըպ, հայը միր սէօյ-
 լէյէ մէղսինն :

Պու աուայը պիղ սէօյլէտիրճէ, Ալլահա
 վիտէր տէ մէմիլի Էֆէնտիսիլ թէնպիհ Էթ-
 միշ իտէ, Եալընըղ քենտի ալա բիւթպիմիլի՝
 Եուզարտա սէօյլէտիյիսիլ կիպի՝ սըղճա սըղ-
 ճա խաթըրա կեթիլմէք իլին տէյիլ, իլլա
 Ալլահա Էվլատըղ Էթմէյէ՝ պիլի մէճպուր
 Էտէն ալիմ պօրճլարըմըղը տա խաթըրա կե-
 թիլմէք իլին տիր : Պիլիմ պու պօրճլարը-
 մըղ պէշ մատտէտէն իպարէթ տիր . Ալլա-
 հը սէվմէք, Ալլահա իղլէթ Էթմէք, Էմ-

րինէ ի թաաթ է թմէք, քննտիցէ ույմադ, վէ-
 վիտերանէ թէտիպինէ րիզա վէրմէք. զե-
 րերէն էմբէնէ րինէյին էլլապար, զէ օնա հեօրէ
 հարէսէն էրէն յի, սելաթէնէ շրֆասընը. (սիր .
 7 . 2 :) Իլք պօրձուձուզ Ալլահը սէվմէք
 տիր, Սէնի էարաքանը՝ պիւթիւն Գոռվէթիէն էնէ
 սէլ. (սիր . 5 . 52 :) Վէ պու պօրձ՝ եիւրէյ-
 ին հիւնէրի իլէ իձրա օլուր : Վերչէք, հիւ
 պիր շէյ իլէ իձրա օլմադ, ֆազաթ Ալլահը՝
 Ալլահ իչին սէվմէյիլէ իձրա օլուր քի, օ
 մուհապպէթ՝ էվլաա մուհապպէթի տիր :
 Ալլահտան ումուղուձուզ քերէ միէր իչին՝
 Ալլահը սէվմէյիլէ իձրա օլմադ . զիրա օնա՝
 հիւնտէլլըձի մուհապպէթի տիրէր : Իքին-
 ձի պօրձ՝ իլլէթ է թմէք տիր, Իյէր պէն զէրէր
 էսէձ, հանի պէնիձ էքրաձ. (մադ . 10 . 6 :)
 Պու պօրձ՝ տիլ իլէ իձրա օլուր . Եանի, Ալ-
 լահը մէտհ է թմէյիլէ, խաթրընը կեօղտիպ,
 թապիմ վէ թէքրիմ է թմէյ իլէ օլուր : Ղանա
 էլլէն օլան՝ շիտիւրէր Գոռպանը քեր . (սադ .
 Խթ . 25 :) Պիլի, Ալլահա մադպուլ օլան
 իքրամ՝ սալթ սուրէթէն օլուհանն զրյամը
 լա օլմադ, հէմ սուրէթէն օլմադ, հէմ դալ-
 պէն . Եօդաա նէնին իքրամը օլուր . էվլա-
 աըն՝ պիր մուհապպէթլի փետերէ իքրամը
 տէյիլ, իլլա պիր տալ դաուղուն՝ էֆիէն-
 տիանէ է թտիցի միւրաիլիք օլուր : Պու ձէ-
 ճաաթ պանա րիլ էլէ Բանիձ էրէր, լասին Գալի պէն
 պէն ուպաֆ քեր . (մաա . 16 . 8 :) Իւչիւնձիւ
 պօրձ՝ Ալլահըն է մրինէ ի թաաթ տրր .
 Հաֆ Բաալաէ՝ էլլաա էիպի Ինաթ էրէր . (սիր .
 7 . 11 :) Պու պօրձ՝ հէր շէյտէնն զիյաաթ

Ֆիլիլ իլէ օլուր . զիրա իթասաթ՝ Ալլահըն
 թէնայիհէրինի իծրա էթմէքոտէ տիր . Եւ թէ
 քեր, պանա հեր էմր էթփէյիէի էծրա էքերէմ . (Յոհ .
 ԺԿ . 50 :) Պէլի, պու տա հիչ պիր շիյ իլէ
 իծրա օլմաղ , Ֆիապաթ մուհապպիթտէն
 իթասաթ էթմէյ իլէ օլուր : Ճիզա պօրդու
 սուհստան իթասաթ՝ գուլ իթասաթը տրր, էվ
 լատ իթասաթը տէյիլ : Տիօրտիւնձիւ պօրձ՝
 Ալլահա ույմաղ տրր . Պանա թէքեր շալբեր ,
 քուրճայը պրքճ սըրա էէլիքսին . (Եր . Կ . 19 :)
 Պու պօրձ տա՝ քիշինին պիւթիւն տիլի ,
 դալպի, վէ Ֆիլիլ իլէ , հէփ պիրլիքոտէ իծրա
 օլուր . զիրա պուհսուհ իծրասը՝ քիշի Ալլա
 հըն մուհապպիթի իշին էտէ պիլտիյինի՝
 էլինտէն կելտիյի դաստար՝ թէքիլ էթմէք
 տէ տիր : Սիչ քէ՝ էթյէթէքերիէիլէն օլուր
 դա էիլի՝ չէաթիլ օլուն . (մատ . Ե . 48 :)
 Վ էլհասարլ պէշինձի պօրձ՝ Ալլահըն փէտէ
 րանէ թէտպինէ ըիլա վէրմէք տիր : Ապապ
 էօլուհապա քէլմճ էքին : Ալլահ սիլի էվլապնա
 շարլա պաֆար . էօֆաա հանիթ էվլապա քըր օ չի ,
 թէքերի Բերպիէ էթմէյէ . (Երր . ԺԷ . 7 :) Պու
 տա պիլիթ խայրընըլ իշին , Ալլահըն կեօն
 տիլտիյի Ֆիապրըլըպ, խասաթալըպ, բիդալէթ ,
 վէ շիթան իլվալէրի կիպի էլէմիլրի սասար
 ըլա պասուլ էթմէյէ իծրա օլուր : Էվլապըն
 սէվէն՝ Գաճըլը քսիթ էթմէյէ չի, սօնուհապա սէվէն
 սին . (սիրար . Ը . 1 :) Էվլասարը կօյլէ օլուր .
 մրրըլտանըպ շիքեայէթ էթմէք՝ նապրըլըպ
 տրր : Էվլապընընըն նաֆիլէ քէօպիթ , Բեր
 պիյէ օլմապըլար . (Եր . Է . 50 :) Իշթէ էֆին
 տիլիլին Ֆիլիլի՝ սէն Ալլահա հիթ թէքեր տէ

տիրձէ, պուճկարը խաթրընա կեթիրմէք
տիր : Օլան էվլատլը պորճլարընը, վէ-
խուսուսա իճրասընտա դուսուը էթտիյին
պորճլարը՝ խաթրընա կեթիրմէնի իսթէր :
Եա դազարա պուճկարըն հէփիսինտէ դու-
սուը էթտիյին՝ կեօղիւն էօնիւնէ կելիրսէ,
նէնին էվլատը օլմուշ օլուրսուն :

Հասըլը քելամ շուճքի պու տուատա խ-
թ էտիյիսիդ քերէ մէր փէք աղիւմ շէյլէր տիր,
Ալահըն դապուլ էտէճէյինէ դալպիսիդի
ինանաըրըպ, պիպէ դայրէթ վէրմէք իշն, Քն
է ֆէնտիսիդ պիդէ պու մուհապպէթ իսմինի
վէրտիրիպ, Ալահա փէտէր տիր օ ջադըրաըր :
Ինսանլարտա պիդէ՝ հանիլի փէտէր տիր օ
քի, էվլատլարընըն հաղ օլան րէճալարըն-
տա՝ խաթրըլարընը խօշ էթմէյի : Տիւնեա
փէտէրլէրի սէօյլէ իսէ, կեօյլն փէտէր նէ
էթմէղ քի, տիւնեա փէտէրլէրինտէն օլ
դատար պիւյիւք, օլ դատար մուհապպէթլի
տիր քի, Օնա նիսպէթէն՝ տիւնեա փէտէր-
լէրինտէ՝ փէտէր իսմի վէրմէմիդէ լայըպ քիմ-
սէ կօղ. Տիւնեա էէ-ըինքէ իճէյէ քէքէր լալը-
ման, սիլէն պէր քէքէրէնէղ վաք, իէօյէ օլան քը .
(մատ . իդ . 9 :) Իսմիսինի քիւլլիյին Ալ-
լահա պաղլամաղա՝ սէնին գալպիսին կիւ-
վէնէճէյի պաշլը սէպէպ պու տուը : Իմքի
պիդէ էափան սէն սին էա քապպի, վէ պիլ հէթ սէ-
նին էէյէ էլ . (ես . կդ . 8 :) Պուճկա պինա-
կն, պիլը օյմա սուրէթին աղըլը օլտա, եա-
փան ուսթա օյմաճրտան հէր կիւղէլլիյի
ումարաը, քեղալէր պիլը թաալիլը՝ թաալիլը-
ճինին հէր հիւնէրինի, վէ պիլը սարայ՝ եա-

փրան միամարն ուսմալըղընը , վէ պիր տէմիր
 ալաթ՝ իդթիղա էտէն դամլիլյի տէմիրձի-
 սինտէն ումարտը . պիղ հէր էյլլյիսիլը՝ օն-
 լարտան ղեյատէ Ալլահըմրլտան ումա պի-
 լիլիլ : Էյ էրաէլ խանէֆանը , պէն սիլի՝ շա-
 պարֆաֆձընէն էաթբըլը իտի էֆէնը թի է՛ , ֆէֆի
 էֆէնֆիթիլ . (եր . ժը . 6 :) Պիղ օնլարտան
 ղեյատէ ումա պիլիլիլ տէտիմ , ղերա սաիր
 իշ կեօրէնլէրտէ՝ կեօրտիւրլէրի իշին թէք-
 միլ օլմասընա՝ հէր նէ դատար ճահտլէրի
 տէ օլսա , եինէ փէք չօղ նօղսանլէրի օլս
 պիլիլ : Լաբին Ալլահ էօլլէ տէյիլ , Ալլահ
 տա հիշ նօղսան օլամալ : Գուտրիթտէ գու-
 սուրու եօղ , ղերա էլի հէր շէյի եէնէր : Ան-
 լահէն էէ պիր խասիա ճիմրինին էլի կիպի՝
 Գասա ֆէյիլ թի , սէլաճէնէ շըֆարաճայա . (ես . ծթ .
 1 .) : Պիլմէրաէ գուսուրու եօղ , ղերա
 հէր շէյի պիլիլ , հէր շէյի կեօրիւր , Կեօլի-
 էօնի-նիէ՝ հէր շէյ չըպլաֆ , վէ ալըֆ ֆըր . (երր .
 7 . 15 :) Հէր շէյ չըպլաֆ տըր , ղերա հէր
 շէյի տիշարըսընտան չըպլաֆ կեօրիւր . աչրֆ
 տըր , ղերա հէր շէյին իշէրիսինի սալթ չըպ-
 լաֆ կեօրմէք տէյիլ , էն կիղլի եէրլէրինի
 պաշգա պաշգա աչրֆ կեօրիւր : Էյլլը էթ-
 մէք մուրատընտա՝ հիշ գուսուր եօղ , ղերա
 հէր քեսի սէվէր : Սէն Ռեճոֆ օլան շէյէրին
 հէֆիթի սէվէրի . . . վէ էարաթբըլըն շէյէրին
 հիշ պիթիֆէն էրաէ էլմէրի . ղերա հիշ պիթ շէյէ
 շարալ ըս Գարար վէրիլ , էաթֆ էարաթմըլ ֆէյիլ
 սին . (իմա . ժիւ . 25 .) նիյեկթ հիւրիմ-
 տէ Գարար վէրիլ տէնիր . վէ իճրա հիւրիմ-
 տէ էարաթմըլ տէնիր : Իմտի Ալլահ պիլիլմ

սէպէպի է վիճելիսն ոչ օլտուղու իշին, պիղ բէ-
 ճա է թմէսէք պիլէ, օքենտիլիյինտէն պիղէ
 էյլէք էտէճէքսէ, պիղ խպրամ՝ ըլա ետլվար-
 տըղամբը զամանն նէ է թմէզ: Սէն իւմիտի-
 նին պօշ չըգմամասընը իսթէրսէն, իշթէ-
 պու թէմէլէ կիւվէն: Պիլքի, Ալլահ հէր
 վէճհ իլէ սէնին փէտէրին տիր, վէ ծնտան
 էօթիւրիւ պու հայր, քէքէր իամի՝ պիւթիւն
 պու տուայէ, վէ հէր պիր իսթիտ՝ասընտա
 թէրրարլանամադ կիպի, տուանըն հէր
 մատտէսինէ՝ թէմէլ զծնմուշա պէնզէր:
 Հայր, քէ էշէցի անուան չո. հայր, էկէսցի արայ-
 ունի չո. հայր, էշէցին կամ չո. վէ քեղալիր օ
 պիր իսթիտ՝ալարտա թէրրարլանամադ կի-
 պի տիր: Պէլի, պու տուատա հէր մատ-
 տէյլէ թէմէլ օլանն՝ պու հայր, քէքէր լաֆլի
 տիր:

Գ

Հայր Ռր:

Տիւնեատէ պիր փէտէրին պիր էվատը
 օլտա, պիրինին տէ պիր սիւրիւ էվատը օլ-
 տա, էվատլարըն սայրսընա նիսպէթէն՝
 պիր էվատ՝ օպիրլէրտէն զիյատէ մալ տա-
 հիպի օլմադլա իւմիտի օլուր: Տիւնեա էվատ-
 լըղընտա էօյլէ օլուր տէյի, կեօյլու փէտէ-
 րին հաղղընտա տա էօյլէ զանն էթմէ: Ալ-
 լահըն էվատլարընըն սայրսը՝ տէնիլին

գուճուճ գատար օլսա, հիչ պիրի՝ պաննա էք
 սիր գալըր տէյի դօրդմամալը, զերա օ՝ պիր
 փէտէր տիր.բի, հէր.բես իչին չօդ մալէ մա-
 լըր տիր: Իսրաէլ էվաբարըննն սայըս՝ քէնիչի
 գոճուճ գատար օլսա, օդերէր քէ սէլաճիէ չրգար.
 (հաով. թ. 27:) Իմտի սէն պու տուատա՝
 Ալլասհա պիր էվատ կիպլի՝ պէնիմ փէտէ-
 ըիմ տէյիճէք եէրակ, չօդ դարտաշարըմ
 վար կիպլի՝ պիղլիմ փէտէրիմիղ տէյիճէյիմ
 տէյի եիւրէյինի կել շէթմէ. զերա օ ճիւմիէ
 իչէ, Ալլասհ պուճնճա էվատարընն հիչ պի-
 ըինին փէտէրի օլմայըպ, սալթ սէնին փէ-
 տէրին տիր կիպլի՝ գուլաղընը սանա վէր-
 միշ, սէնին տուանա տրդգաթ էտէյօր:
 Հաթթա սէն փէտէրիմ տէյիճէյինէ, փէ-
 տէրիմիղ տէրակն, սէնի տահա զլյատէ խօշ-
 լանարադ տինէր. զերա սէն ճնճնլա՝ քեն-
 տինին պիր ուլու փէտէր օլտուղուճու, վէ-
 կերէք սանա, կերէք ամմէյի էյլէք էթտիյի
 դուտրէթինի՝ իդրար էթմիշ օլուրսուն:
 Օնտան մա՛տա հէր քեսի տիւշլունիպ, հէր
 քեսի կէշղէտիպ, պէպէյիպ, հէր քեսէ
 մուգայեէտ օլտուղուճու թահղիղիքսին:
 Ճիւճիէ ալսսէլէյէ ճագայեէք քէր. (իմաս-
 դ. 8:) Իփէնտիմիղ Քն պուճնտա պիղէ քէ-
 քէրէճ տէտիրմիյիպ քէքէրիպ տէտիրտիյինին
 իք սէպէպի պու տուր. զերա պուճնճա
 պիղ փէտէրիմիղէ օլան իթիպարըմըզ պէ-
 յան էտէրիղ. պու պիր իթիպար տրք քի,
 տիւճեանըն չայր ըրմաղը տա, փէտէրէրի
 օլան՝ տիշ տէնիղէ իթիպարընընը անդ-
 լաթմագ իչին, պիր կիւն տիլէ չրգա պիլսէ-

ԸՆԲ, ծնւար տա փէտէրիսիղ տէմէյ իլէ անղւ
 Լաթա պիլիլիլէր : Սէն Ալլահա պէօյլէ բաղ-
 պէթ էթատիյին եէբտէ, պապը քերրէ՝ ԱԼ-
 Լահըն փէք չօգ պաղամաղը վար, սէնի պաշ,
 դա տիւշիւնմէլ տէյի Ֆիքրինէ կելիլը մի :
 Պու պիլը վէսվէսէ տիլը քի, Ալլահըն դալ-
 պինի տիշ տէնիլտէն տար սայմաղ տրր .
 զիրա տիշ տէնիլին վիւճուտէ կէթիրտիյի
 սայրսրղ չայլարըն հէփիսինէ պէրապէր
 մուկայեէտ օլմաղ նէ դատար պօրճույու-
 սա, պիւյիւք քիւշիւք՝ պիլինէ տէ մու-
 դայեէտ օլմաղ օ դատար պօրճու տուր :

Եփէնտիսիղ պուստա պիլէ քէքէրէ տէ-
 տիրմէյիպ քէքէրէիլ տէտիրտիյի՝ հէփիսիղ
 դարտաշ օլտուղումուղու՝ խաթրումըլա կե-
 թիրմէք իչին տիր . վէ դարտաշ օլտու-
 ղումուղ իչին, պէյնիսիղտէ դարտաշմա
 եաշայրպ, պիր պիրիսիլպէ էյլէք էթմէյէ՝
 պիր պիրիսիլպէ նիսպէթ կիպի սայ էթմէ-
 լիյիղ : Սէն տուայա տուբտուղուն զաման,
 քենտինլէ պէրապէր էլէր իչին տէ տուա
 էթմէքտէն իսէ, եալընըլ քենտին իչին էթ-
 մէքտէն տահա զիյատէ խօշլանըրսըն . հաթ-
 թա սալթ քենտին իչին էթատիյին տուայը՝
 չօգ աշգ ըլա, չօգ հարարէթլէ էտէրսին . վէ
 քենտին իլէ պէրապէր էլէր իչին տէ էթ-
 մէյէ կելինճէ, էքսէրիյեա կելիլէք տուրուր-
 սուն : Պու պիլը պիւյիւք եանղ լըշըղ տրր :
 Կէ սանըրսըն . քենտին իլէ պէրապէր՝ էլ-
 լէր իչին տէ տուա էտէրսէն, զարարըլ մը
 չըգարսըն . հաթթա օ զաման տահա զիյա-
 տէ քեարըն օլուր . զիրա եալընըլ քենտին

իշին Էթտիյին տուայը՝ քենտի նեֆտինե օւ
 լան մուհապպէթին Թահրիբ Էթմիշ օլա պիւ
 լիբ, լաբին Էլլէբ իշին տէ պէրապէր, խու
 սուսա քրիսթիյաննա օլան՝ դարտաշլիփ
 տան զայրը եագընըղըն օլմայանդար իշին
 տէ պէրապէր տուա Էտերսէն, սէնի Թահ
 բիբ Էտէն՝ դարտաշ մուհապպէթի օլմուշ
 օլուր. օ զաման տուան Ալլահա տահա
 մագպուլ օլուր, քենտին իշին տէ տիլէտիյի
 նէ դանի դանի նաիլ օլուրսուն: Պունուն
 իշին տիր քի, պօղոս առաքեալ բօնայր
 լարա միթուպունտա Ալլահ պանա շահիբ
 քիբ քի, քախա քուսաքա քուրմայըպ տիլէտա
 բը՛ (հուպ. ն. 9. 10.) տէր: Պաղ քի, ա
 ռաքեալ պու շէյի՛ նէ դատար պիւլիբ սա
 յարտը. եէմին պիլէ Էթտի: Ինսանլար
 պէյնինտէ՛ Էլ իշին աշղ ըլա տուա Էթմէք
 օլ դատար նատիր շէյ տիր քի, եէմին Էթ
 մէյիննէ՛ տէյմէ ատամա ինանըլմաղ: Պուն
 տան մա՛տա Էլլէբ իշին տէ պէրապէր տուա
 Էթտիյինտէ, Ալլահը՛ ետլընըլ քենտին ի
 շին Էթտիյինտէն զիյատէ սէվմիշ օլուր
 սուն. զերա չօղար իշին տուա Էթմէյլէ,
 Ալլահըն հիլմէթինտէ օլանլար չօղ օլսուն
 տէյի՛ արղուլէմիշ օլուրսուն. վէ Ալլահա,
 վէ Ալլահըն սրփաթընա եարատըլըշ ին
 սանլարըն ճիւլիսինէ իթլպարըն օլմաղա,
 Ալլահա տահա զիյատէ իքրամըն օլուր:
 Էլլէբ իշին տէ պէրապէր տուա Էթտիյին
 տէ, Ալլահա տահա զիյատէ իթաաթըն
 օլուր. զերա սալթ քենտինի տէյլ, իլլա
 Ալլահըն սանա սըփարըշ Էթտիյի դարտաշ

լարընը տա դայրբորդոնը կեօսթէրիւսին :
 Հասըը բեղամ էլէր իջն տէ պերապէր
 տուա էթտիյինտէ, Ալլահա տահա զեյա-
 տէ ույարսըն, զերա քենտի մուհապպէ-
 թինէ պէնպէր մուհապպէթ կեօսթէրիւ-
 օլուրսուն, Ալլահըն մուհապպէթի՛ կեօթ-
 տէն ալթուն եաղար կիպի՛ եաղար, ամիլէ-
 եայըըր : Հայ հայ, սէն էլէր իջն տէ պէ-
 րապէր տուա էթտիյին զաման՝ սէվապըն
 նէ՛ դատար զեյատէ օլուր : Ալլահըն սահիհ
 էվլատը օլուրսուն : Սէլէ-ւէ- էվլա Կիպի՛
 Ալլահա պէնպէն . (Եփ. Ե. 1. 2.) պէնպէմէք
 նի՛ճէ օլուր . Վէ հոհապպէն Բաբի Գինաթէ Կեղն :
 Վն էֆէնտիմիլ պիղէ Գեպէրիիլ տէտիրիպ
 Գեպէրի տէտիրմէտիյինէ թաաճիւպ էթմէ .
 էֆէնտիմիլին մէրամը՝ ճէննէթ զօղուլու
 պուհուր կիպի՛ քենտինին Ալլահա փիշքեշ
 սունաուղու սայըսըղ վէ պինաղիւր խայր ա-
 մէլէրի՛ պիրլիբտէ գուլանմաղա, հէր քես
 տիլէտիյինի տահա գօղայ էլէ կէթիլէ-
 ճէյինէ իւմա էթտին տէյի տիր :

Պու տուայր էֆէնտիմիլ պիղէ ումում
 իւղէ էթտիրմէյլէ, ինսանլարտան քիպրի
 դալաըրաը . հէփիմիլ պիր փէտէրին էվլա-
 տը օլուրսունսուն խաթըրա կէթիւրաթի-
 ճէ, հանկի՛ պէյ, հանկի՛ փատիլահ տըր օ
 քի, պիր ինսանա խօր պաղա . Պիշէ պիւ Ալ-
 ւա՛ Էարաթըլ Գեյիլ թ . էօյլէ օլա-գաան սօնըրա
 նէլէն հէր պիւրիիլ Գարաշըն Էօրաթ . (մաղ . Ը .
 10 :) Պու թարղ տուայըլա էֆէնտիմիլ
 գրղգանձըղը դալաըրաը . զերա հէր քես
 քենտի նէֆսինէ իսթէտիյի կիպի, էլլէրէ

տէ խաթէր : Ուշգունսուզուզու դալարբարձր
 զիրա հէր քես քենտի նէ ֆսինէ էյլը խաթէ
 տիյի դատար , էլլէրէ տէ խաթէր : Ատտիւ
 թի դալարբարձր . զիրա էլի դարտաշ թանը
 մատրդձա , պու տուատա օլան ապիմ քե
 րէ միէրէ՛ վարըպ Ալլահտան նիձէ տիլէյէ
 պիլըր . ազգնտա պալ , դալպինտէ զէ հէր՝
 պիր եալանձընըն , պիր էտէպսիլին տուա
 սընը Ալլահ գապուլ էտէր մի : Ազու
 բըյա խայր քոտա օգուրարբը , լէ Գալլէրէ : Լէ դեք
 քոտա էպէրէրէ . (սաղ . կն . 5 :) Նէ թիձէ ի
 քէլամ պու տուայըլա քրիսթիյանըլարն
 ձիւմիէ սինին դուվի թինի պիր եէրէ կեթի
 ըկա , պիւ թիւն ձէննէ թի ֆիթհ էթ մէյէ՛
 պիլէ պիր դարիպ դուտրէ թ վէրտի : Չաիֆ
 ձէնքձիլէր՝ սայըտա նէ դատար չօք օլա ,
 պիրէր պիրէր տէ օյիւշտիւքտէ , մասգարա
 օլուրլար , հէփիսի պիրլիքտէ օլուքսա , պիր
 հէյպիթիլի ապեր օլուր : Խարէլ էլլապար
 դեր օլ օլտայ Գօլալայարաֆ , բառն էէնիւրէ պիւ
 քիւլէրէնի Գըրարարբը . (յուզիթ . ժն . 4 :) Պու
 սիպէպ իլէ էֆիտտիսիլ խաթէտի քի , քրիս
 թիյանըլար եէվմիյէ պիրլիքտէ տուա էթ
 տիրէրինտէ , հէր քես տուայը քենտի իչին
 էթ մէսին , իլլա ձիւմիէսի հէր քես իչին ,
 հէր քես տէ ձիւմիէ իչին էթ սին : Պիր դերէ
 նիլ էլին քոտա էպին թի , սէլաձէնէ չըֆասընը .
 (յակ . ն . 16 :) Ձէննէ թէ էտէձէյինիլ
 էիւրիւյիւշ՝ զօրու օլտուն . Պիրէ քիւլէրէ , օ
 դերէ քայանըր . (ժող . դ . 10 :) Սէնին պէյլէ
 պիր կիւզիլ նիլամը տուայէ իթիպարն
 եօզ , տէվամ էթ մէզսին հա : Սարուլ ձէնէ

քելինէ, զէ եհաւիտիսն լանելն օգոսյոսն քեպի Աւ-
 լահն ձեւոյի, շերտ Աւլահա իանելն եպիպ, ճէնչ
 ճիւղերնին իմաստնս կելեպիւեր. (դատ. եր. 25:)

Տուայը պու թարղ հատիպ, պիր պիրիսիւ-
 ղէ եարտըմ հիթմէյլէ, կեօյլու փետերիսիւղ-
 տէն հեր իսթիտիյիսիւղ էյլիյի հատնէ պիւ-
 մէյէ՝ հեր նէ գատար եարար ըսա տա,
 պիւյիւը դարընտաշարիւղ Յն Քն՝ պիւլիմ ի-
 ջին մուհապպէթիւէ շէֆաաթ հատիպ, օ էյ-
 լերէրի հատնմէյէ՝ օնուն հեր կիւնքի հիթ-
 տիյի եարտըմ՝ տահա ղիյատէ եարար. ղե-
 բա Յն էֆէնտիսիւղ եալննըղ, պիւլիմ հէփիւ-
 միլին պիրլերտէ հաէճէյինտէն ղիյատէ հ-
 տեր: Վ է պու բասպանի տուատա՝ Աւլա-
 հա Պէնի՝ թեպերիւ տեմէյլէ, էֆէնտիսի-
 ղին պու եարարիսնս տահա ղիյատէ լայըղ-
 օլուրուղ. ջիւնքի պիւղ պէօյլէ սէօյլէմէյլէ
 Պէնի՝ թեպերի՝ տեմէր լաֆիլնը Քնս պրբա-
 դըպ, բնտիյէ պիր կիւղէլ լըգէթ մէ լը-
 բամ, մէ պիր հիւլմէթ հիթմիւղ օլուրուղ. ղե-
 բա Աւլահա Պէնի՝ թեպերի՝ տեմէր՝ հեր վէճճ
 իլէ եալննըղ Քնս եազրշըր: Ես թեպերի՝,
 պո- գապէհի պէն իմէյինճէ՝ քեօնէք գապիւ պէյիւ
 իսէ, սէնին ճո-բասըն օլտան. (մատթ. իլլ. 42:)
 Պու լաֆիլ սէօյլէմէր պիր օլան հիւլատա եա-
 դրշըր: Պիր հիտէ պիր հիւլատ օլան՝ հեր
 կիւն փետերիսնէ թեպերի՝ տէյի պիւլիւր. լաբին
 գարտաշար շօղ օլտուղու եէրտէ, փետեր-
 լերինէ թեպերիւ տեմէր իթթիւղա հատեր.
 խուսուսա փետերլերի իլէ հէփսի պիրտէն
 սէօյլէշարլերինտէ: Լաբին Քն էֆէնտի-
 միւլ փետեր ուլահըն պիր հիւլատը օլտու-

դուհտան, քեքերէ՛ տէ՛մէք եալընըղ ծնա եա-
 զըշըր: Օ պանա՛ քեքերէ՛ սէն սին չաշըրըր. (սաղ:
 ձը. 27:) Պիլ իսէ իրինձի հվատ պիլէ տէ-
 յիլ իլ. հաթթա նէ իւշիւնձիւ, նէ տէօր-
 աիւնձիւ, նէ պէշինձի հվատար ըլ. վէ
 քը օդոստինոսուն տէտիյի կիպի, հվատ
 պիլէ տէյիլ իլ, եարատըլըշ մախըղ
 ուղ. ծնուն իշին բիւթպէմիլ դատար սէօյ-
 լէյիպ, պիլիմ կիպի պուհձա եարատըլըշ
 մախըղաթ ըլա պերապէր քեքերէ՛ տէ-
 մէլէյիլ: Ասըլ հվատըղ Քն հֆէնտիմիլն
 տիր. Ալաս հվատ քենտիյէ՛ Քն հֆէն-
 տիմիլ կիպի հվատ էթմիշ իսէ, եինէ օ-
 նուն էլի իլէ էթմիշ տիր: Քն հֆէնտի-
 միլ օ պիւշիւք հվատ տըր քի, փէտէրի Ալ-
 լասըն տէվէթինտէ՛ պիր դարիպ սուրէթ-
 տէ եէթթա հվատըր օլմաղլա, տէվէթինին
 միրատընա հիստէտար էտիպ, պիլէսինձի-
 քենտի թախթընա օթուրթմաղ իշին, չօլ-
 դարընտաշարը օլմաղա հէվէս էտիպ, պիլի
 քենտիյէ հվատ էտինմէսինի՛ փէտէրինէ-
 բէձա էթտի: Պունա թէշէքբիւրէն՛ պիլէ
 տէ վաձիպ օլան պու տուր քի, Ալլասա քե-
 քերէ՛ տէ՛մէք շէրէֆինի՛ եալընըղ էօյլէ պիր
 մի բիւվէթիլի դարընտաշա պրաղըպ, պու-
 շէրէֆի՛ ինայէթ սուրէթի իլէ տախի իտ-
 տիա էթմէյէլիմ, խուսուսա քի, պիլ պուն-
 ձա դարտաշար ըլ, սէլամէթ լութֆունտա
 պիլէ՛ քենտիմիլի պիր տանէ հվատ եէրինէ
 դօյամայըղ: Անձաղ սէն քենտի օտանտա՛
 եէք պաշընա տուա էթտիյին եէրտէ՛ պիր
 աշղ թաշըրըղ ըլա սէն տէ քեքերէ՛ տէ՛մէք

Եսասագ տէյիլ տիր • նիձէ քի չօդ դարտուաչը
 օլան պիր էփլաս տա՛ պաղը եհրտէ փետէ
 րինէ սէօյլէյէ պիլիր : Արքին պու պիլիւմ
 պահատա՛ Քս էֆէնտիմիլէ սէնին պօրճուէն
 օլան իրրամա եագրչմաղ, չեւքի Քս էֆէն
 տիմիլ Ալլահա սէօյլէտիքճէ, քեքերէ տէ
 յիպ, մէ Ալլահըն հաղընտա ինսանլար ը
 լա սէօյլէշտիքճէ, Պէնէ՛ քեքերէ՛, եախօտ սե
 շէն քեքերիիշ, սիշէն քեքերիիշէն, սիշէն քե
 քերիիշէ, սիշէն քեքերիիշէն տէյիպ, ապա
 պիշէ՛ քեքերիիշ տէմիլ օլմաարղընտան, սէ
 նին աղղընա քեքերէ՛ լաֆիլ՝ ույմաղ : Ա է
 սէնին կիպի թօփրադտան հասըլ օլմուշ պիր
 դուրտ՝ Քս էֆէնտիմիլին էթտիյի կիպի
 Ալլահա քեքերէ՛ տէյէճէր օլանն, սերպէ սթ
 սէօյլէյէ պիլիպ, Ալլահըն աարլ պիր էփլա
 տընա իրրամտա դուսուր էթմէմէր իշին,
 հեր քերրէ քեհտիտէն իշին ալ տէյէճէյ
 տիմ : Քստան մտտա հանկի ինսանա՛ Ալ
 լահ պիր քերէ՛ սէն պէնէ՛ էլլաբը՛ սըն, պէն սե
 նի պա քիտն էպիսի՛ քեքի . (սաղ . ք . 7 :)

Դ

Որ յերկինս էս :

Պուճտան էվովել իբր պատպտէ թարխի
 էթտիյիտիղ իւզրէ՝ էջլէ պիր աղխոմ փէտէր՝
 տիւնեա փէտէրլէրինտէն օլամաղ : Օնա
 պինատէն , տիւնեա փէտէրլէրինտէն տաՀա
 աշիբեար ֆարգ էթմէք իշին հայր Բեր տէտիւր
 տէն սօնդրա , արտը սրրա որ յերկինս էս տէ
 մէլիյիղ : Մէպէպի նէ տիր : Պէջլէ պիր տէպ
 տէպիլն կիրիշ իլէ , տիւնեանըն ատէթի կի
 պի , Ալլահըն քերէմինի ճէլպ էթմէք իշին
 մի տիր : Հաշա՛ . փէտէր իլէ սէջլէշմէտէ՛
 պու ուսթալըղլար նաֆիլէ տիր : Իլլա էեօյ
 քէ սին տէմէյլէ , պիր կեօյլիւ փէտէր իլէ
 սէջլէշտիյիտիղն՝ բենտի խաթրըմըղա կեթիւ
 ըիպ , էջլէ պիր փէտէրտէն տիւնեա շէյլէրի
 տիլէմէլն տէյիլ իղ . հիշ օլմաղսա , պաշլը
 բէճալարըմըղ՝ տիւնեայէ տաիր օլմամաղը .
 վէ եալընըղ էջլէ պիր աղխոմ փէտէրէ լայըղ
 շէյլէր խթէմէլիյիղ : Եո-Գարքա օլանլարը ա
 բայըն , Էո-Գարքա օլանլարա պաԳըն , Էերպէտէլերի
 արաման . (կող . դ . 1 . 2 :) Ալլանէշ՝ աղլէ
 մալըք պիր մախլուղ օլսա տա , սէն վար
 սան ճնտան եապան ասմալարը կիպի , սաղ
 թէլլէրի , Ֆուճտա չալըսը կիպի , վէ խօր
 դուրպաղը կիպի՝ իթիպարսըղ շէյլէր խ
 թէսէն , կիւնէշէ պիր բիղալէթ էթմիշ օլ

մանչ մը սըն : Աերջի պունչար տա կիւնեշ
 իլէ հասըլ օլուր , վէ հէփ ինսանա եարա-
 յաճաղ շէյլէր տիր . լադին իսթէյէճէք օլ
 տուդտան սօնդրա , պինաղիր շիչէքլէր , պուղ-
 տայլար իսթէրսին , ալթուն , ինճի , եադուտ ,
 վէ զեգիյմէթ ճէվահիրլէր իսթէրսին . զի-
 բա պունչար կիւնեշէ տահա զիյատէ եաղը-
 շրբ վէրիլիլէր տիր : Քեղալիր , կերջի տիւնեհէ-
 վի շէյլէր տէ հէփ Ալլահըն քերէմի տիր ,
 լադին սէն օնա՝ Ալլահ աբր տէյի բէճա
 սունաճադսան , պիր աթըն , պիր քեօփէյին
 տէ տիլի օլսա , տիլէյէճէյի շէյէ իրթիքեապ
 էթմէմէլի սին . իլլա վէրմէյէ իֆթիլսար
 էթտիյի շէյլէրի , եանի , հէփ բուհանի էյ-
 լերլէր տիլէմէլի սին . զիբա տիւնեհէվի էյլեր-
 լէրի՝ էյեր սանա ֆախտէլի օլաճադսա , սէն
 իսթէմէտէն օ վէրիր . Պոնչար սիլէ հէթ հե-
 ճի վերէլէ . (մատ . զ . 33 :) խոտի պէօյլէ
 պիր աղլս՝ փէտէրտէն քերէմ տիլէտիյին
 դաման , սէն նէ՝ աղալ դուլլանրսըն . տիլէ-
 տիյին շէյլէր՝ քենտի փէտէրլիյինէ , վէ կեօյ-
 լիլ փէտէր օլտուդունա՝ լայրդ շէյլէր մի
 տիր : Սէն փութիէրէսթ մի սին քի , էօյլէ
 պիր փէտէրտէն՝ պօշ շէյլէր իսթէրսին . էօյ-
 լէ պիր հիքմէթ սահլայինտէն՝ մանասըլ
 շէյլէր իսթէրսին . էօյլէ պիր փաք ճէնապ
 տէն՝ կիւնահըլ շէյլէր իսթէրսին : Գօյնու-
 նու ճէպինի դօզմուշ շիրք իլէ տօլտուրսուն
 տէյի , պիր տիւնեհա փատիշահընըն այաղը-
 նա գատիանսան , էթտիյին բէղալէթ՝ պու-
 նուն դատար օլամաղ :

Աեօյլիլ փէտէրտէն եալանըլ քենտի աղա-

մէթինէ լայրդ քերէմէր տիլէմէք ճախղ օւ-
 տուղունու՝ խաթրրա կեթիլմէք իչին օլսա
 թեթերէիւ տէտիլիմիղ եէրտէ, պիլր տէ հեօյ-
 լէ- լաֆլը դաթսադ, քիֆայէթ էտէրալի-
 ջիւնքի առէթ իւղրէ տալիսի հեօյլէ- թեթեր տէ-
 նիր. Հաճափա ուլան Գոաշլարա պագըն ... օնլարը
 հեօյլէ- թեթերէիւ պէպէր. (մատթ. զ. 26 :)
 Պու ճիւմիէ իլէ, էֆէնտիմիղ պու տուտա
 հեօյլէ- տէյէճէյիմիղէ թի հեօյթէ սին տէմէմիղի
 խթէր : Պունուն սէպէպի նէ տիր : Տիւն-
 եանըն պու եաշաաղըմըղ ալչապ թարա-
 ֆընտան՝ ֆիրբիմիլի քիւլլիլէն այրըպ ,
 հէման դանատ ըլա ուշար կիպի՝ Ալլահ
 օրատա օթուրմուշ տէվլէթինի սիւրէր
 տէյի՝ խայալիմիղտէ դուրտուղունուղ՝ էն
 պալա կեօյլէրէ դալտըրալըմ՝ տէյի տիր :
 Կեօյլէրիս սան Գալարբըմ, էս հեօյլէրթէ թեթի
 օլան. (սաղ. ճիլ. 1 :) Ալլահ հէր եէրտէ-
 պիլր օլտուղունու՝ շիմաի պիլմէյէն եօղ. Սե-
 նին բոհոնիփան ուլաթ՝ նէրէյէ իթէյիմ. (սաղ.
 ճիլ. 7 :) Ալլահ հէմ գըրլարտա, հէմ տաղ-
 լարտա, հէմ տէրեալէրտէ տիր, կիրտապ-
 լարտա պիլէ մէվճուա տուր. Ճէհէնէէէ էն-
 սէմ, օնփա սըն. (սաղ. ճլլ. 8 :) Էօյլէ իքեն
 տահա միւնասիպէթի սէօյլէմէք իչին, կեօյ-
 լէրտէ տիր տէրլէր. Կեօյլէրթէ օնուրան՝ օնլարը
 դէվլէնի. (սաղ. բ. 4.) զիրա պիլլիմ ճանը-
 մըղ տալիսի հէր նէ դատար էտնայրսա տա,
 սաղ վիւճուտուճուղուն հէր թարաֆընտա
 թէթիլ իքեն, ճան եիւրէքտէ վէ պաշտա
 տըր տէրիղ, զիրա էն ալլիմ ֆիլիլէրինի՝ օ
 իքի եէրտէ իճրա էտէր. եիւրէքտէ՝ թէնի-

միզին եաշամասընա իւք ալաթ տըր . պաշտա՝
ադլամըզըն եաշամասընա իւք ալաթ տըր .
ծնուն կիպի՝ Ալլահ տա տիւնեանըն էն էտ
նա եէրինտէ պիլէ թէքմիլէն մէվճուտ իքեն ,
տահա միւնասիպէ թլի սէ օյլէ մէք իչին , կեօյ-
լէրտէ տիր տէնիր . կեօյլէրէէ էեան Կէր . Ֆի-
լէք վէ ճէննէթ կեօյլէրինտէ տիր տէրլէր .
զերա էն ազիմ հիքմէթլէրինն՝ օ իրի մահալ-
տէն իծրա էտէր . հալալարտա՝ թապիաթ
նիզամընըն սահիպի տիր . ճէննէթտէ թա-
պիաթտէն խարըճ թէտպիրլէրին սահիպի
տիր : Մէքէանը ետարտա Կէր . (ի . օրի . լի .
27 .) ճանըմըզտա շու ֆարդ վար քի , օլ-
տուղու թէնին իչինտէ մազպութ տուր ,
լարին Ալլահ մազպութ տէյիլ . հաթթա
պու պիղիմ դապա ադլամըզ ըլա՝ ծնտա տըր
տէյի դուրտուղումուզ էնկին հալալարը՝
պիր վասֆ օլունմազ հիքմէթ իլէ քենտի
դուշաթտըզտան սօնդրա , ծնարը տա տա-
հա էօլ շիւսիւզ էնկինլէր կեչէր : Մէքէն ա-
դաթէթէն կեօյլէրէէն էեանէ ԼԵԳԵԼԵԿԵ . (սաղ .
ը . 2 :) Խմտի սէն հէր տուայէ տուրտուզ-
ճա , հէր շէյտէն էվիլլէ , դալի տին իլէ ֆիք-
րիննի տիւնեատէն այրըզպ վարա պիլտիյին
դատար՝ եիւքսէքլէրէ դարըրմադա ճահա
էթմէլի սին . եանի , թապիաթ նիզամընըն
սահիպի կիպի՝ օ միւթաալ վիտէր՝ օթու-
րուպ պիլէ ելլորըզարըն վաք վէ խայրը
րահմէթիննի եազարըրորը կեօյլէրտէ տուր-
մա , իլլա թապիաթտէն խարըճ թէտպիրլէ-
րին սահիպի օլուպ , հրեշտակ վէ հրեշտա-
կապեալէրի , վէ սալթանաթ թաճլարըլլա

էթրաֆընը դուշատան՝ պէօլիւք պէօլիւք
 սըլարը՝ մութլու էթտիյի կեօյլէրէտէք չըգ-
 ղերա սէնին մուհապպէթլի փէտէրինին սա-
 նա հազըրլատըղը ասըլ մէքեան՝ օրասը տըր,
 էյէր սէնտէ տէ մուրատ վար ըսա: Պուսուսն
 իչին տիր քի, Քն էֆէնտիմիղ տուայէ
 տուրտուգճա, կեօյլէրինի կեօյէ գալարը-
 մայը ատէթ էթմիշ խտի: Կեօյլէրէնէ կեօյէ
 Գալարըղ, էս Էէտէր, Վաբընէնէ, Էլլաբընէն
 Էլլաբընէն Էճրա էյլէ. (յով. Ժէ. 1:) Պուսուսն
 լա էֆէնտիմիղ պիղէ էօյրէթմէք խթէր.քի,
 պիղ սէֆիղ կիւնահրեարլար՝ տուայէ տուր-
 տուղումուղ վազըթ, փէտէրիմիղ պիղի
 եր.քսէքտէն տինլէյօր տէյի՝ ճանըմըղը տա-
 հա ղիյատէ՝ տիւնեատէն այըրմալըղը,
 մատամ քի շիմտիլըթ թէնիմիղի այըրամայըղը
 Էֆէնտիմիղ պիղէ կեօյլէ Էէտէրէթիղ տէտիր-
 մէյիպ կեօյլէրաէ Էն տէտիրտիյինին իլք սէպէ-
 պի պու տուր. պուսուսն լա Ալլահըն օլտու-
 դու մահալլի՝ տուանըն խթիտասընտա
 կեօյլիւմիւղ էօնիւնէ կեթիրմէյլէ, Ալլահ
 վար, վէ կեօյլէրտէ տիր, վէ թախթընտա
 օթուրմուշ Լախիւր կեօյաէ Էր, (սաղ. Ժ. 5.)
 պիղի տինլէյօր տէյի՝ տինիմիղի ույանտըր-
 մագ խթէր:

Էֆէնտիմիղ պիղէ պու տուատա կեօյլէ-
 տէմէրտէն խէ կեօյաէ Էն տէտիրմէսի, եալը-
 նըղ տինիմիղի ույանտըրմագ իչին տէյիլ,
 իլլա տին իլէ պէրապէր, տուա էտէն քիմ-
 սէյէ փէք էլլէմ՝ օլան իւմտի տէ թահրիք
 էթմէք իչին տիր: Միւճէրրէպ օլմուշ շէյ
 տիր քի, իւմտա տէտիրլէրի՝ քենտի զաթի-

նին իղթիգատը՝ կիւճ՝ վէ՛ աղիւմ՝ վէ՛ ալլա շէ՛ւ
 լէրէ՛ օլուր , գօլայ շէ՛յ՝ իւմիտէ՛ միւհ՛թամճ
 տէ՛յիլ . Վէ՛շէ՛ պէր շէ՛յի կէօրփէ՛-քփէ՛ն սօնդրա ,
 Բճփո՛ղո՛նէ՛ օլուր . (հւուլ . Ը . 24 .) քիշինին
 կէօրտիւյիւ շէ՛յ՝ էլտէ՛ սայրլլար : Իմտի պու
 րապպանի տուտտա՛ սէ՛ն փէտէրինտէ՛ն ա
 ղիւմ շէ՛յլէր իսթէյէճէք օլտուղունտան , փէ
 տէրին՝ կեօյլէրին է՛ն եիւքսէյինտէ՛ օլտու
 դունու՛ Ֆիքրինէ՛ կեթիլմէք սանա չօղ ֆաի
 տէլի օլուր . ղկրա օրատան սանա պիլ էլ
 ուղաթսա , սէ՛նի քէնտի իլէ՛ սէրապէր՝ պա
 լա եէրլէրէ՛ տէ՛ դալարրամաղրնա ապլն
 եաթըր . Էի՛-քսէքփէ՛ն սալը , պէ՛նի ալք Գալըր
 քը . (սաղ . ԺԷ . 16 :) Կաղրն տէ՛մէ՛ քի , Ա
 լահ օ դատար եիւքսէրտէ՛ տիլ , սէ՛ն՝ արա
 սընտա պուլունտուղուն պունճա ինսանլա
 րըն , խուսուսա սէ՛նտէ՛ն պիւյիւրլէրին պէյ
 նինտէ՛ կեօղիւնէ՛ իլիշմէղսին . հա՛շա . հաթթա
 օ դատար եիւքսէք օլտուղու իշին , կեօղիւնէ
 իլիշէ՛ճէյինի ում . Էի՛-քսէքլէրփէ՛ օնորոք , վէ
 ալլաԳլարփա օլանը կէօրի՛ր . (սաղ . ԾԺԹ . 5 . 6 :)
 Աիւնէ՛շ օլ դատար եիւքսէրտէ՛ տիր տէյի ,
 խայրլլ թէ՛սիլինտէ՛ն մահրում՝ օլուրում՝
 վէսվէտէսի՛ տիւնեատէ՛ քիմսէյէ կեւիշ
 տէյիլ տիր . տիւնեատէ՛ կիւնէ՛շ պիր խիշ
 նէ՛ մանի , հէր քես էսէրինի կեօրիւյօր ա
 աաղլար տօլուսու հուրմա աղամլարընա ,
 սէրվիլէրէ՛ , ջընարլարանէ՛ դատար պապաք
 սա , պունլարըն եանընտա՛ տիլլէր արա
 սընտա ճիւճէ՛ կիպլի՛ պիր քիւշիւճէք շիշյէ
 տէ՛ օլ դատար տըղգաթ էտէր : ԸլէԳ վէրէն
 էի՛-նէ՛ն էէր շէ՛յի կէօրի՛ր . (սիրաք . խԸ . 16 :)

Էջոյլէ իսէ ա զաւաւր, Ալլահ սէնի՛ օ դա-
 տար պիւրիւք ատամլար արասընտա՛ կեօր-
 մէզ տէյի՛ նէ՛ դօրդարսըն: Ալլահ սէնի՛
 կիւնէշին ազաճլար արասընտա պիւր շիշէյի
 սէչտիյինտէն զիյատէ սէշէր. հաթթա նի-
 ճէ՛ թի եէր եիւզիւնտէ՛ պինլէր իլէ շիլլէնէն
 նէպատթաթըն ճիւմիէսինէ՛ կիւնէշ թէսիւր
 էթտիյի եէրտէ, աիւնեատէ նուրունու վէ-
 ըէճէր՝ օնտան դայրի շէյի եօզ. տուր կիպի,
 օ շիշէյէ տէ՛ թէրսիլ թէսիւրինի իշլէտիւր, օ
 նուն կիպի Ալլահ տա թերէմինի սանա իշ-
 լէտիւր. հէման սէն պապ թի դարշը պօյուպ,
 մանի օլմայասըն: Պունա պինաէն կէօպէ պի-
 տէտիյինտէ, իւմտին իթիգատըն օլտուն.
 զիրա պիւր դաման եահուտիլէրին ահմադ
 ճէմատթընըն Ֆիթիւրէրինտէ՛ Ալլահ պիւր
 տաճարտա պիւր վէրնատունտա տըր տէյի՛
 գուրտուղլարը էճիլտէն, տուա էթմէր իշլին
 Ալլահը պուլմաղա՛ հէր տէֆա տապանա-
 կա սէյիթմէլի տիւր դըյաս էթտիւրէրի կի-
 պի, սէն տէ՛ օ Ֆիթիւրտէ օլմա. իլլա բենտի-
 նին էօյլէ եիւքսէթու՛ օլտուղունու՛ սէն Ֆիթ-
 րինէ կեթիւրմէնի՛ Ալլահ իսթէյօրտա, սէ-
 պէպսիլ տէյիլ տիւր: Սէնին Ալլահըն կեօյ-
 լէրտէ տիւր. (Թախիւրը կիւնէշպէ գուրմուշ գուր.
 (սաղ. ժը. 6:) Աչրդ եէրտէ, կենիշ եէր-
 տէ, եիւքսէթ եէրտէ, վէլհասըլ իսթէ-
 տիյին եէրտէ՛ տուրմուշ սէնի տինլէյօր,
 տաղլարտա, օլպարտա, տէրեալէրտէ,
 հաուղլարտա, պաղջէլլէրտէ, օլմանլարտա,
 հէման սէն չաղըրա կեօր: Միւմաալ Ալլահա
 Էաւըրը. (սաղ. ծղ. 5:) Ջիւրա Ալլահ

կիւննէ շտէ տէյիլ, կիւննէ շտէն տաճա հիսապ-
 սրդ մէնդիլէր եռեգարը օրմադրա, կիւննէ շին
 սէնի կեօրտիւրիւնտէն գկյատէ՝ սէն Ալլա-
 հրն կեօգիւ էօնիւնտէ սին : Ալլահ կեօյաէն
 պագըդ, էնսան էվլապարընըն ճիւղէնէնէ կեօրաիւ-
 (սադ . լթ . 15 :) Պու ճիւղէնէ իլէ տաճաար
 վար : Հադ թաալա էօյլէ եխքսէքսէ օլ-
 մադրա, պիլ պիլր եխքսէք գուլէտէն պագ-
 տըղըմըղ կիպի, հէր խաթէտիյինի սէրպէսթ
 կեօրմէք իղթ իղա էտէր . զկրա էօնիւնէ կե-
 լէն եօդ : Սէնին փէտէրին կեօյէրաէ րէր, փէ
 կեօյլէրի խաարէ էտէն օլտուղունա շիւպհէ-
 եօդ : Աօյլէ օլտուղտան սօնդրա, փուլթիւ-
 ըէսթ կիպի, կեօյլէրին ուղուրսուղ նիշանէ-
 լէրինտէննէյէ գօրդարսըն . օպապտէ փուլթ-
 փէրէսթլէր խաիքի, էօյլէ վաղիթտէ հէր
 սուայը նաթիլէ սայարլարտը : Արին սէն
 էօյլէ օլմամալը սըն : Փուլթէրէսթիւնէն գօրգ-
 րա-ըն՝ ֆէլէք ալաթիւնէրէնաէն փերլանըղ օլմաըն .
 (եր . թ . 2 :) Սէնին աղիմ՝ փէտէրին էօյլէ
 պիլր եէրտէ տիլքի, պու պիլղիմ դաղա
 տէտիյիսիլ սէպէպլէր, ֆիլրասէթլէր,
 պուրմըլար, երլարղլար, փէ օնլարտան ա-
 շաղա օլան գուարէթլէր՝ հէփ քենտի հիւք-
 միւ ալթընտա տըր . օ սուրէթտէ փէտէ-
 ըին սէնի սէլամէթէ չրդարամադ օլտուղ-
 տան սօնդրա, րապպանի էմրինին իմրա-
 սընա՝ պուըլարըն հաճկիսի գարըղ կեղէ
 պիլիլր : Հէր շէյ սէնին հիւթիւնաէ րէր . էսրաէ-
 լէ սէլաթիւնէ չըգարմաղա սէն լադաիլ էմաթիւն
 սօնդրա, սէնին ճորապընա թմ գարըղ գօյա պէ-
 լէր (եսթ . թի . 9 .) տէյի՝ մուրթիլէ եա-

հուտի՝ փեք տերտլի վագիթլէրինտէ : Ալլա
հա նիյաղ էթմիշ տիր : Անին տէ սէօյլէ-
տիյին պու տուր , անճաղ հայր Քր որ յերէնս
է՞ տէ մէնէ , տահա մուխթասար սէօյլէմիշ
օլուրտուն :

Պու սէօյլէյիշ՝ սէնտէ տին վէ իւմտ իլէ
պերապէր մուհապէթի տէ թահքիք էտէր ,
ղերա պէօյլէ պիր աղիմ փեաէրինին մէքեսա-
նը նէրէլէր օլտուղուսու՝ ճիւղիճէ միւլա-
հաղա էտէրէք սէօյլէտիյինտէ , հաղ տէվէ-
թինէ : սէվինճ տույամապ միւմքին տէյիլ :
Պիր փատիշահ պիր վիլայէթտէ թէպտիլ
օլտուղուստա , օ վիլայէթտէ օթուրուր տէ-
մէղլէր . իլլա խաղղըն թանրտղըր , սէվաիյի ,
իլղէթ վէ իբրամ էթտիյի՝ փաթիթաթ շէհ-
րինտէ օթուրուր տէրլէր : Անին փեաէ-
րին ճէմի թեաինաթըն փատիշահը օլտու-
ղուսա շիւպհէ եօյ . վէ հաղղըր վաթինտէ
հէր եէրտէ տիր , կեօյտէ օլտուղու կիպի ,
եէրտէ տէ մէվճուտ տուր . լաքին եէրտէ՝
քենտի սալթանաթընա լայըգ օլան իղղէթ
իւ իբրամտա օլ դատար դուսուր օլուր քի ,
թէպտիլ կիպի տիր տէյէ պիլիբիլ . շէօյլէ
քի , քեհննէ տիւնեատէ տէյիլ կիպի տէնէ
պիլիլ : Ան նէրէտէ տիր . ասըլ մէսնէտինէ
լայըգ իբրամ կեօրտիլիւ կեօյլէրտէ տիր :
Ան իւլիսաթէն էն պիտի-սէպէս ճիւլէսի պէնի
Բանըր . (եր . լն . 34 :) Իմտի սէն որ յերէնս
է՞ (կեօյլէրտէ սին) տէտիյին դաման , օ սին
լափղնտան նէ անղլամալը սըն Բանըլէլ « լն ,
սէվիլեր սին , Քեպի օլտար սան , Ռ-լէրէթ սին ,
Ռ-Քախար սն . անղլայաճաղըն պուսըլար

տրբ . անհ , ծնու սէօյլէրքին , սէնին դալպին ,
 աէ նէ սէփինճ օլմալը : Պէլի , սէն պիր սիւր-
 կիւնն է վլատ կիպի եաշատրդըն պու տիւնեա-
 յըլա՝ կէօյլէրին արասընտա օլանն ուղադը-
 դը հեաապ էթ աիքաէ , օ մուհապպէթ լի փէ-
 տէրինի վարբայ պու լմաղա՝ կիւէրճին կիպի
 դանատլարըն օլմասընը արպուլէյիճէքսին ,
 լարինն օլամատրդընտան , յովը երանելի կի-
 պի՝ ծնու պանա զիճ խանըբըր զի , պուլուպ Ռախ-
 Ռենա Գապար վարաճ (յովը . ին . 5 .) տէյի քեն-
 տին քենտինէ տէրաղէշերսին : Մանի տէյիլ .
 պու տա պիր մուհապպէթ էսէրի տիր քի ,
 սէնին տուանա դուլադ վերմէյիճէթ անդըրըլը
 տահա զիյատէ ճէլպ էտէր : Ուլու փատիւ
 շահըն է վլատը չոճուճադ՝ սալթանաթըլը
 թախթ իւղէրինտէ փէտէրինի կեօրտիւքաէ ,
 պէր անտէ գատէմէլէրի աշուպ , դուճադընա
 վարմադ խթէր . լապին կիւճիւ եէթմէլ ,
 նէ եախար . էլինտէն դայրի շէյ կելմէգաէ ,
 օթուրուր աղլար : Ա է պուճուճըլա թէսէլլա
 օլուր . զիրա կեօնլուճիւ արմադ իշին փէտէ-
 րինի թախթընտան էնտիրիպ , կելլպ քեն-
 տիյի օղչամաղա մէճպուր էտէր : Իշթէ
 սանա տա պէօյլէ օլուր : Փէտէրինն օ եիւք-
 սէքլըքտէ , վէ սէն պէօյլէ ալբադ եէրտէ
 պուլունտուղունա՝ տէօրտիւյիւն կեօղ եաշ-
 լարըլլա փէտէրինին մուհապպէթինի թահ-
 րիք , վէ տէր ադապ քենտինէ ճէլպ է-
 տիպ գատուշուրտուն . թա քի պալիլ օլ-
 մուշ է վլատ կիպի՝ սէնի քենտի եանընա
 շադըրաճադ սաաթ կելլպ , սէնի պիլէսին-
 ճէ քենտի օթուրտուղու թախթա օթուր-

տող, սանս պիլիսինձ, տէվլէթ սխր-
տիւրէ :

Ե

ՄԲ Էղէցի անուան ԿՈ :

ՊՈՒ տուատա՛ սէն Հադ. թասալայէ փէ-
տէր տէմէն իլէ, հէր էթտիյին խթխտ՛ա-
տա՛ սէն տէ էօղ էվատա կիտլի կեչնտիյիննի
պէյանն էթմէյէ պօրճլու սուէն : Խմտի պիր
ուսլու, թէրպիյէլի, վէ մուհասպէթլի էվ-
լատըն իլք արզուլէտիյի շէյ՝ փէտէրինէ
խայրըլը օլան տըր . պուէնա պինաէն սէն տէ
կեօլիւ փէտէրինաէն նիյաղըն օլտուղու զա-
ման, իլք բէճան՝ քենտիյէ խայրըլը օլան օլ-
մալը տէյիլ մի . Խմին հոպարէս օլտան : Պու
բասպանի տուատա էթտիյիմիղ նիյաղա-
րըն էն ալտար պու տուր : Չիրա հէր խայ-
րը թէրք էտիպ, Ալլահը Ալլահ իչին սէվ-
միշ օլուրուլ . վէ Ալլահը սէվտիյիմիղաէն՝
պիղէ պիր ֆախտէ օլուր տէյի սէվմիշ օլ-
մայըլ : Պու սէօղիւ՝ տուանըն խլթխտասը-
նա դօտուղումուղուն վէճհի՝ արտը սըրա
օլան խթխտ՛ալարըմըրն ճիւմէսինտէն տէ
մուբատ՝ պու օլտուղու անղլաշըլըն իչն
տիր : Պիղ Ալլահա՛ տէվլէթի կեղսին, մու-
րատը օլտուն, հէր կիւնլիւր էրմէյիմիղը վէր-
սին, թագսիրաթըմիղը աֆլ էթսին, եա-
խօտ պիղի կիւնահտան սաղլասըն, վէլհա-

սըլ պիղի հէր պէլատան էսիրկեսին տէյի
 նիյաղ էտէրէք, պունըարտան մէրամ
 քենտի ֆախտէմիլ մի. հաշա. իլլա Ալլա
 հըն քենտի ֆախտէսի տիր: Ելլատըղ էջլէ
 օլուր. եօղսա տէնիղ քենարընտա պիր պա
 թաղըղ կիպի, տէնիղտէն ալտըղը սույու
 շիւրիւտիւպ, քենտի շամուրունու պէսլէ
 մէյէ սաղլամալը տէյիլ, իլլա շայլար կիպի,
 ալտըղը սույու թէշէքքիւրէն եինէ տէնիւ
 գէ վէրմէլէ: Իմտի պաղ քի, պու տուայը
 վաճիպի իւղրէ էթմէք իշին, բիշտտէ Սերու
 բէ ելուրէյի կերէք. սերուէլէր Ալլահը
 Ալլահ իշին սէվէր, վէ Ալլահը սէվտիյի
 Ալլահա իղգէթ օլույօր տէյի, սէվտիյինէ
 տէ սէվինիր: Վերջի սէն սերուլէ տէյիլ
 սին, լարին օլմաղա դայրէթ էտէ պիլիբսին.
 նէ իլէ. կիւնտէ իշլտիյին հէր իշտէ պու
 տուայը Ալլահա սունմաղլա, լարին եիւրէք
 տէն սունմաղլա. եանի, Իսին Տուղարէս օլտուն
 տէմէլէ: Ալլահա սունմաղլին հէտիյեկէ
 նին մուհապպէթ օղու պու տուր քի, սէ
 նին ինտինտէ հէտիյեկէն խթէր ալա օլտուն
 խթէր էտնա, Ալլահա հէփ պիր սուրէթ
 տէ մաղպուլ օլուր. Վեօլլեբէնի պիբի էլէ պէ
 նի վուրպուն, եանի, ալա շէյ իլէ. վէ սալընը
 պիբի էլէ էլէ, եանի, էտնա շէյ իլէ պէնի էա
 բալապըն. (երգ. 7. 9:)

Վերջէք, Ալլահ քենտի զաթինէ ֆախտէ
 դապուլ էթմէղ, զիրա քենտի հէր թարաֆ
 տան զէնկին տիր. ֆաղաթ քենտի զաթին
 տէն խարըճ օղուրսա, դապուլ էտէր: Վէ
 քենտի զաթինտէն խարըճ օղան՝ ֆաղաթ

քենտի իղզէթի տիր : Վ է չիւնքի Ալլահ
 պիղի եարաթարզընըն հադ սէպէպի սու
 տուր իսիթի չաղըրանլարըն ճիւճիւսիսի՝ քենտի էլ
 գէթի էլին եարաթիւլը, հոբոնը եաթիւլը (ես .
 իոգ . 7 .) տէր . եանի, ճանըն եարատըլը
 հադգընտա եարաթիւլը . թէնին դուրումու
 հադգընտա հոբոնը . վէ ճանըլա թէնին՝
 ազըլ էրմէլ պիղիյի հադգընտա եաթիւլը՝
 տէր . քեղալը պիղիս տէ հէր թութուու
 դումուղ իշ՝ քենտի իղզէթինէ օլմասընը իա
 թէր . նիճէ բի, հէր ուսթարեար՝ էլին հիւ
 մէթի իշին՝ քենտի էլինտէն շրգան իշտէն
 սոն մէրամ՝ քենտի շէրէֆի օլմասընը իսթէր :
 Պիղ տէ Ալլահըն էլ էմէյի օլտուդումուղ
 տան, ապա քենտի շէրէֆիսիլ իշին պիր շէյ
 էթմէլն տէյիլիլ . հաշա . իլա հէր էթտիյի
 միլ Ալլահըն իղզէթինի արթըրմադ իշին
 օլմալը տըր : Սանա հագ էա բապի, եանի,
 իղզէթ, վէ պիլէ էիւլ հարասը . (դան . թ . 7 :)
 Պու՝ քենտիյէ հադ իւղըէ վաճիպ օլան իղ
 զէթ տիր բի, հադ տէնիր . պիղիս՝ տէ պու
 պապաէ քենտիտէն տիղէտիյիսիլ պու տուր .
 դըրա քենտիյէ վաճիպի իւղըէ իղզէթ էթմէր
 դուարէթինի՝ պիղէ ֆադաթ քենտի վիւրէ
 պիլը : Անճադ պիղիս տուամըլ՝ իղզէթ
 լաֆիլըլա տէյիլ, նը լաֆիլըլա տըր . կերչի
 իղզէթ լաֆիլըլա տա սէյլէսէք՝ ֆէնա տէյ
 էլ, լաբին նը լաֆիլը քենտիյէ տահա մադ
 պու լիթիթիսար տըր . ՍԷ, ՄԷ, ՄԷ, սաթըլէրէն
 սահիպ Ալլահը, (ես . իլ . 5 .) վէ ճէննէթտէ
 պէյլէ օղունտուղու կիպի, աիւնեատէ տէ
 հէի պիր աղըլտա պէյլէ օղունուրաա պիւ

Բի-ն փի-նեա ելլէնի ելէ փօլա փօսօր տէ մէյէ հա-
 ճէթ դալմազ : Անճադ շունու պիլմէլիսին
 քի, Ածաշունչ քիթապրնտա սրբել նը էթ-
 մէք լաֆիլներն մանասը իրի տիր, պիրի փաք-
 լէ մէք տիր, օպիրի փաք սաղլամագ տըր .
 պիրինտէ՛ Ալլահ շաբաթ կիւնիւնիւ փաք-
 լէ տի տէնիր . Եէփինճի հի-նի- օրհնել էփիդ
 փաքլէփի . (ծննդ . ք . 5 .) զիրա օ կիւնիւ
 քենտիյէ սաղլատը : Օպիրինտէ՛ ֆիլան
 կիւն փաք սաղլանսըն տէյի թէնպիհ էթտի
 տէնիր . Խախրնաօ օլտան , շաբաթ հի-նի-նի- փաք
 սաղլայասըն . (Ելից . Ի . 8 .) զիրա քենտիյէ
 մախսուս կիւն տիւր տէյի իբրամ էթտիր-
 մէք իսթէտի : Խմտի հագ թատալանըն իամի-
 նի նը էթ մէք օլմազ , զիրա հալա օլտուղուն-
 տան զկյատէ նը օլմազ , նիհայէթ սիդ տէրի-
 ճէտէ նը տուր , մուպարէք տիր . Օնան Խ-
 մի քի փօսօր . (զուկ . ան . 49 :) Ֆադաթ մու-
 պարէք օլտուն տէ մէքտէն մերամ , Եալլորդ
 իրինճի մանատէ նը օլտուն անղլաշըր-
 Եանի , պիր դաման շաբաթ կիւնիւնիւ , վէ-
 շիմտի փաղար կիւնիւնիւ , վէ քենտիյէ իհ-
 տա օլունմուշ սաիր կիւնլէրի՛ փաք սաղ-
 լանսըն տէյի թէնպիհ էթտիյի իւզըէ՛ մու-
 պարէք օլտուն տէնիր : Վ է օ կիւնլէրի փաք
 սաղլամագ նէ իլէ օլուր . Իշ հիզմէթինտէն ,
 Եախօտ լայրդսըզ վէ Եա կիւնահլը ամէլէր-
 տէն սաղլանմաղլա օլուր . Շաբաթ Բո-Բար ,
 պօզմալ . (Եա . ծիլ . 2 :) Պիր տէ տինէ տաիր
 տիւրիւ սէվապը ամէլէր իշլէ մէյլէ՛ նը
 էթ մէք օլուր : Պու իսթիտ՛ամրդ ըլա՛ քեն-
 տի նը իամի մուպարէք օլտուն տէյի Ալլահ

նիյազ էթտիյխախտէ, խալթխտա խամի շէրի-
 ֆինէ իբրամնըզլը, Եանի, րէզալէթ օլմա-
 սըն, Եախօտ նիշէ տինսիպէրին էթտիյի կի-
 պի, աղիզ խամինի թաշարա քիւթիւրէրէ,
 վէ ճէհէնէմին մուրտար շէյթանըզընա
 տախի վէրիպ, Եախօտ քրիսթիյանըզրտա
 պիլէ նիշէլէր՝ շէյթան կիպի մուպարէք իս-
 մինէ քիւֆր էտիպ, մասղարայա ալընմազա
 դօնասըն տէյի նիյազ էտէրիպ: Օնտան սօնը-
 րա տինէ տաիր խայր ամէլէր իլէ, վէ ա-
 լէլ-խուսուս սէճտէ վէ մուհապպէթ վէ
 սէնալէր իլէ քենտիյէ խղէթ վէ իբրամ՝
 օլունմասընը րէճա էթմիշ օլուրուզ: Պաղ-
 խմաի քի, Իսին ճապարէք օլուն տէմէմիզ, Տէփ
 օլուն, ալէ՛նդէյան օլուն, Իլլէն՝ վէ Իքրամ օլուն
 տէմէքտէն նէ՛ գատար էյի տիր. պունըզըն
 հէփիտինի պիր լազրրալլա սէօլէտիյխալ-
 տէն պաշգա, Ալլահըն վիք խօշլանսաճազը
 սէօլէր իլէ սէօլէմիշ օլույօրուզ: Ալլահըն
 քէլարը՝ Էսհէլէր օգոյոն, վէ հէր շէյտէն զիյա-
 տէ՛ քէ օլունդունուն նիլանէլէրիէ Իգրար էփն:
 Գափէր, Գոփրէն սահիպի օլունդունուն տէմէզ.
 Իլլա քէ օլունդունուն տէր. (սաղ. իթ. 5:)

Պու տուտա՛ Ալլահ քենտի մուպարէք
 օլուն տէմէյիպ տէ, ֆաղաթ խամի մուպա-
 րէք օլուն տէյի նիյազ էթմէմիզին սէպէպի
 նէ տիր. խամնտէն զիյատէ՛ քենտի աղիզ
 զաթինին մուշէրրէֆ օլմասընը արզուլէմէլի
 տէյիլ միյիլ: Հայ հայ. ՄԲ Ալլահըն քէլա-
 ղա պէյան օլաճաֆ քըր. (Ես. Ե. 16:) Լաքին
 խամնէ պու գատար շէրէֆ արզուլէյէն քիւ՛-
 սէ՛ էլպէթտէ զաթինէ տահա զիյատէսին

արդու լէր . պու ճիւմիէ իլէ եւ՝ քեփեր , սէն
 ճապարէս օլսաւն տէմէյիպ , իսին ճապարէս օլսաւն
 տէրիլ . զկրա պիթ էյի էվլատ՝ փէտէրինին
 սալթ զաթինէ բէզալէթ օլունմասընը շէ-
 քեմէմէք տէյիլ , իամինին պիլէ խօրլանմասը-
 նը իսթէմէզ : Սէնին իսինէ էպէփէն Ռա՛ղի՛ է-
 փէրի՛ . (սաղ . ձե . 12 :) Պիթ քիսնէ մէտճ
 օլունտուղու վազըթ՝ իամի անըլտըզը եէր-
 տէ՛ շէօճրէթի մէտճ օլունուր . էյէր ալիճէ-
 նասպ ըսա , ալիճէնասպըզը , սասպըրըլըսա ,
 սասպըր մէտճ օլունուր : Պիղ տէ Ալլահըն
 կերէք զաթի , կերէք իամի մուպարէք օլսուն
 տէմէքտէն մէրամ՝ սատէճէ իամինի մէտճ
 էթմէք տէյիլ , իլլա հէր օլան շէրէֆի իւզըէ՛
 մէտճ օլսուն , եանի , ալէմին սահիպի , դուտ-
 րէթ վէ հիքմէթ սահիպի , մէրհամէթ վէ
 ատալէթ սահիպի , քերիմ՝ վէ նր , վէ պու-
 նուն կիպի հիսասպըզ շէրէֆիլէրի իւզըէ՛
 մէտճ օլսուն տէյի բիճա էտէրիլ : Պիտինլեր
 քի , սէնին իսին բապդի փեր . Գոփրէն վէ հիքմէ-
 սահիպի սին . (սաղ . ձը 19 .) վէ պունուն կի-
 պի շէրէֆիլէրտէն սօնդրա , դաւիթ մարդա-
 րէ՛ Ալլահա իլլէն էփին սիլ Ալլահ էվլապարը ,
 Ալլահա իլլէն էփին , տէտիյինէ դանաաթ-
 էթմէյիպ , արտը սըրա՝ Ալլահըն իսինէ լաբփ
 օլան իլլէն էփին տէյի իլլալէ էթմիլ . (սաղ .
 իը . 1 . 2 :) Պունտան՝ մէրամը օ տուր քի ,
 Ալլահըն հէր շէրէֆի իւզըէ՛ իզըէթի իճրա
 օլսուն սէնին ճեփին փէ եւ՝ բապդի , փանէանըն
 պիլիլ էերէրինէփէ՛ իսինէ հէօրէ օլսուն . (սաղ .
 խէ . 11 :) Պու ճիւմիէ իլէ սէնին Գոփրէնլի իսին ,
 սէնին հիքմէնլի իսին կիպի իլլալէլէր իլէ սէօյ-

Ընկնլի տէյիլիլ . Փաղաթ սէնին իսին Տապարէս
 օլտան տէ մէլիլիլ զերա Ալլահն հէր հանկի իս-
 մի օլուրսա օլտուն , բենտի իամի օլտու զունու
 պիլլաիբտէն սօնգրա , հէփաինտէ պիլլ օնուն
 իլլիլ թինի արղու ընկնլիլիլ , Ալլահս դատէր
 վէ հիլլիլ սահլալի , վէ նիլլէ տահա դուա-
 բէ թլլէրէ մալլիլ իամինէ կեօրէ , բենտիլլէ իլլ-
 զէ թ օլունմասընը իթիտիլին եէրտէ , իհ-
 թ իմալ ըր , օ դուտրէ թլլէր իլլէ սանա էթ-
 ալլիլ . բերէ մէրին իամթըր իլլին , օ դուտրէ թ-
 լլէրին սահլալինէ իլլիլ էթ մէր իթիտիլին :
 Արին պու տուատա՝ սէն բենտինի ունու
 տուպ սէնին իսին Տապարէս օլտան տէ մէլիլին .
 եանի , սէնին , սէնին օլտու իթիլ իսին տէյիլիլ ,
 զայրի իլլալլիլ պաղմամարսըն : Փէտէրինի
 վէ փէտէրինին իամինի՝ վաճկալի իւզրէ սէ վէր
 է վլաալլալ՝ պէ օլլէ օլուր : Անին իսինի եէլլէն-
 լէր՝ սանա իթիլիլ եպէրլէր : Անա տէյօր , սէ-
 նին եէրէլլէրինէ տէ մէյօր . (սաղ . ն . 12 :)

Փէտէրինի սահլահ սէ վէն է վլաալլալ՝ փէտէ-
 րինին իամինի իրրամ օլունմասընը՝ ճանտան
 արղու ընկնլիլինտէն պաշպա , բենտի՝ ճիւմլի-
 տէն զէյատէ իրրամ էտէնլէրտէն օլմադ իս-
 թիլլ : Անին իսինի Գարընպաշլարընա նալլէ եպէ-
 րիճ . (սաղ . իմ . 22 :) Պու սուրէ թտէ՝ սէն
 փէտէրինի սէ վէր է վլաալլալ օլտու զունու աւղ-
 լաթմալ իլլին , պու տուատա իսին Տապարէս
 օլտան տէ մէլիլ տէյիլ իամին , իլլա իսինի իէպ-
 րիճ եպէրիճ , եախօտ զայրիլլէր իլլէ պիլլիլբտէ
 սէ օլլէտիլինտէ , իսինի իէպրիճ եպէրիլ տէ մէլիլ
 իամին զրյաս էտէրսին : Արին փէր եանրլլը-
 սըն . մու թլլապա Տապարէս օլտան տէյիլիլ , տէ-

մէլիսին . նիշին տէրսէն . պէօյլէ էթտիյին
 հալտէ՝ մուհապպէթլի էվլատլոյ էթմիշ օ-
 լուսունն , օնունն իշին : Չիրա պիր մուհապ-
 պէթլի էվլատ կերչի փէտէրինէ հէր քես-
 տէն զիյատէ՝ քենտի իզզէթ էթմէյի արզու-
 լէր , լաքին պու արզուսու հէր շէյտէն զիյա-
 տէ օլմալը տէյիլ : Հէր շէյտէն զիյատէ՝ փէ-
 տէրինէ իզզէթ օլունմասրնը արզուլէմէլի
 տիր , լաքին իսթէր քենտի թարափրնտան
 օլսունն , իսթէր ախէրին թարափրնտանն :
 Օլա պիլտիյի հալտէ՝ իպթտու քենտի թա-
 րափրնտանն . օլամատղը հալտէ՝ ախէրին
 թարափրնտանն օլսունն : Օնունն իշին սէն
 պու տուատա խմի՛ի Բեպրէս էպրէ՛ճ , կախու
 էպրէ՛լ տէմէր իզթիլա էթմէլ . իլլա լիաա-
 նէն տիլէտիյինն՝ դալպէն արզուսունտա
 օլտուղունու անղլաթմազ իշին , անճազ
 պու տուատա սէօյլէտիյին կիպի ճապրէս օլ-
 սունն տէմէլիսին : Եւ սէն պիլմէլ մի սին քի ,
 Հազ թատլայէ սէն հէր նէ ալա եիւզտէն
 իզզէթ էթսէն , հէփ սէնին շանընը արթը-
 րըր . պիր աքաճնն էթրէիարը՝ էպրէիէն լերէիէն
 քէ քիր . (սիր . ն . 15 :) Պու պապտէ սէնին
 քենտի նէփսինէ օլանն մուհապպէթին՝ սէնի
 ալտատղպ տա , փէտէրինին շէրէփինի արա-
 տղընն եէրտէ , սէն քենտինի արամազ՝ նէ
 գօլայ շէյ տիր պիլլըր մի սին : Հաթթա , ա-
 ճապա դանջ քերրէ՝ փէտէրինին իզզէթինի
 արատղընն եէրտէ , սէն քենտինի արամըշ-
 սըն : Շիմտի սէն իսթէրսին քի , տիւնեատէ
 Ելլահա իզզէթ էտէն՝ եալընը սէն օլասըն .
 ինսանլարը՝ հէփսինտէն էվլէլ սէն եիւրէք

տէն թէ օրացէ կեթիրէ սին • խաղա վաղ՝
վէ նասիհաթ վէրմէքտէ, թիթապարթ թափ
սիլ էթմէքտէ, ճանլարթ խտարէ էթմէքտէ,
սէն պաշ օլասըն • նէթիճէի թելամ՝ հէր
շէյին շէրէֆի խլթխտա սէնտէ օլտուն • պի
այնիհի էֆէնտիմիղին շայիրտլըրի տահա
միւպլթէտի իքէն, էֆէնտիմիղէ կելլապ, վաւ
բապէթ, պիքիքի կէօրթէթ, սէնիքի Խաֆիքէ շէյնանլարթ
Գօլարթը, էնէնիքի Կէյի Էասաթ էթաթէ, Ղերա պի
Ղէճէ Կայայօթ տէալըլըրի կիպի էթմէ • վէ
տիւշիւն թի, էֆէնտիմիղ օնլարամ՝ Էասաթ
էնէն, Ղերա Ռիքէ Գարշը օլճայան՝ սիլին Բարաֆ
լէնըլ Կեր տէյի պուլուրտու • (ղուկ. թ. 49:)
Պու սէպէպտէն սէն պիւլթիւն կիւն քէ Է
շէյի անտան ք • (սէնիքի Խաֆիք Գապարէթ օլտան)
տէմէյի մէշգ էյլէ • սանա նէ Բէպրէթ Էպէրէճ
լաղլմ, նէ Բէպրէթ Էպէրէլ • մուլթլաղա Գապար
թէթ օլտան տէմէլիսին: Սէնին հէր շէյտէն
պիյատէ: արղուն՝ շու օլմալը տըր թի, Ալլա
հըն խամի շէրիֆինէ ալէմ՝ իքրամ էթսին,
տէյիլ թի սէն ալէմտէն զիյատէ իքրամ էտէ
սին, վէ պուստա տա, հէր շէյտէն զիյատէ՝
պուսու նիյաղ էթմէլիսին: Պուսա պինսէն
սէն Ալլահըն խամինէ՝ էլլէր դատար իղղէթ
էթմէյէ՝ զայիֆ դուտրէթիւլէ հէր նէ դա
տար ճահա էտիպ տէ, իճրա էտէմէղսէն,
թետերլէնիպ զայրէթտէն դալմա • իլլա տիւ
նետաէ սէնտէն կէնճ՝ հիսապսըղ ճանլար
օլուպ, սէնին էքսիքիլինի օնլար թամամլա
տըղընա սէվին: Ալլահը Դէթի Էպիք Եճն-Էլար,
Ալլահըն Խաֆիք սէնալէր օգոյտան • (սաղ. ճժԹ.
1:) Անճաղ պու պապտէ Խաֆիք Գապարէթ օլ

ստան տէյէճէյիմիղէ, Իսթիք Տոսպարէք էյլէ տէնէ պիլսին . զիրա քենտի խամինէ լայրդ օլան իղ զէթի՝ անձադ քենտի վերէ պիլլիր . Ենտի Իսթիք շէրէք վեր : Պու ճիւմլէ իլէ , պու սէօլ լէյիշ տէ Տոսպարէք օլտան տէմէք դատար միւնասիպ տէյիլ . զիրա Հադ թասալա իղ զէթ իսթէրսէ , եալընըղ քենտի թարաֆըն տան տէյիլ , պիլլում թարաֆըմըլտան տա իսթէր : Օնուն իլին քէ էլէյի . (Տոսպարէք օլտան) տէմէլլէյիլ : զիրա օ՝ պիր դաթի սէօլ օլմամադլա , քենտի տէ անղլաշըրըր , պիղ տէ . շունքի պիղ Ալլահըն իղլէթինէ՝ Ալլահսըղ պիր շէյ էտէմէյիլ , Ալլահ տա պիլտէն՝ պիղսիղ պիր շէյ դապուլ էթմէլ :

Օ .

Ելէսցէ արքայութի քո :

Էր քեամիլ էվլատ՝ փէտէրինէ օլա ճադ խայրը տիւշիւնտիւքտէն սօնղրա , քենտի խայրընը տիւշիւնմէք հադ տըր . հաթ թա տիւշիւնմէյի պօրձլու տուր : Լարին իղթիտա հանկի խայրընը տիւշիւնմէլի : Իպթիտա , հէր շէյտէն զիյատ , սէվիպ , իթիպար էտէճէյի շէյի տիւշիւնմէլի : Օ՝ շէյ հանկիտի տիր . էլպէթտէ՝ միրասը տըր : Էվլատ օլան , վարիս օլան , հէր շէյտէն զիյատ տէ ծնու տիւշիւնիւպ , հէր շէյտէն էվմէլ ծնու սաղա պաղլամաղա ճահտ էթմէլի տիր :

Պուհա պինասէն, կեօյլու փէտէրինէ՝ Իսին
 Տոպարէ* օլտան տէտիրտէն սօնդրա, էֆէն-
 տիտիլ թէնպիհ էթմիշ տիր թի, արտը սը-
 ըա՝ Կէվէրին կէտին տէյի բէճա էտէլում. զի-
 ըա փէտէրիտիլին խղէթ ինի տիւշիւնտիւր-
 տէն սօնդրա, բենտիտիլէ տէ տիւշիւնմէք
 հադ տրը. վէ ճանտան արղուլէյիպ, սաղա
 պաղամաղա ճահտ էտէճէք՝ միրաստէն զայ-
 բի շէյիտիլ կօպ. նիճէ թի հէր էվլատըն՝
 փէտէրի էվինտէն էտինմէյէ պաղտըր պու-
 տուր: Հադ թաալտտէն պէօյլէ սէրպէսթ
 միրաս իսթէյէ պիլտիյիտիլ՝ սանա աճաիպ
 կեօրիւնմէսին. զերա ախրէթ միրասը՝ տիւ-
 նեա միրասլարը կիպի տէյիլ տիր. տիւնեա-
 տէ պիր էվլատ՝ տիւնեա փէտէրինտէն ում-
 տուղու միրաստա կեօյլու օլուրսա, միրասա
 նաիլ օլմաղա լայրդ տէյիլ. զերա միրասա
 պէօյլէ կեօղ տիրմէք՝ փէտէրինին էօլմէսինի
 արղուլէմէք տիր: Լաբին միւթաալ փէտէ-
 րիտիլին պիպէ ախրէթտէ հապըրլատըրը մի-
 րաս հադպնտա էօյլէ տէյիլ տիր. զերա պու-
 միրաս՝ Փաղաթ փէտէրիտիլին բենտիտինէ
 նաիլ օլմաղտան իպարէթ տիր. Բրասա հիւ-
 սէճ, եանի, պի-թի-ն հիսսէճ՝ էֆէնպիճ Կիր.
 (սաղ. թն. 5.) ծնու կեօրմէք, ծնա դաուշ-
 մադ, ծնտա եաշամադ, ախրէթ միրասըմըղ՝
 պու տուր, ծնուն իչին, ծնտան միրասըմըղը
 իսթէմէք՝ պիլէսինճէ էպէտէն եաշամաղա
 իլին իսթէմէք տիր: Խմտի պէօյլէ պիր միրա-
 սա՝ սէն աշդ էթմէղ մի սին: Ահ, օնէ սէ-
 Փալը միրաս տըր. օնէ մալ խաղինէսի տիր:
 Պէնիճ Բրասըճ պանա պէիլ Կիր. (սաղ. ծն. 6.)

Պէտք է պիր միրասը՝ հէր նէֆէստէ տիլէ՝
մէք՝ հադ տէյիլ մի։ Տէ՛ւէնէն էէլէնէն։ Ա՛յ
պիդ քէ՛ւէնէնէն շարաւը՝ տէ՛մէյիլ։ Իլլա քէ՛ւ
էնէն պիդէ էէլէն տէյի նիյաղ էտէրիլ։ զերա
միրաս խուսուսուսուսա է՛յլէ սէ՛յլէնիր։ Ա՛յ
րասըն իլէրիսին ալըպ, պիլ միրասա վարա
մայըլ, իլլա վազթինէ պէքէ՛մէլէյիլ թի,
միրաս կեղիպ, պիլի պուլա։

Պաղ թի, էֆէնսախիլ պիլէ՛՝ փէտէրիսիլ
տէն զաթի միրասըմըլը խաթէթ մէքտէ՛՝ մի
րաս լաֆիլըլա սէ՛յլէթ մէյիլ, տէ՛վէթ խա
մի իլէ խաթէտիյօր, Տէ՛ւէնէն էէլէն տէտիրիյօր
թի, պիլ օ միրասա վաճիպ օլան իթխալըլ
էտէլիս տէյի։ Օլ մուպարէք ճէմալի կեօր
մէք թէ՛ճէլ լիսի՝ մանասըլ պիր միրաս տըր
դանն էթմէ. օ պիր միրաս տըր թի, միպի
եօլ, զերա Ալլահա մախսուս օլան տէ՛վէ
թի, եանի, մութլուլուղու էտինէ՛ճէյիլ։
Ալլահն թէնփի թէ՛նէնէնէն շա էնփի քէ՛ւէնէն
շարիսէնէն. (յալ. ք. 5։) Պիլ ախնեատէ
մութլուլուղու՝ անճադ պիր փատիշահն
հալինտէն թախաին էտէ պիլիրիլ. զերա ա
լէմէ հիւքմ էթմէք տէ՛վէթինտէ՛՝ հէր էյլը
մէվճուս տուր զըյաս էտէրիլ։ Փատիշահ
օլանա եօլ եօլ տուր. ադճէ մի խաթէր,
ադճէսի վար. սօհպէթ մի խաթէր, սօհպէ
թի վար. իքրամ մը խաթէր, իքրամը վար.
սէֆա սը խաթէր, սէֆասը վար. սիլ մը խա
թէր, սիլ վար. մուսիլի մի խաթէր, մու
սիլիսի վար. նիճէ. թի, հադ թատալա յերո
բովամա՝ սէնի ալըլը՛, լէ ճաննէն հէր արդու
փի լէ) սէնի հիսփիսի օլուր (ի. թալ. ծա.

37.) տէյի՛ քենտի լիսանէն պույուրտու :
 Ճիւմէտէն դաթի նազար , պիղ՝ փատիչահ
 օլան մութլու տուր զանն էտէրիլ , զերա
 ճէմաաթըն սահլալի տիր , հէփանի պէյէն
 տիյի կիպի դուլլանըր . լաքին տիւնեա եիւ
 զիւնտէ պու միսիլ լի մութլու լուդ . քելամ
 սըղ տըր , էքսիյի չօյ վար . նիչէ էլէ կեթի
 բէմէտիյի շէյլէրին արզուսուենու շէքեն փա
 տիչահ եօդ մու . հիւքո՛ կթտիյի ճէմաաթըն
 իթաաթսըղ լըղընը , նաղըսըղընը , ասիլէյի
 նի շէքեն , վէ նիչէ նիչէ կիղ լի վէ աշէքեար
 խըյանէ թլէրինի կեօրէն փատիչահ եօդ մու :
 Տէվլէթ սիւրմէք՝ սալթ ճէննէթէ մախսուս
 տուր . զերա տիւնեատէ՝ Ալլահ անիլէնին
 սահիհ փատիչահը իքեն , պի-նի-ն պի-նի-ն
 քապիւհը Ալլահ քըր . (սաղ . խղ . 8 .) պու
 ճիւմէ իլէ , օ պիլէ՛ տիւնեայէ հիւքո՛ կթ
 տիյի եէրտէ , էքսէրիյեա չօլլարտան ասիլէք
 իթաաթսըղլը կեօրիւյօր : Հաթթա քենտի
 էօլ էվլատլարը՝ ճէ հէննէմին հիւքիւմտա
 բլլա իթթիփադ էտիպ , քենտիյէ դարչը
 սէփէր աչարղլարը աղ մը տըր : Աէյլէ քի ,
 ճէննէթտէքի դութլու ճանլարըն կթտիյի
 թէքիլ իթաաթը՝ տիւնեա եիւզիւնտէ՛
 պէլի բիսնէտէն կեօրմէյիպ , սալիհ ճանլար
 տա պիլէթաղսիրաթ օլմաղլա , Ալլահ փա
 տիչահլըղը սալթ կեօլէրտէ էտիյօր տէմէլի :
 Վ է պունտան սօնղրա շէյթանըն հիւքեու
 մէթի՛ տիպի տիւղ երղըրպ , քենտի հիւք
 մինն , ասի օլուպ թէփինէն զօրսլարա՛ միւզ
 տարլարընը պիտիրմէք թէքիլ օլտուդտան
 սօնղրա , Ալլահ քենտի էվլատլարլլա պէ

բապէր՝ էպէտօսի բաճաթտա հիւրեւումէ՛ծ է-
 տէ՛ճէք տիր: Սիոնա՛ սէնին Ալլահըն հի-քեո-մըն
 էպէ՛ճէք քեր (Ես. ծ՛ք. 7.) տէնտօյի կիպի: Իշխէ
 պու տու առաա՛ քե՛՛լ Լէնին էէլէն տէյի Ալլահա
 էթտօյիտիղ նիյազ՝ պիղէ երլաղլարըն իսթ-
 թարափրնաա՛ էպէտէլապաա պիղէսինճէ-
 սիւրտիւրէ՛ճէյի տէվլէթի իսթէմէք տիր :
 Ֆիլ-հազիդա պիղ Ալլահը էտինտօրտէն
 սոնդրա, ճանըմըղըն հէր արդու էտէ՛ճէյի
 շէյէ սահիպ օլուպ, դալպիմիղըն հէր հա-
 բաքէթինի զապթրմըղա ալտըղըմըղտան
 պաշդա, մահէր կիւնիւնտէ էֆէնտիմիղ
 պիղէ՛ քեքէրէին իայր քոտասընը ալանլար, էէլէն,
 քիտէտանըն քոտալաշանքան պերէ՛ սէյէ հալըր-
 անան քե՛՛լ Լէնէ ճալէք օլան (մատ. ին. 34.)
 տէյի պույուրմասըլա, ճէ հէննէմին ճան-
 բարընը, վէ շէյթանլարընը պիղէ հիւրմիմիղ
 ալթընա վերիպ, պիղ բաճաթ էիւրէյիլէ
 տէվլէթ սիւրէ՛ճէյիլ :

Փէտէրիմիղ Ալլահտան պէօյլէ պիր տէվ-
 լէթ իսթէյէ՛ճէք օլտուդտան սոնդրա, ջիւն-
 քի եուդարտա սէօյլէտիյիմիղ կիպի՛ պիղ
 Ալլահըն էվլատլարը օլուպ, պու տէվլէթ՛
 քնտօի միրասըմըղ օլմաղլա, պէյէ հալըրա-
 նան քնտօի մալիմիղ տիր տէյի, քե՛՛լ Լէնին
 էէլէն տէյէ պիլիլիղ դըյաս օլունուր :
 Լարին էֆէնտիմիղ պէօյլէ սէօյլէնմէսի-
 նի իսթէմէտի : Չիրա կերչի ճէննէթ պիր
 սահիհ տէվլէթ տիր, վէ սալթ կեօյլու փէ-
 տէրիմիղին տէյիլ, պիղ ծուռն էվլատլարը
 օլմաղլա, պիղիմ տէ տէվլէթիմիղ տիր .
 Լարին Ալլահա էրրամէն, պիլիմ տէյիլ,

քենտի տէ՛վէ՛թի տէ՛յի արղու՛ղմէ՛լնյալ : Օ-
 նուն իջնն է ֆէ՛նտիսիղ պիղն՝ քե՛ւլէ՛նի նէլէն
 տէտիրմէք իսթէր : Քիպար է՛վլատ թափը՝
 պէ՛յլէ՛ օլուր . միրասը սէ՛վմէ՛լն , լարին քեն-
 տի զէ՛վլի իջնն սէ՛վմէ՛լն տէ՛յիլ , իլլա իլք աշ-
 դը՝ օ միրաս ըլա՝ փէտէրիննէ տաճա զիյատէ
 շէրէֆ վէրէ պիլմէք իջնն սէ՛վմէ՛լն : Իստի սէն
 Ալլաճա՝ քե՛ւլէ՛նի նէլէն տէտիյին զաման ,
 սէնտէ Ալլաճա զարշը , ետիստ Ալլաճաուն
 ուղապ՝ հիչ պիլ շէյին դալմայըպ , պիլթիւն
 մուրատընլա , խայպլէնլէ , աղ ընլա , տիլն-
 լէ , վէ էն ճիւղի գուարթիսիլ Ալլաճըն
 օլուպ , Ալլաճ տա սէնին եէրիւն վիճուտի-
 նէ սաճիպ օլտուղու տէ՛վէ՛թի տիւշիւնմէլի-
 սին : Ալլաճ սին քաղընա՝ պո- անաէն էպէտէյե-
 քէ՝ օնլարն ի-չէրինէ հի-սե-մէն էքեճէք քի-
 (միր. դ. 7 :) Ճէննէթտէրի մութլու ճան-
 լարնն պաշլը սիվննճի պու տուր քի , քեն-
 տիլէր փատիլաճ տէ՛յիլ , լարին պիլ Ալլաճ
 իւղէրլէրիննէ փատիլաճլըպ էտէյօր : Վէ Քս
 է ֆէնտիսիղ քենտի աղիղ դանըլա՝ պու
 տէ՛վէ՛թի քենտիլէրէ ալը վէրտիյիննէ թէշէք-
 քիւր էթտիլէրինտէ , հէփ պիլ սէս իլէ ,
 հէր Ռաթէքէն , հէր քիլէն , հէր Ռէլէթէն , վէ
 հէր Ճիւնաքէն , պիլ Գանընլա Ալլաճա սաթնն ալ-
 քեն . վէ Ալլաճընա պիլ քե՛ւլէ՛նի վէ քահանա
 եթէն , պիլ քէ քի-նէա ի-չէրինէ հի-սճ էքեճէիլ
 տէ՛յի՝ սէնալէր օլուրլար . (յայտ. ն. 9. 10 :)
 Իպթիստա Ալլաճա տէ՛վէ՛թ (եանի , տէ՛վ-
 լէթ խատմէսի) օլտուղլարը իջնն շիւքը
 էտէրլէր . պիլ Ալլաճընա քե՛ւլէ՛նի եթէն ,
 եանի , Ալլաճ քենտի իւղէրլէրիննէ թէրիլ

Հիւքեռւմէթ էտէ՛ճէք տիր տէյի շիւքք էտէր
 լէր : Սօնդրա քենտիլէրի տէ փատիշահ, վէ
 խարաէլ միլլէթինին փատիշահարը կիտի,
 քահանա փատիշահ օլտուղլարը իջին շիւքք
 էտէրլէր : Չիւնքի խարայէլ փատիշահարը
 օ մէսնէտտէ խտի քի, ալթուէն պուհուրտան
 լարըլա Ալլահա տախմա էպէտի սէնա պու
 հուրու սուհարլար ըտը . պէրէ Ալլահհէլա
 քահանա էնքին, պէր քէ քէնէա էրէրէնէ հիւ
 քեռւմէթ սահալի քահանալար օլմամլղա,
 էր-քէ էքէճէյիլ : Հիւքեռւմէթ սահալի տիր
 լէր, եանի, էպէտիլլէրտէ Ալլահ ըլա պէ
 ըապէր օնլար տա ալադ ալթընա ալտըղլա
 ըր շէյլէրին ճիւմլէսինէ հիւքո՛ էտէ՛ճէրլէր :
 Գուհտան անղարսըն քի, խալթիտա Ալլահա
 տէվլէթ խատէմէսի օլտուղլարընա սէվինիլ
 լէր, սօնդրա Ալլահ ըլա պէրտպէր տէվլէթ
 սիւրքէ՛ճէրլէրինէ : Իմտի ճէննէթտէրի ճան
 լարըն թութտուղու պու կիւղէլ թարիլի՛
 սէն տէ տիւնեաատէ թութմալարն . օնլար
 տէվլէթ սահալի օլմապտան զիյատէ, Ալ
 լահա տէվլէթ խատէմէսի օլտուղլարընա
 սէվինիլլէր . սէն տէ քէվլէրէնէ էնէն տէյի
 նիյադ էթտիքճէ, սէն Ալլահ ըլա պէրա
 պէր տէվլէթ սիւրքէրտէն խտէ, Ալլահ սէ
 նին իւղէրինէ թէրսիլ հիւքեռւմէթ էթմէ
 սինի՛ հէր շէյտէն զիյատէ արղուլէմլիտին :

Տիւնեաատէ իքի ճինա ստամ՝ վար քի,
 պու քէվլէրէնէ էնէն տուաարնը՝ սաիրլէր կի
 պի՛ աննը ալադ սէօլլէյիմէղ . պիրի՛ թէօլ
 պէյի կելմէղ՝ ինասաճը կիւնահքեարլար . օ
 պիրի՛ կիւնահսըղ ամմա, թէնինէ իղթի

տուր : Տե՛ղե՛նի՛ն հե՛տն տե՛մի՛յլէ՛՝ օ մուսթա-
հադարը օլան՝ տիպսիլ կիրտասլարտա՝
չէքե՛ճէքէ՛րի էպէտի էսիրլիք կեղսին տեղէր :
Ա՛ւլահըն հե՛նի՛նի՛ն արդուէյենէրէն վայ հաւեհե-
(ամուս. ե. 18 :) Պու ֆանի էօմիւրլէրինէ
ճանե կափըշտըմը՝ կիւնասարղ բիմսէլէր
տէ՛ պու նիյաղը էտեմիլլէր , զերա դալպլէ-
րինտէ ապա իսթխտտտ օլմայրպ , պու տիւն
եատէ բահաթ եիւրէյիլէ էպէտէնե եաշա-
մայը՝ Ա՛ւլահ բենտիլէրինէ բերեմ էտե՛ճէյի-
նի պիլսէլէր , էպէտի ճէննէթտէն վաղ կե-
չէրլէր : Օնլար նէ եիւղ իւլէ Ա՛ւլահըն տէվ-
լէթինի իսթէյէ պիլիբ : Օնուն իշին սէն
տէ հէր Հայր Թր սէօյլէտիբճէ , իսթխտտ
բենտինի պիլ աղ թէֆթիշ էյլէ , տէվլէթի-
նի իսթէտիյին զաման , պադ դալպին նէ
հալտէ տիր : Եյէր կիւնաս իշինտէ իտէն , օ
տէվլէթին եագըն կեւո՛յինտէն դօրդ թի-
թիբէ : Ա՛ւլահըն Գե՛ղե՛նի՛ն Գե՛ղե՛նի՛ն հե՛տն .
(դուհ. Ժ. 9 :) Ա է էյէր տիւնեայէ շօդ եիւ-
րէք եափըշտըմը՝ բամն , այրըմանըն եօլու-
նա պադ . զերա միւմբին մի տիր քի , սէն
պիլ բեօյէ , եախօտ պիլ դուլիպէյէ սէվտա
վէրիպ , (էյէր ճէննէթէ նիտպէթէն՝ տիւ-
նեա օ դատար սայըլա պիլիբաէ) օ սէվտա
վէրտիյին եերտէն այրըմադ կիւճ կեւոպ ,
սանա միրաս տիւչէն՝ պիլ աղիմ՝ տէվլէթի
զապթ էթմէյէ՛ պիլ զայրի վիպէթէ (հէր
նէ դատար ուզադ օլսա) կիթմէքտէն իմ-
թինա էտէսին : Հաթթա սէն պունտա պիլ
պիւյիւք ստամ , պիլ պէյ օլսան տէմէմ ,
փատիշահ պիլէ օլսան , եինէ Զն էֆէնտիմի

դին տէտիցի կիպի, պէնի՛մ քե՛ղլէնի՛մ պո- քի-
 նեանըն քե՛ղլէնի՛մ քե՛յիլ քիբ տէմէլիւին . (յովհ .
 ժը . 56 :) Էփէնտիսիլ՝ պէնի՛մ քե՛ղլէնի՛մ պո-
 քի-նեաքէ քե՛յիլ քիբ տէմէտի, պո- քի-նեանըն
 քե՛ղլէնի՛մ քե՛յիլ քիբ տէտի . զիբա քենտի հադի-
 դաթ փատիշահ ըտը, հէմ՝ պու տիւնեանըն,
 հէմ՝ օպիր տիւնեանըն . լաքին պու տիւնեա-
 նըն փատիշահ ըրդոնը շէյ եէրինէ սայմադտը,
 օպիր տիւնեանընքինէ պագարտը . օնուն ի-
 շին օրանըն փատիշահ ըրմ, պու բանըն տէյիլ
 իմ տէտի . զիբա տիւնեա փատիշահ ըրդոն-
 տան քենտիցէ թէս, լլա պու լամադտը, իլ-
 լա ախրէթ փատիշահ ըրդոնտան պու լուր-
 տու, պէնի՛մ քե՛ղլէնի՛մ պո-նքա քե՛յիլ քիբ տէտի :
 Սէն տէ պէօյէ էտէրսէն, պու տիւնեատէ-
 սադ իքեն, վէ էօլու միւն սաաթինտէ կեօյիլ
 փէտէրինէ միւքեմէլ աշգ ըլա քե՛ղլէնի՛ն էե-
 քէն տէմէյէ պըշըրսըն : Սադ իքեն, Սլլահըն
 տէվլէթի նիշլէրէ կեղտիցի կիպի, սանա
 տա կեղտին հէվէսիցէ սէօյէրսին . վէ էօլու-
 միւն սաաթինտէ, կեղիպ եագլաշտըրդոն կե-
 լիւպ, միւնտաիպ օլան՝ լոշ կեղտին սէվտա-
 սլլա սէօյէրսին :

Անձադ սէն եա կիւնահը իւղէրինտէն
 տահա տէֆ էտէմէյիպ, եա տիւնեայէ օլան
 հատտէն աշըրը մուհապպէթինի պրադա-
 մատըրդոն հայտէ, հայր Քը տուասը սէնին
 հայինէ եա փէք նաֆիլէ տիր, եա իֆրաթ
 լայըգսըղ տըր տէյի, օլմայա թի, տիլինտէն
 պըրադասըն : Էսվլլա՝ պու տուայը ումու՛մ
 իւղէ սէօյէմէն իլէ, տուան ամմէ իլէ օլ-
 մուշ օլուր . օնա սլինտէն լայըգսըղ օլա-

մաղ, զիրա սէն օ հալինտէ՝ քենտին իչին էյ լեր տիլէյէ մէ տիյինի պիլլըսէն, պարի էլ իչին տիլէյիպ, պիր դարտաշ մուհասպէթի իծրա էթմիշ օլուրսուն: Սանիյա՝ պու տուայը սալթ տիլ իլէ տախի սէօյէսէն, էթ տիյին՝ եալլնըղ դարտաշ մուհասպէթի օլմաղ, իլլա եիւղտէն օլսուն՝ պիր տին այինի իծրա էթմիշ օլուրսուն: մէ պու ային տիրքի, իպատէթի օլան ճանդարա իծրասը փէք դօլայ տրը, լաքին իպատէթի օլմայանդարա իֆրաթ կիւճ տիւր: Պու սէպէպ իլէ տուան սանա նաֆիլէ տէ օլմաղ, զիրա օ տիլ իլէ էթտիյին իպատէթ պիլլէ՝ Ալլահ մաղպուլ օլմաղա, ինթիսայլ քի, Ալլահը պիր կիւն մէրհամէթէ կեթիլիպ, սէնին պու սէֆիլ հալինտէն գուրթ ուլմաղա՝ սանա պիր թէ՝ սիրլի լութֆ վէրէ քի, աղրպէթ սէն տէ՝ սալթ էլլէր իչին տէյիլ, քենտին իչին տէ՝ էիէսյէ արայուի չո (քէլէիէն էլէիէն) տէ մէյէ եիւղլուն օլա :

Լ

ԼՆԷՅԻՆ ԿՏԻՔ ԽՈՒՆԵՆ ԵՐԿԻՆՈՒ ԽԵՐԻՐԷ :

Պիր էվլատորն պապա միրասրնա սէվտա, սը օլմադ՝ փէք հադ արը . լաքին շու շարթ ըլա քի, վաղըթ վաղըթ փէտէրինէ լըրամ, սըլ լըդ կեօսթէրիպ տէ, հաղղընը զայս կթմէյէ . հաթթա փէտէրինին մուրատրնա հէր շէյտէ թէքմիլ իթաաթ կեօսթէրմէյլէ տիր քի, միրասրնա լայըդ օլաճադ : Էյլէ իտէ, պիղ կեյլու փէտէրինիպտէն՝ ԿԵԼԷԻՆ ԿԵԼԷՆ տէյի՝ միրասրմըղը իսթէտիքտէն սօնըրա, տէր ազապ՝ Տուրաքըն օլտոն տէյիպ, հէր իսթէտիյինէ հաղըր ըղ տէյի՝ իթաաթ կեօսթէրմէմիլ ճաիլ տիր : Անճադ քենտի միլէ Եաղըշանտան զիյատէսինի՝ իւղէրիմիլ զէ ալմամադ իչին, ԿԵԻՆ Տուրաքընը Էպէրիլ տէմէյիպ, Տուրաքըն օլտոն տէրիլ քի, Էյլէ թէն վապու իլէ սէյլէմէմիլտէն, պիղ ազատէ ճանլար օլուպ, քենտի իրատէթիմիլ իլէ, մուպարէքրապսանի մուրատրնը՝ իճրա կթմէյէ, պիր թարաֆտան՝ հաղըր օլտուղու մուղու պէյան էտէրիլ, վէ օպիր թարաֆտան՝ օ իճրայը կթմէյէ՝ Եինէ քենտի լութֆունա միւհթամճ օլտուղումուղու պիլտիրիլ : Շու վար քի, պիղ Տուրաքըն օլտոն տէմէյլէ, սալթ պիլտէն օլտուն տէմէք տէյիլ տիր, իլլա հէմ պիլտէն օլտուն, հէմ պիլլիմ

Հաղորմըդոտա օլսուեն տէմէր տիր: Պիր էյի
 էւլատ՝ փէտէրինին էմրիննէ՝ սալթ տիշար-
 տան օլան իշէրէ, միասլ, շուրայա կիթ,
 շուրայա կել, դումար օյնամա, մէ պուենուեն
 կիպի թէնսպիհէրէ իթասաթ էթմէյլէ պիթ-
 մէզ, իլլա քենտի նէ ֆիսինէ տաիր իշէրտէ
 պիլէ, միասլ, դօնուշամազը ահպապ, ին-
 թիսապ էտէճէյի հիլմէթ, էօյրէնէճէյի սէ-
 նասաթ կիպի շէյլէրին հաղորմտա տաիրի,
 փէտէրինին մէրամընա ույմաղա պօրճու-
 տուր: Պիլ տէ կեօյտէ հիւքեուեթ էտէն
 փէտէրինիլէ՝ ճորաքըն օլտան տէմէրտէն մէ-
 րամ պու տուր: Իպթիտա պիլտէն օլտուեն .
 եանի, հէր էմրի, հէր նասիհաթը, մէ դալ-
 պիմիլէ էթտիյի էն կիլ լի իլհամ՝ պիլտէն
 իճրա օլտուեն . Բիթնաղըն պաշընպա՝ պէնիճ հագ-
 քընա էաղըլը քըր չի, սէնին ճորաքընը իճրա էպէճ .
 (սաղ . Լթ . 8 . 9 :) Սանիյա պիլիլմ հաղ-
 դըմըդոտա իճրա օլտուեն, եանի, կերէք իղ-
 պալտէ, կերէք ֆէլաքիթտէ, հէր իշնիլլատէ
 պիլի պէյէնտիյի կիպի խտարէ էթսին: Ան-
 ճագ պէնիճ քէյիէ, էլլա սէնին ճորաքըն օլտան .
 (զուկ . իր . 42 :) Ալլահըն պու իքի մուրու-
 տընա սէն ըիղա մէրմէյիպ, պիլրինի իճրա
 էթմէզ, օպիլրինտէն խօշլանմաղսան, փէտէ-
 րինի փէտէր երինէ դօյուպ, սանա հապը-
 լատըղը միրասա՝ լայըղ օլուրու մ մու սանըր-
 սըն . էեօյէրին քեվէնիէն էրէն՝ էեօյէ օլան փէ-
 քերիին ճորաքընը իճրա էպէն քիր՝ տէր էֆէն-
 տիմիղ . (մատ . 5 . 21 :)

Պու սէօյլէտիյիմիղ իքի մուրատըն էվմէլ-
 քիսի՝ իշարէթ օլուենմուշ, եախօտ պէյան օլ

մուշ մուրատ տէտիքլէրի տիր քի, Հաղթաւ
ալա խաթէտայի շէյէ թագտիր էթմիշ մու-
րատ տէյիլ տիր . ֆագաթ պիր խաթէք տիր
քի, պիպտէն պէքլէտայինն՝ պազը թէնպիհէր,
նասիհասթլէր, վէ պուհուհն կիպի նիշանէլէր
իլէ պէյան իթմիշ տիր . Տերաճարընը Էսրաէլեհ
էվլապարընա պէյան էնպի . (սաղ . ԾԲ . 7:) Իբն-
ձիսի՝ թագտիր օլմուշ մուրատ տըր քի, Հաղ-
թաւալա պիպի խաթէտայի կիպի խասրէ էտիպ,
ասլա քենտայէ քիմնէնին դարշը կելէմէտայի՝
դաթ՝ ի մուրատ տըր . հէք Տարապըճ Իճրա օլտար .
(ես . իպ . 10:) Էթմիշի մուրատա իթաաթ
էտէրիլ տէննիր, վէ Իբնձիյէ՝ ույարըղ տէ-
նիր: Օնուհն իչինն Տարապըն օլտան տէտիքտէ,
պիպէն օլտան ֆիքրի իլէ սի օյլէրսէք, քենտայէ
թէքրիլ իթաաթ էթմէք լութֆիննի նիյաղ
էթմիշ օլուրուղ . Տարապընը Իճրա էնէյի պանա
էօրէի, զիրա պէնիճ Ալլահըճ սէն սին . (սաղ .
ԾԲԲ . 9:) Ալ է պիպի հագգըճըլաա Իճրա օլտան
ֆիքրի իլէ սի օյլէրսէք, մուրատըմըղը՝ թէք-
միլէն քենտի մուրատընա ույտուրմուշ օլու-
րուղ . պէնիճ Իսիէպիյիճ Էիպի պէյիլ, Էլա սէնն
Իսիէպիյի Էիպի (օլտան) . (մատ . իպ . 39:) Սա-
ղըն տէմէ քի, պու՝ նիյաղ էթմէք տէյիլ,
րիզա վիւմէք տիր . խայր, Հաղթաւալա պի-
զիմ սէլամէթիմիլ իչինն, մութլապա հէք նէ
էթմէք թագտիր էթմիշ խա, չօղուհու քեն-
տի էլիմիլ իլէ, ալէլ-խուսուսու տուալարը-
մըղըն հիւրմէթի իլէ էթմէյէ թագտիր էթ-
միշ տիր . Օնուհն իչինն պիպտէ տուալարըմըղը՝
պէյլէ պիր ազիմ մասլահասթըն ուղուրու-
նա պէզը էտէրիլ: Ալ է Իբի սուրէթտէ տէ

Էրեւա պիպեան, վէ Էրեւա պիպեան հաճախեալս օլ
 առն նիյէթի իլէ սէօյլէրսէք, հէմ թէրթիլ
 իթասաթ լուծթու տիլէմիշ օլուրուղ, հէմ
 մուրատընա թէվէքթիլէ կթտիլիմիլի պէյան
 կթմիշ օլուրուղ: Պաղ, պու նէ պլուլուք
 տուա տըր. թէրթիլ նըլուղուն խուլասասը
 տըր տէյէ պիլիլիլ. զերա պիլէ միրաս տէյի
 հաղըրլանան կէօյլէր տէվէթիսի հտիսմէյէ՝
 վէդ էլղէմ թարիղ, քրիսթիյանմա հէր
 խայր ամէլի կէշէր կճնաս աղճէ կիպի՝
 վաղթիստէ տէր աղաս պայմաղ տըր. սապը
 կթմէք, նէֆտիսի զապթ կթմէք, մալլում,
 վէ ալչաղ կէօնիլլիլ օլմաղ, վաք տուր
 մաղ, դարտաշ մուհապպէթի իծրա կթմէք,
 վէ ճան գուվլթի կիսթէրմէք կիպի՝ նիշէ
 խայր ամէլէր քի, էլպէթտէ շարսու եիւ
 զիւնտէ կէշէն աղճէլէրին ճիւմէսինտէն
 խալիա տիր: Ամաղ պուսլարը՝ իղթիլա
 կթտիլի կիպի՝ սըղճա սըղճա Ալահտան
 պիլէր պիլէր աուլարըլա տիլէմէք զահմէթ
 լի օլտուղունտան, իլիմէր փունարը կֆէն
 տիմիղ Քն՝ հէփտիսի պիլ սէօլէ պաղլայըպ,
 Ալահըն մուպարէք մուրատընըն իծրասը
 նա դամաղլա, հէր աղճէտէն խալիա՝ պիլ
 ալթուն սիքքէ կթտի: Պէօյլէճէ պիլ՝ ճա
 բաքն օլտուն տէմէյլէ, քէէննէ պիլ շէյ իս
 թէյօրուղ, եանի, մուրատընըն իծրասընը
 նիյաղ կտէյօրուղ. լաքին հաղըր զաթիստէ
 հիսապսըղ շէյլէր իսթէմէք տիր: Չիրա
 Ալահըն մուրատը նէ տիր. պուսմա նը
 ճանլարըն իշէտիլի խայր ամէլէրի՝ պիլ
 տէ իծրա կթմէքտէն զայրի շէյ տիլիլ. Աւ

լահըն ճարասար պոռ քոսար , սիւ քի օլասընըլ . (ան .
 թեա . դ . 3 .) Է ֆիհնտխիղին պիղէ պուռ տոււա ,
 տա իսթ է թտիյի պուռ տուր : Անն պուռ սէօլ ,
 լէրինն պուռ դատար պըյմէ թլի օլտուղուն
 պիլլախքոտէն սոնղրա , աղղընտան նասըլ պրա ,
 դա պիլլիբսին :

Պիլ պուռ սէօլլէրի աղղընըլտա էղպէր է ,
 տիպ , քենտի մուրատընը իճրա է թմէք իչինն ,
 չու թփուսու տիլլէմէք մանասընտա սէօլլէ ,
 մէմիղ նէ դատար ճայիլ տիր պիլլիք մի սին .
 Գալլէրէիէնէ չենքիէ քօլրոս չէլէրտն չէ , պիլ
 քէ չենքի էօլլարընտա էչէլէլէմ . (դ . թագ . ը . 58 :)
 Իսիլէլա , պիլ Ալլասըն մուրատընը իճրա
 է թմէլլէ , քենտիյէ է թտիյիսիլ իղրամ իչինն
 ճախլ տիր . սանիյա , պիլ օ իճրայը է թմէ ,
 միլ իլէ , քենտիսիլլէ օլանն Ֆաստէ իչինն
 ճախլ տիր : Չիւնքի հէր փետէրինն էվատ ,
 լարընտան իլք իսթ էտիյի ի թտաթ տըր ,
 պիլ տէ Ալլասըն մուրատընը իճրա է թմէլլ-
 լէ , քենտիյէ իրրամ է թմիլ օլտուղումուղ
 իչինն ճախլ տիր . Պաննա՝ նէ բապպի բապպի չալլ-
 բըրբըր , լէ քէօլլէքիէի էմէչէտնիլ . (զուկ . դ .
 46 :) Օնտան էօթիլու քն է ֆիհնտխիղ-
 կեօյտէն եկրէ էնտիյինննն ասըլ սէպէպի՝
 փետէրիննն մուրատընը իճրա է թմէք իչինն
 տիր տէյի՝ քենտի հապընտա թասըլիլ է թ-
 տի . էօքքէն էնքիյիմ՝ չենքի ճարասընը իճրա էմ-
 թէ էլէն քէյէլ . էլա պէնի էօնքէրէն լէքէրէի՝
 ճարասընը էմթէ էլէն քի . (յուկ . դ . 58 :) Եւ
 սէնն՝ աղղընըն հիւքմ է թտիյի շիլ տիր տէյի ,
 պաղը թտալլանէլէրէ գիյարէթ է թմէք , օ-
 բուճլար թու թմաղ , քենտիյինն դասըլամաղ

կիպի էյի ամէլէր դուլանըր լըքէն, պիր տէ
 պատըրը էտիպ, սուենլար ըամարլանմըշ ամ-
 մէլէր տիր տէյի՝ քեյփին կեչիպ, էթմէզ օ-
 լուրսան, նիձի, օլուր. հէլէ փետէրինէ իք-
 րամ՝ օլմատըզը սահիհ տիր: Պուհտան մա-
 տա քենտիմիզէ՝ օլան Ֆախտէ իչին տախի,
 պու սէօլէրի աղզըմըզտան պրադմամապ
 ճախզ տիր. զերա հէր փետէրին փէք սէվ-
 տիյի էվլամ՝ քենտիյէ զեյատտէ միւթիւ օլան
 արըր. ծնու դուճաղլար, ծնու օլշար, վէրկիւ
 սինտէ ծնա զեյատտէ հիասէ չոգարըր: Ալ-
 լահ տա ծնուն կիպի էտէր. յեսսէնէն էվլապը
 Գաւիթի՝ Գալիթէ Կեօրէ պուլաւ, օ պէնիհ հէր
 ճարապըճ էճրա էպէր. (գործ. Ժ. 22:) Պու-
 հա գարշըպ՝ փետէրլէրինէ տախմա զրա կի-
 տէն էվլապլար՝ խայր կեօրմէզլէր, զերա ա-
 րապարընտա՝ տուրմայրպ խըրըլթը օլուր:
 Անն իտէ Ալլահ ըլա հիչ պարըշտըզնն կօզ,
 տախմա զրա սըն, նէ՝ թաաճճիւպ էտէյօր-
 սուն. ծնա էի՛ Գարշը Կէլիպ քէ՛ բահաթ պուլաւ-
 (յուլը. թ. 4:)

Ալլահըն մուրատը պիղիմ հաղղըմըզտա
 իճրա օլմադ մանասընտա տախի՝ ճարապըն օլ-
 սուն լափպընը աղզըմըզտան պրադմամապ՝
 պաղ նէ գատար ճայիպ տիր. քէնպի սահիպ
 քիւր, կէօլիւնէ էյի կեօրիւնէնէ էնսին. (մ. թապ.
 Գ. 18:) Պու տա կուդարտա սէօլէտիյիմիզ՝
 օպիր սէպէպլէր իչին ճախզ տիր. եանի, սէ-
 պէպին պիրի՝ աղիմ փետէրիմիզէ իքրամ՝ օլ-
 սուն իչին, զերա Ալլահ իւղէրիմիզէ պիր
 թէքմիլ հիւքմ իչլէթմէսինէ բիգա վէրմէմիլ
 իլէ, քենտիպինէ նէ տէրլէձէտէ թէվէօրիւլ

էթալյի միջոցով, վե քենտի մուհապակ էթինե
 վե դուտրե էթինե, մերհամէ էթինե վե դատեր
 վե հիքմէ էթինե, նե դատար կիււվէնտիլիմիլե
 արգ էթ միշ օլուրուղ: Ալլահ պէնէ Գայրըջոյ,
 պէնէ պեր շէյնէ էստէ օլմալ. (սաղ. իբ. 1:)
 Ալլահն տա պիլուտէն կեօրէճէյի էն պիւլիւք
 իբրամ՝ պու դատար արբ: Տիւմէնտէ տու
 րանն դլազուզա՝ կեմիմիլէրին էտէճէյի իբ
 րամ՝ ետթաղլարընտա ետթուլ, բահաթ
 սւլդու ույոււմաղ արբ. եօդաս եանը պաշն
 տան էքսիլմէյիպ տէ, տիւմէնի նիչն սօլա
 ջէվիւրտին, նիչն սաղա ջէվիլմէտին աէյէ
 րէք, հէր էթալյինի անզլամաղ իսթէրէր
 սէ, աղըպէթ զլազուզու էթաճիլ էտիպ,
 էօլէյէ ջրպարըրլար: Սէն տէ էթանզըրնըն
 հէր էթալյինին սէպէպինի անզլամաղ իտ
 տիասընտա կեպէրսէն, Ալլահա ծնտան
 պիւլիւք ըրղ էքսիլմէյի էտէմէզտին: Անէն
 պիլ օրուճ լուսիփուսի փա, սէն ինիպար էմէպին.
 (եա. ծը. 3:) Ալլահա կերչէրտէն իբրամ
 էթմէր իսթէրտիտին, քենտին քենտինէ՝
 տու բնայրպ, էչէյին էմէ քո (սէնին ճարափըն
 օլտու) տէ. սէնին, եանի, սէնին օլան ճարափըն
 օլտու. դայրի սէպէպ արամամ տէ, ամմա
 եիւրէրտէն սէօյէ: Պու սէօյլէրին ճաիլ
 օլմասընա պիր սէպէպ տէ՝ պունտան քեն
 տիմիլէ օլաճապ ֆաիտէ տիր քի, ճահիլ էվ
 լատ կիպի իտարէ տէ, դուսուրումուղ օլտու
 դունտան, հէր մասլահաթըմըլլէ՝ փէտէրի
 միլին էլինէ պրազմազսազ, տախմա երզը
 մաղ էթէ հիքեսինտէ օլուրուղ: Տաղլարտա
 ալարէ կեպէն դօյուն՝ իւրօր դօրդույուլա

կերէր, զերա աղըւսըղ պիր հայլան իբէն, խտարէյէ միւհթամ՝ օլտուղունու պիլեր. լտաքին շօպանընըն արտը սըրա կիթտիյի դաման, սէրպէսթ եիւրիւր: Պիղիմ տէ հալիւ միղ էօյլէ տիր. տիւնեատէ էմին օլմադ խթէրմիյիղ, պէօն դօյուն կիպի՝ խտարէմիղէ Ալլահա պրազմայրըղ. եօլու պու տուր. հէր քետէր պուհունըլա տէֆ օլուր: Սէն օպանըմ սէնին էնէյինսէն այրըմաբըլըման, սէնսիթ շաշըմաբըմ. (եր. ծէ. 16:)

Ալլահըն կերէք պիլտէն, կերէք պիլիմ հազգըմըդտա հէր վիճհ իլէ խթէտիյինի խթէմէք էօյլէ էլղիմ՝ պիր մասլահաթ տըր քի, իմքասը՝ օլա պիլտիյի դատար թէրմիղ օլմալը: Պուհուն իշին էֆէտտիմիղին էմբի խղրէ հայր Թը սէօյլէտիյիմիղ վազըթ, եուդարտան պէրի թարիֆ էթտիյիմիղ իբի մանատ, տէ, հոքաբըն օլտան տէտիյիմիղտէ, էէօյաէ օլտուղու հիպի, էէրսէ սէ օլտան տէյի եա նընա իլապէ էթմէլիյիղ: Իշպէթտէ Ալլահըն մուրատընա՝ կեօյաէ օլտուղու կիպի, տիւնեատէ տէ իթատթ վի սիճտէ օլուն մաղ, միւմքին տէյիղ. զերա քիշինին մուհապ պէթի՝ օլան աշնայրըր դատար օլուր: Պու ճիւմիլ իլէ նիշանկեահա՝ օլա պիլտիյի դատար եաղըն վուրմաղ իշին, նիշանը եիւքսէք ալմալը: Սիլէ ալապէն ալա պիր էօլ էէօսէէրիթըմ. (մ. կոր. ժը. 31:)

Կեօյաէ իմքա օլանը իսթէմէք պու տուր. եանի, ճի՛ննէթտէ Ալլահըն կերէք իշարէթ օլունմուշ տէտիյի միղ, կերէք թագտիր օլմուշ մուրատը իմքա օլուր: Իշարէթ օլունմուշ մուրատընը իմ

րա էթմէք՝ մէլախբէ մախսուս տուր ըի, է-
 ֆէնտիլէրինին եօրուլմաղ մէմուրլարը կի-
 պի՝ տախմա դանատլարը աչրդ կեծուտէրէ-
 ճէյի եէրէ սէյրթմէք իշին հապր տուրուր-
 լար: Ալլահըն էճրէնի իճրա էպիդ, «էսինէ ինաա-
 էպէն՝ Գոպրէնէ Գոպըր Ֆէլէլէրի, ճի-մէլէնիդ
 Ալլահըն էպի էպին. (սաղ. ճք. 20:) Լարին
 Ալլահըն մուրատընը ծնլար նասրլ իճրա
 էտէր. թէյ մի. թէրմիլ մի. ծնլար ըլա
 պիթմէդ. սաստճէ էմրինէ իթաաթ էթմէյ-
 լէ իճրա էտէրլէր. «էսինէ ինաա-էպէն. պա-
 դրարըն թարիֆինէ կեօրէ՝ «էսինի իշինէպէն
 տէմէք անդաշրլար. լարին սսրլ թիթապրն
 թէրճիւմէսինտ, պէլարմինս վարդապետին
 անդաշր իւղրէ՝ էալընը «էսինի իշինէս, եա-
 նի, էճրէնէ ինաա-էնէս նէյէէնի տէմէք տիր
 տէր: Չիրա մէլէրլէրին իթաաթ պիր
 մէնֆաաթ իշին տէյի տիր. ֆադաթ իթա-
 աթ էթմիլ զմաղ իշին՝ իթաաթ էտէրլէր:
 Ա է թագտիր զան մուրատընը՝ եալընը
 մէլէրլէր տէյի, դութուլ ճանլարըն ճիւմ-
 լէսի տէ տուրմայրպ իճրա էտէրլէր: Պա-
 տա նէ իլէ զուր տէրսէն. թէրմիլ ճան ըլա
 զուր. եանի, հէր իշտէ՝ էյիսի Ալլահըն իս-
 թէտիյի տիր տէյի, թիշի ազլընը դանտը-
 րըպ, գալպինի ծնտան աալա պըրմամաղա
 զուր: Ճանը՝ «էսին էնէյինաէն պըրլապ. (սաղ.
 կք. 9:) Տիւնեա եիւզիւնտէ տէ իճրա զու-
 նաճագ խայր ամէլ պու տուր: Պիլ տիւ-
 նեա եիւզիւնտէ՝ պաղը քերրէ Ալլահըն էմ-
 րինէ՝ թէյ վէ թէրմիլ իթաաթ էտէրլիդ.
 Լարին իթաաթ էթտիյիմիլ եէրտէ, էթտի-

յիմից իթաաթտան՝ պիպէ իսայր տողաճադ
 տէյի էտէրիդ : Պու իթաաթ՝ մէլէրէրին
 էթտիյի կիպի տէյիլ տիր : Պազը քերրէ տէ
 Ալլաճըն մուրատընա բիդա վէրիբիլ . լա-
 քին բիդա վէրտիյիմիլ եէրտէ, դապիլի օլսա
 սա, Ալլաճըն մուրատը պաշդա թարղ օլ-
 սա տէյի խաթրըմըդտան կեչէր : Պու սա
 Ալլաճըն մուրատընա՝ դուժլու ճանկար
 կիպի ույմադ տէյիլ տիր : Գուժլու ճան-
 լար՝ սալթ Ալլաճըն խաթէտիյինի խաթէմէք
 տէյիլ, իլլա քենտի էլլէրինտէ, օլսա, Ալլաճ
 պու խաթէտիյինտէն զայրի թարղ խաթէմէ-
 սին տէյի ճաճո էտէրլէր : Պունտան անդ-
 լաշուր քի, օ դուժլու ճանկարըն մուրա-
 տը՝ Ալլաճըն մուրատընա պիր տէրէճէտէ
 թէպտիլ օլմուշ տուր քի, պիր պիրինտէն
 ֆարղ օլմալ . Ալլաճա աշան ժէմէ՝ պիլէսինճէ՝
 պիր բոհ պոբ . (մ . կոր . դ . 17 :) Պունուն
 իշին տիր քի, մուժլու ճանկարըն մուժլու-
 լուդու՝ հէփ պիր բիւթպէտէ տէյիլ իքեն ,
 հէր քես քենտի մէրթէպէսինտէն խօշնուտ
 տուր . զիրա հէփիտի մուճապէթլի էվտա-
 լար կիպի, փէտէրլէրինին էպէտիտէն պէրի՝
 հէր պիրինէ գրսմէթ էթտիյի միրաստան՝
 ճիզվիճէ նէ զեյատէ նէ էքսիթ խաթէմէտիթ-
 լէրինտէն պաշդա, արղուսու պիլէ ֆիբիլլէ-
 րինտէն կեչէմէդ : Պունա պէլթի սէնին ալ-
 լն էրէմէդ . զիրա պու տիւնեսատէ՝ թա-
 պիաթին հիւրիւ . Ալլաճըն լուժ ֆուճու
 եէնէր . լաքին ճէննէթէ կիտէրսէն, անդլար-
 սըն քի, ծնատ Ալլաճըն լուժ ֆու թապիա-
 թի եէնէր : Մուժլու օլան ճանկարըն հիշ

պիրին հաղորնտա՝ Ալլահ թաղտիր էթ-
 տիյիննակն զեյտակ շէյ՝ մուրատ էթմէք իս-
 թէմիշ օլամաղ. մութլու ճանլարըն տա
 բուհու՝ Ալլահըն բուհույլա պիր օլմիզլա,
 օնլար տա քենտի հաղլարընա՝ Ալլահ զեյա-
 տէ շէյ մուրատ էթմէսինի արղուլէյէմէղ:
 Իշթէ, ճէննէթի իղպալ իլէ տօրտուրան՝
 պու իքի սեօլ տիւր. էշէջին հաճս թո (ճաբաբըն
 օլտան): Եէօյլէ քի, հէր քեսին քենտի մու-
 բատը՝ ճէհէննէմակն տիշարը շրգա պիլսէ,
 ճէհէննէմ՝ ճէհէննէմ՝ օլմիզլար. հէր թեփե
 թեփի ճաբաբը Բէրս օլտան, ճէհէննէթ օլմաղ:
 Քեզալլը հէր քեսին մուրատը ճէննէթէ այաղ
 սօղա պիլսէ, ճէննէթ տէ ճէննէթ օլմիզլար.
 զիրա շնտի սատճէ Ալլահըն պիր մուրա-
 տը պուլուստուղունտան՝ ճէննէթի իհեա
 էտէն բահաթլոյ՝ օ զաման թէմէլինտէն
 դալղաւրար: Սէնին աբընա՝ պէնիճ ճաբաբըճ օն-
 ա՝ աէնիք. (Ես. ԿԻ. Կ:) Սէնին դալպին
 Ֆերահ՝ վէ բահաթ ըլա պիր քիւչիւք ճէն-
 նէթ օլամաղ իքեն, պէօյլէ պիր փերիշանլոյ
 ճէհէննէմի օլտուղունտան սէպէպի նէ տիր
 սօրաբ մի սըն. դալպինտէ քենտի մուրա-
 տըն Եաթըյօր, սէպէպի օ տուր: Խաբէլ՝ թեփ-
 փի ճաբաբընա ռաբաղանթան՝ քէրիլան օլամաթ
 փըր. (յուլս. Ժ. 6:)

Օ հայ Տէր հանապազորդ Գժէր Տէր այսօր :

Տէր փէտէր՝ միրասընը հվատարընա պրադմադ իչին, քենտիլէրտէն՝ հապ օլաւրադ՝ վաճիպ օլան իբրամը իաթէր. անձադ հվատար տա օ պօրձլարը օլան իբրամը՝ դօլայրդ ըլա էտէ պիլմէք իչին, կերէք քի քենտի տէ, ծնլարըն իպթիղա էտէն կիւնտէլիք նաֆադալարըն կեօրմէյէ մուգայեէա օլա. խուսուսա քենտի պիր զէնկին փէտէր օլուպ տա, հվատարընըն հիչ պիր շէյի օլմապա: Իստի պիղիմ կեօյտէքի փէտէրիմիղտէն զէնկին փէտէր մի վար. վէ քենտի օլմասա, պիղիմ հէր պիրիմիղ կիպի՝ Ֆապիր, սէֆիլ, վէ տիլէնձի հվատար օլա պիլիբ մի: Օնուէն իչին սէնին միւ հթաձ օլտուղուէն նաֆադայր՝ պու միւթաալ փէտէրին՝ սաւնա էքսիքսիղ վերէձէյինէ՝ էֆենտիմիղ քի սէնի էմին էթմէք իչին, սանա՝ թէքսիլէձէննէթտէ վերիլէձէք իւչ քերէմի նիյալ էթտիրտիրտէն սօնդրա, նաֆադանը տա իւթէտիյօր. անձադ օ նաֆադանը սէն իաթէմէտէն՝ փէտէրին վէրմէղ տէմէք տէյիլ. իլլա հէր շէյին ծոտան կելտիյինի պիլէսին տէյի՝ Ֆիղրինի ալըշթըրմադ իչին տիր: Աու նաֆադա տէտիլիմիլ կքի տիւրլու տիւր. բիմի թէնէ մախսուս տուր, բիմի ձանա. ձանա

մահասուս օլանլար՝ ճանը պէսլէ մէյէ եւարար․
 թէ՛նէ, մահասուս օլանլար՝ թէ՛նի պէսլէ մէյէ :
 Ա է շիւնքի տիւնեատէ պիր փէտէր՝ պու նաւ
 Ֆաղալարըն իքի տիւրլիւսխանիւ տէ՛ էլինտէն
 կերտիյի դատար՝ էվլատլարընա թէտարիք
 է թմէյէ պօրճլու օլուպ, եէյէ ձէքլէրինի, կի-
 յէ ձէքլէրինի, օթուրաճաղլարընը, վէ եա-
 շամալարընա հէր լաղըմ օլանը կեօրիւպ,
 ճանլարը հաղգընտա տախի էյի եաշամալա-
 րընա իղթիղա էտէն շէյէ մուգայեէտ օլ-
 տուգտան սօնգրա, կեօյտէքի փէտէր՝ էլ-
 պէթտէ տահա զիյատէ մուգայեէտ օլուր :
 Ա է պու՝ Ինքէլէ էքէյէիլէ պիլէ պո Ին-
 վէր տուասընը՝ պաղըլար ճան էքմէյի տէյի
 թարիփ է թտիքլէրի՝ պու նտան նէշէ թ է թ-
 միշ տիր․ շիւնքի աւետարանիչին պիրինի
 Ինքէլէ էքէյէիլէ տէյի թէրճիւմէ է թմիշ-
 լէր, վէ պիրինի հաքքէն զէյաքէ նաֆաթա օլան
 էքէյէիլէ տէմիշլէր․ պաղըլարը տա՝ աւետա-
 րանիչին պիրի էօյլէ սէօյլէր, օպիրի պէօյլէ
 սէօյլէր տէյի, թէն էքմէյի մանասը վէրիք-
 լէր : Ա է պաղըլարը՝ իքի մանայը տա վէրիք-
 շիւնքի եուհանի լիսանինտէ պու լուղաթ՝
 իքի մանայը տա ալըր, հէմ հէր կիւնլիւք
 անղլաշըրը, հէմ զիյատէ նաֆաղալը : Սէն
 տէ վէսվէսէսիղ օլմապ իչին, պու նլարըն
 գրյասը իւղրէ՝ իքի մանայը տա թութ, էք-
 մէք տէմէյիլէ հէմ ճան նաֆաղասը անղլա,
 հէմ թէն նաֆաղասը․ շիւնքի պիր մուհապ-
 պէթլի փէտէր՝ էվլատլարընա իքիսինի տէ
 վէրմէյէ պօրճլու տուր․ վէ պիր միւթիւ
 էվլատ՝ փէտէրինտէն իքիսինի տէ իսթէմէյէ

միւհիթաճ տըր, վէ շինքի պու տուանըն
 սէօլէրինտէն իբիտի տէ անդլաշլըյօր, սէն
 իբի մանայը տա թուլթուպ, թանդըրտան
 պու էքմէյի իսթէտիյին զաման, հայվանըն
 եհմ իսթէտիյի կիպի իսթէմիշ օլմայասըն
 տէյի, սէօլէտիյինին մանասընը էյի անդլա
 մադ իշին Ալլահտան նուր տիլէ:

Պու սէօլէրին մանալարընտա՝ սէն իպ
 թիտա ալասընը տիւշիւն. պու մանալարըն
 ալասը՝ ճան նափաղասը անդլաշլըյան տըր.
 էքմէք իամի իլէ՝ ճիւմլէտէն էվմլ անդլաշլ
 լան նափաղա՝ նք հաղսրդուլթի թաամը
 տըր. պո-օ էսէս քիք քի, կէօսքէն էնքի. (յուլհ.
 Կ. 59:) Վէ սաիր ճան նափաղալարը, Ալ-
 լահ քելամը կիպի, տուա թէսիլալարը կի-
 պի, նասիհաթլէր, կեօյ կաշլարը, վէ Ալ-
 լահըն մուրասընը զօլայլոզ բլա իճրա է-
 տիպ, ընա սրդընմաղա՝ դալի խնատ օլան՝
 Ալլահըն մուսթաղիլ լուլթիու կիպի, ճան
 նափաղալարընա տա էքմէք տէնիլ: Պու
 տուատա՝ Ալլահտան օ նափաղալար տա՝
 կալնըղ էքմէք իամի իլէ իսթէնիլ: Լաբին
 էքմէք իամի իլէ իսթէտիյիսիլին վէճհի՝ օ
 նափաղալար՝ դաթինտ, նէֆիա օլմասըղը
 իշին տէյիլ, իլլա պիղ ընարը՝ կալնըղ ճա-
 նընըղա դուվլէթ վէ մէթանէթ տէյի իսթէ-
 մէմիլ իշին, զայրի իամ իլէ իսթէմէլի տէյիլ
 իլ: Էսէս էնանըն էի-բէյիէ Գո-վէն վէրի.
 (տաղ. ճԿ. 15:) Իշթէ պուսուսլա էֆէն
 տիսիլ իպթիտա էսէս տէմէյլէ, նիլէ՝ ճանը-
 նը սէֆալը շէյլէր իլէ պէսլէյիլէրին՝ օրան
 սըղ իշթահընը քեսէր. պիղէ սալթ էքմէք

Եկ թիշեր : Իբրևնձի, պիշէ՛մ էսձեյիձիչ տէ՛մէյլէ ,
 աճ կեօղ լու կիպի՛ կլին տէ կքմէյինէ կեօղ
 տիրմէյիպ , քե՛նտօտիպինքինէ : Կանաաթ հտէ՛-
 լիմ . եանի , քե՛նտօտի հալեմիղէ տիւշէ՛նէ՛ րա-
 վի կթտիրմէք խթէր : Պիր հոգեոր փեանէր
 սանա եասագ էտիպ , պիր ախերէ հէր կիւն
 հաղորդութի ալմաղա իղին վերիյօրսա , ճա-
 նրն սրգրըյօր . պիրինտէ՛ տուանրն սլա
 պերէքթէրինի կեօրիւյօրսան , վէ հալա-
 լանմաղ կիպի , իչհամ կիպի , վէ պունլար-
 տան վիյատէ հիրմէթլի լութֆ կիպի , ճա-
 նա դուվլէթ վերէ՛մէք քերէմլէրի սէօյլէ-
 մէմ . իլլա սէնին եա լայրդ օլմասրղլն , եա-
 խօտ հալինէ ույմասրղը իչլն , Ալլահըն սա-
 նա վերմէտիյի՛ պիր նուրու , պիր ֆէհմի ա-
 խերտէ կեօրիւյօրսան , Կրդգանրյօրսուն :
 Պու արթըղ սալթ սէնին կքմէյինի խթէմէք
 տէյիլ տիր : Ալլահըն սանա վերէ՛մէյինէ
 դանտաթ էյլէ , զիրա սանա միւնասիպ օլան՝
 օ տուր . էլլերէ ուն կքմէյի վերիպ տէ , սա-
 նա քեփէք կքմէյի վերիւր կիպի՛ Ալլահտան
 շիրեայթ էթմէ : Իւ ջիւնձիւ . Կեանքէլէ՛ եա-
 նի , հէր կիւն եկմէսի ատէթ օլան էսձեյիձիչ
 վէր տէ . լաքին պունլար հէր կիւն եէնմէսի
 էլղէմ նաֆաղալար տրր տէյի խթէմէ . իլ-
 լա հէր կիւն՝ արղու իլէ օլտուն՝ եէնմէսի ա-
 տէթ տիր տէյի խթէ : Խուսուսա նք հա-
 ղորդութիւն հաղղընտա քի , հէր կիւն նք
 խորհուրդու ալամաղասան տախի , ֆիրը իլէ
 օլտուն ալրբսըն . նիձէ քի Քն էֆէնտօտիլ
 տէ օթուղ իւչ սէնէ օ արղու իլէ եաշատր .
 պո պասէթ՝ սիյասէլէֆէն էվէն՝ սիշէնէ եէնէ

194 արդոս էնէշիճ. (Ղուկ . իբ . 15 :) Պաղքի ,
 հէր պատէտի տէմէտի , իլլա պոս պատէտի տէտի
 քի , նը հաղորդուծիու իճատ էթտիյի կիւն
 տիւր . վէ փէք իհծիմալ տըր քի , քենտի
 եիւրէյինի քենտիյէ լայրպ պիր դոնագ էթ-
 մէք իշին , իպծիտոս քենտի եէմիշ օլա : Չօ-
 ճո-գլար՝ էնէ գանա հիստէպար օլտո-լար , տենտի քէ
 տէրալէ հիստէ ալար . (երբ . ի . 14 :) Պու էք-
 մէյէ սէն հէր կիւնիւք տէյէճէյին եէրտէ ,
 հատտէն զիյատէ նափաղալը տէմէք իսծէր-
 սէն , ծնուն տա մանասընը էօյրէնտին քի ,
 ինսան դաթիւնին էն ալա թարաֆընը , եա-
 նի , ճանընը պէսլէմէյէ մալսուս օլտուղու
 իշին տիր : Օնտան սօնդրա տէօրտիւնճիւ .
 վէր պէրէ լաֆը կեղիւր . օ տա էօյլէ պիր մու-
 հապպէթլի փէտէրտէն իսծէյէճէյին նա-
 ֆաղա իշին , դալպինէ իւմտ կեղսին տէյի
 տիր : Վէ վէր տէմէլիսին . զերա նափաղա
 իուսուսունտա՝ պու լաֆը ըլա սէօյլէնիւր ,
 պալըւն , հեպէյէէ էյէ տէնմէզ . նափաղա օ-
 լանը՝ իուսուսա պիր փէտէր՝ վէրիւր , հէ-
 տիյէէ էթմէզ : Վէ պուստան անղաշըլը
 քի , սէն տէ պօշ ալարէ տուրմալը տէյիլ-
 սին : Չիրա կերչի պիր զէնկին փէտէր՝ էվ-
 լատարընա նափաղայը սէվէ սէվէ վէրիւր ,
 շիւնրի ծնար պիր շէյէ մալիք տէյիլ . լաքին
 պուսլար տա իրի էլին պաղլայըպ , էվին իշին
 տէ պիր իշինէ եարամաղլարսա , նէ սէօյլէր :
 Եա սէն Ալլահըն հիշ պիր իշինէ եարատը-
 դըն եօղ իքեն , օ սէնի հէր կիւն՝ քենտի նը
 հաղորդուծիու թաամըլա պէսլէսէ , դալ-
 պինէ բուհանի ֆէրահլար վէրսէ , ճանընա

նուր, կեօղիւնէ կաշ, վէ կլէրտէն ղկատէ սանա խմտաուար վէրսէ, հար մը տըր : Տօղ-
րուսու, նափաղայը խթէ մէք, վէ զահմէթէ կիրմէ մէք, պիր պիրինէ ույար շէյ տէյիլ :
Չաւըշմագ Իսիէէյէն՝ էսէէ էէսի . (ք . թեա .
4 . 10 .) Նիհայէթ՝ պէշինմի . պո- հի-ն տէ-
նիր . պու տա սէնին կեղէ մէք վաղթէ կթ-
տիյին՝ հատտէն աշըրը գայղընը այարլամագ
իչին տիր : Սէն ճանընըն մասլահաթ լարըն
տա՝ խթիտասը խօշ կեօրիւնէն խմտաուար
ըր՝ սօնդա պուլամամ վէտիէսի իլէ , շօղ
տէֆա զայրէթ տէն դալրա, ճանընա՝ խթէ-
տիյին կիպի մուդայեէտ օլմայօրսուն : Խայր-
օնուն իչին զայրէթինի կեղէթ մէ . սալթ
պու կիւնիւ տիւշիւն , էֆէնտիսիլ պու
տուատա՝ պո- հի-ն տէ մէյի էօյրէթ տի . եա-
րընքինի տէ կարըն տիւշիւնիւ բսիւն : Լարին
կարըն սաղ օլաճաղընա՝ քիմ քեֆիլ օլու-
յօր : Իրիէ հի-ն էլին Գայըլ էէսէն . (մատ . ք . 54 .)

Եուդարտան պերի պու վիզն կթտիյի-
միլ սեօղէր՝ թէնի պէսլէյէ մէք նափա-
ղալարա տա գօղայ ույար : Եվմէլա էսէէ
տէնիր . վէ շիւնքի ճան հազզընտա պի-
լէ ղկատէ նիմէթ խթէ մէլի տէյիլ խեք ,
լուչ կիւնտէն գուրալարա եէմ օլաճաղ թէ-
նին հազզընտա նէ խթէյի պիլիլիլ : Աեր-
շի էքմէք տէ մէքտէ՝ սալթ էքմէք անդլա-
շլմագ , իլլա խարան լիսանի իւղէ՝ հէր
նափաղա օլան շէյ անդլաշլար . Չաւըշմ ,
էէտին էսէէ էէսի . (եղ . ք . 20 .) հաթթա
պիլի կաշաթ մաղա իղթիլա էտէն հէր տիւր-
լիւ շէյ անդլաշլար . պիլիլին անը Թէրի էէ Գա-

զանբնւն էսէյիէի գոթան՝ գարնաւընը եօլտարէն
 նիդի քէր . (սիր . ւի . 26 :) Լ'նձագ պուսնլա
 ըրն հէփսինի՝ էքմէք խմի իլէ խթէմէմիլ
 տէն մէրամ՝ շունքի պիղ էքմէյի իղթիլա
 էթտիյինտէն զկյատէ եէմէք՝ առէթխիլ
 տէյիլ տիր . վէ էքմէյի օրանսըլ եէյէն վէք
 նատիր տիր . տիւնեանըն սաիր էյլիլէրինի
 տախի Ալլահտան խթէտիյիմիլ վազըթ ,
 հէփսինի օ հիսապտան խթէմէլիլիլ . օրան
 սըլլալ էթմէմէլիլիլ : Եօնի-նէ ինէնի էէրէրէ
 արամ նիդի գուլան . (սիր . ւն . 19 :) Իքինձի .
 պիլէմ էսէյիէի տէնիր . զերա պու էքմէքտէն՝
 ետընըլ պիլլոմ օրանը խթէմէյի զանտաթ
 էթմէլիլիլ . քէնքի էսէյիէի էէրէլ . (ես . դ .
 1 .) զերա տիւնեատէ էլին էքմէյինէ հասէտ
 էտէն՝ գաթը չօղ տուր . վէ ձան էքմէյի՝ հէր
 նէ գատար չօղա թագսոմ օրա՝ թիւքնմէլ
 իքնն , ծնուն պիլէ չօղունա հասէտ էթմէլի
 տէյիլ խէք , եա թէն էքմէյի պու գատար
 դրասա իքնն , ծնու նէ գատար խթէյի պիլլ
 ըրիլ : Իւշիւնձիւ . Կի-նքէլէ էսէյիէի տէրիլ .
 պուստան տա շունու հիսա էթմէլիլիլ քի ,
 պաղը կեօղլու աջմաղ զէնկինլէր՝ կերչի էլ
 տէն չալմաղար , լարին նիլէ պին միհնէթ
 շէքիպ տէ , եինն պէսլէնմէտէ աճղի օրան
 չօղ է վէրէ՝ նափաղա օրամաղ էքմէյի զապթ
 լարրնա կեշիրմէյի պաղարլար . ծնար կիպլ
 էթմէլի տէյիլ իլ . Կի-մի-լ վէ ալեռան խաչէն էս
 քօլառարարլար , վէ գալանձլարընն սօնու ինէլ .
 (բարուք . դ . 18 :) Պու՝ նափաղա խթէմէք
 տէյիլ , իրատ խթէմէք տիր : 1) է էյիլ պու
 էքմէք՝ թէնին նափաղասընա մախսուս ու

սա, նի՛ճի՛, օլույօր քի, սալթ կիւնտէլիք էք-
 մէք տէնմէյօր, հատտէն՝ զկյատէ նափաղալը
 էքմէք տէնիյօր տէյի սօրարսան, սէն պու
 նափաղալարը՝ օլ ազլմ փէտէրինտէն նէ, սէ,
 պէպ իչին իսթէտիյինի պիլէսին տէյի տիր-
 եանի, սէն պու էքմէյի՝ սալթ թէնինի պէս-
 լէմէք իչին իսթէմէլի տէյիլ սին. թէն՝ սէնին
 վիւճուտուհուն էն խօր փարչասը սրբ. իլ-
 լա թէնինի պու նափաղալար ըլա պէսլէյիպ,
 դուվիթլէնտիրիպ, ճանրնն հիզմէթինէ
 դուլլանասըն տէյի իսթէմէլիսին. զիրա
 ճան՝ սէնին վիւճուտուհուն ձիվհէրի տիր =
 Տէօրտուհուն. պու էքմէյի վէք պիլէ տէնիր,
 պաշըլա տէնմէղ. շիւնրի թէն նի՛մէթլէրի
 պիլէ՝ նափաղա տէյի իսթէնիպ, վէ թէնի՛
 ճանրն հիզմէթինէ՝ դուլլանմուղ կիպի՛ խայր-
 լը նիյիթիթ իչին իսթէնտիրտէ, սրուղ ըլա իս-
 թէնմէլի: Հագ թասլա ճանաւարլարա պի-
 լէ նափաղալարն վէրիքն, սէն կիպի պիթ
 էվատըն հագ օլան նափաղասընը վէրմէյէ՛
 իսթինա էտէր տէյի մի դօրդարսըն: Քէն-
 փիլէ փոսա էքէն փաւարլարն փա, գարչա էաւրոս-
 լարնն փա նափաւարլարն վէրէր. (սաղ. ճիսղ. 9:)
 Եաղ ըղ, եաղ ըղ. Ալլահտան իւմիտինի
 քեսիպ, նափաղանը էյրի պիւյրիւ եօլար
 ըլա չոդարմուղ իսթէտիյին՝ նէ՛ գատար միւ-
 բիւվիթսիղ լիք տիր պիլիլի մի սին: Նափա-
 գայա լայրղ օլմուղ իսթէրսէն, տիարէ եա-
 շար էվատ կիպի օլմա տա, Ալլահըն սէնի
 պէսլէմէյէ՛ պին թարիզի վար. Պէչինձի.
 պո-հէն տէրիղ. էվմէլա սէն նափաղալարը-
 նը իսթէմէյէ՛ հէր կիւն Ալլահա մուբա-

Ճատած էտէսին տէյի, պաղը նա Ֆաղա իսթէ-
մէտէ էջլէ սէջլէնիր . նիմէ քի պիր թէր-
պլիլէլի էվլամ վարըպ էքմէյի՝ քիլէրուէն
քենտի էլի իլէ արնաղ, փէտէրինտէն իս-
թէր . Օնտան սօնղրա օ էվլատլար կիպի,
եարընը տիւշիւնմէյիպ, Ֆաղամ պու կիւն-
քինի իսթէյէսին տէյի տիր: Ա է պու էվ-
լատլար՝ եարընըն էքմէյինի՝ պու կիւնտէն
իսթէրլէրսէ, փէտէրլէրինտէն էմնիյեէթ-
սիղլիք կեօսթէրլիլէր, հէր իսթէտլիլամիլ
կիւն՝ վէրմէղ տէյի շիւպհէ էթմիշ օլուր-
լար: Ալլահ իսրաէլ միլլէթինէ մանանայը
կիւնլիք վէրիր խոի, պու ճիւմլէ իլէ դըրգ
սէնէ, արտը քեսիլտի մի:

Պաղ քի պու տու ա՝ պու դատար Ֆախտէ-
լի իքեն, իքի ճինս ատամ վար քի, կեմիլէ-
րինի թաշա չարփար կիպի՝ պու տուատան
փէք դօլայ զարար կեօրէ պիլլէյօրլար . պիրի
դէնկին, վէ պիրի Ֆաղըր, իքի ճինս տէ պիր
թաշա չարփայօր . զարարլարը պիր օլույօր,
լարին պաշպա պաշպա եիւղտէն: Էյէր դէն-
կին իսէն, իլթէ կեմինի չարփամայրն թա-
շըն պիր եիւղիւ, եանի, ~~իւնպէլէ էմնիլիլէ~~
պիլէ պու ~~իւն~~ վէր տուատըն՝ քենտի հաղղը-
նա՝ նափիլէ տիր դըյաս էտէրսէն, կեմին
թաշա չարփար, զիրա սէնին՝ օլան թէթիւմ
մամթըն կիւնլիք տէյիլ, պէլի շօղ սէնէլէ-
րէ եէթիլիր . Օնա կիւմլէնիրսին ա ճանըճ, սէն
լօփ ելլէր գաիլէ ելլէր . (դուկ . ժր . 19 .)
մաղաղէլէրին տօլու, ամպարլարըն տօլու .
Քու դարանըն էթտիլի կիպի ~~իւնպէլէ էմնիլիլէ~~
պիլէ պու ~~իւն~~ վէր տէմէյէնէ մուճիլպ: Ա

քին սէնին էրմէք տէտիյին՝ իսթէր ճան նա-
 փադասը օլտուն, իսթէր թէն նափադասը,
 իքիանտէ տէ գէնկին օլ ամմա, ալտանըր-
 ւն. զիրա չօդ շէյ մալըր իտէն, իթիրտիյին
 տէ չօդ շէյ օլա պլիւր. վէ պլիւ տէ մտէ իթի-
 րէ պլիւրսին, օնու պլիւմէյօր մուսուն: Օնուն
 իչին, շեւքի հէր կիւն՝ մալըր օլտուղուն
 շէյն՝ փէր դօլայ իթիրէ պլիւրսին, օ մալըր
 օլտուղուն նիմէթի հըփղ էթսին, վէ հիշ
 տէյիլ իտէ՝ քիփափի նէփա կեչինէճէյինի
 սադլասըն տէյի, Ալլահա հէր կիւն նիյալ
 էթմէլիսին: Ապրին գէնկին ատամ՝ ըմ տէյի
 տուանըն սուրէթինի թէպտիլ էտիլ, Վէր
 տէյէճէյինէ, սաէլա տէմէլիտէյիլ սին: Չի-
 րա սէնին խայրըն իչին, Ալլահըն հէր տա-
 դիլա սադլասըրը՝ հէր տադիլա վէրմէք
 տիլ: Պունու պիլտիլատէն սօնդրա, վար իս-
 թէտիյինի էյլէ: Անճադ պլիլ քի, սէն տէ
 հէր կիւն Ալլահընըն հուղուրունա վարբու,
 փադրր տիլէնճի կիպի՝ կեչինէճէյին նափա-
 դայը իսթէմէյէ միւհթամ սրն: Վ է էյէր
 փադրր ըսան, իշմէ սէնին տէ կեմինի չար-
 վամապ թաշըն օպիւր եիւզիւ. եանի, կիւն-
 տիլըր էրմէյինի իսթէտիքճէ, ալա պիլէճէյի-
 նի սահիհ պիլտիքտէն սօնդրա, սալթ իսթէ-
 մէտէ օլուսլ, չարշումադա մուղայեհտ օլմադ-
 տան, սէնին տէ կեմին՝ պու եիւզտէն թա-
 շա շարվար: Շաշընլու տէյիլ մի. հիշ պիւր
 փէտէր՝ հիլատլարընը պօշ կեզտիլմէք ի-
 չին պէսէր մի. հաթթա իշ կեօսթէրիպ,
 չարշթըրմադ իչին դուլլէթլէրինէ մէթա-
 նէթ վէրմէյէ պադար: Սաղըն տէմէ քի,

կիւնտէլեր էրմէյիմի շարշմաղլա չրդարաւ
 ճագ օլտուղտան սօնդրա, իսթէմէյէ՝ նէ
 հաճէթ. զիրա իսթէմէտիքճէ, շարշման նա
 ֆիլէ օլուր: Ալլահ սանա տօլու, եսղ
 մուր, ֆուրթուհա կեօնտէրիպ, զահմէթիւ
 նի պօշա չրդարա պիլեր. շարշրքսըն, լա
 քին վազաննամաղսըն: Օնուհ իչին սէն իս
 թէր ճան, իսթէր թէն նաֆադասը նիյեէ
 թինտէ՝ կէնպէէէ էմէյէթիլէ՝ պիլէ պո- կիան
 վեր տէմէն իլէ, օլ ումուսի վանուհ օլան՝ է-
 մէյէնի աննընըն Բերէ էլէ էէ տէյի օլան թէնպիհ
 տէն՝ քննափնի աֆիլ էթտիլմէք իսթէյէճէք
 տէյիլ սին. իլլա աննընըն թէրթինտէն՝ եւա
 շամանա իղթիլա էտէճէք վատար մահաուլ
 տրմանը բէճա էտէճէքսին. զիրա պիլ ա-
 դաճա՝ Հագ թաալա կեօքտէն՝ տէրուհի պէ-
 բէթէթինի վէրմէտիքճէ, սէնին տիթիպ սու-
 լատըղըն նաֆիլէ օլուր, նէ փէէն պիլ շէ պիլ
 նէ սաւայան, էլլա պէրէէթի վերէն Ալլահ ար.
 (ան . կոր . ք . 7 :) Անղլա քի, սէն զէնկին
 տէ օլան, ֆադրր տա օլան, սանա նաֆա-
 դանը ալլ վէրէճէք՝ զնայ թէ հանապաղորդ փո-
 թիլ այսօր (կէնպէէէէ էմէյէթիլէ՝ պիլէ պո- կիան
 վեր) տէյի՝ տուրմայըպ պու սուրէթտէ է-
 տէճէյին աուա սլըր :

(Թ)

Լ) - Թող մեզ պարտաւորութիւն մեր :

Պիր փետեք՝ փետեք օրնասըլլա ղեյստե
 Լըրամա լայրգ տըր . վէ էվլատլարընա պիր
 ալլա միրաս հաղըրլատըղընտան պաշղա , օ
 միրասա նախ օրունճայա դատար էվլատ
 լարընըն հալլէրինէ մունասիպ՝ թխքենմէղ
 նափապալար վէրմէյէ՝ օլան թէդայելուտի
 նէ պինասէն , տահա չօք Լըրամա լայրգ տըր .
 վէ վաճիպ օլան պու տուր քի , էվլատլարը
 տա հէփ պիրլըրտէ՝ խաթըրնա բայէթ է
 տիպ , կիւճէնտիրէճէք հիչ պիր շէյ էթմէյէ
 լէր : Լաբին ինսան թապլատթինտէն պահա
 օրունուրտա , պու օրուր շէյ տէյիլ , պերա ին
 սան պրամընըն պօղուկուղու իփրատթ տըր :
 Օնուն իչին էփէնտիտիպ Քն՝ պիլիմ կեօյիւ
 փետեքիտիլէ օլան պօրճլարըմըղա նիսպէթ՝
 չօդ տէփա սէրսէմ կիպի խաթըրնը ինճի
 տէճէյիտիլի պիլալիյինտէն , Լլահըն պիլէ
 էթտիյի սայըսըղ բերէմէր իլէ , դարչըրը
 նա պիլիմ էթտիյիտիլ հիսապսըղ նամքեօր
 լուրէր՝ պիր պիրինի դօվալատըղընը պիլէ
 կեսթիլլաք իչին , պու տուտա՝ պօրճլարը
 մըլըն ափիլինի մուդատտէմ իսթէտիյիմիլ
 կիւնտէլէր էթմէյիտիլին բէճասընա՝ պիր Լ
 (Է) լափիլլա պիր պիրինէ պաղլամըչ Լա
 քին դօրդմա . պու պէտ մանալը Է լափը

նրն արտը սրբա՝ տէր ազապ էլ լի մ՝ օրան
 ափսի՝ Ալլահաճաան տիլէ մէնին եօլունու՝ եփ
 նէ էֆէնտիսիլ էօյրէտիր . մէ էյէր ճանտան
 տիլէբակք , նաիլ օլաճաղլարլ շիւպհէտիլ
 տիր . եօղսա տիլէյիսիլ՝ նաիլ օլմաղա եա
 բամատրլսան սօնղրա , տիլէ մէնին եօլունու
 էօյրէթ մէք՝ նէյէ՝ եարաւար : Իսիէյին ալլըբը
 նըլ : Իմտի պու տուատա՝ պիղ պու անէտէք
 փէտէրիսիլ իլէ կիւնաճարղ էվլատլար կի
 պի սէօյլէշտիր , եանի , Իսիս ճապարէս օլտան
 տէյիպ , ճանի կեօնիւլտէն՝ աղիմ՝ Իսմինին
 շէրէֆինի արղուլէտիր : Տէվլէթին կէլին տէ
 մէյլէ , վաճկոյ օլտուղու իւղրէ՝ հէր շէյտէն
 էփլէլ՝ պիղէ վատ օլունան միրասը Իսթէ
 տիր : Օնտան սօնղրա ճաբաբըն օլտան տէյիպ ,
 օ միրասա նաիլ օլմաղա՝ տէրունի լեյաղա
 թըմըլը Իսթէտիր : Վ է Գիւնպէլէս էփէյիթիլ
 պիլէ պո Գիւն վէր տէմէյլէ , օ միրասը էտին
 մէյէ կերէք ճառն , կերէք թէն եարալմլարը
 նը Իսթէտիր : Շիմտի գապաճաթլը , լաբին
 թէօլպէբեար էվլատ կիպի սէօյլէշմէյէ պաշ
 լայալըմ : Չիւնքի հիշ պիր փէտէր եօղ թի ,
 սալթ սաղ էվլատլարընը աիւշիւնէ , սաղ ի
 բեն հասթալըղա աիւշիւնլէրի տէ տիւշիւ
 նիւր : Հաթթա պաշտան չըղմըշ էվլատըն
 թէօլպէյէ կելմէսի՝ պիր էօլ փէտէրէ՝ տա
 հա պիյատէ սէվինճ օլուր . նիճէ թի , էօր
 նէյինի աւետարանտա եաղլը մէշհուր փէ
 տէր կեօսթէրիպ , միւսէյիէպ էվլատընըն
 տէօնիւպ կելմէսինէ՝ էթտիյի սէվինճլը , էյի
 էվլատընըն պիւթիւն հիլմէթինէ էթմիշ
 տէյիլ Խաի . էէյէլէճ էլէլէճ , զիւս պո էվլա

աբճ էօլիւն ի-փիւ, էէնիփէն փիւնէայէ կէլփի .
 (զուկ . ժն . 23 . 24 :) Պուենա պիննակն Աււ
 լասնա թէվէրքիւլէ հտիպ, Ֆիքրինի էյի դանւ
 տըր քի, դալպինին աշղըլա տիչ պօրճըււա
 բեճըա պաշըւաբըւբը կիդի, սէն փէ պօրճըւբըւբ
 տիչէ պաշըւա տէտիյին՝ պիւ մուհապպէթլի
 փէտէրէ տիւ :

Պիւ քիմնէնին հաղղընը՝ եա զապթ էթ
 սէք, եա վէրմէք իսթէմէսէք, ծնա պօրճըւ
 օլուրուղ : Եա Աււասն պիլիմ փէտէրիսիղ
 օլմաղա, իւղէրիսիղտէ օլան հաղղընէ՝ տիւ :
 Պիւ էյէր իթասաթլը կվատար ըսապ, Աւ
 լասնն իսթէտիյինն՝ հէր հալտէ քենտի մէ
 բամբըղտան էվիլէ թուլմապ տըր . ծնուն
 իչին պիւ պու պապտէ հէր գուսուր էթ
 տիւքէ, Աււասն քիւլլի շէյ պօրճըւ օլու
 բուղ . եանի քապահաթմա կեօրէ՝ հէմ դա
 պահաթ պօրճուումը օլուր, հէմ գապահա
 թըն ճէղասը : Իչթէ սէն՝ հէր պօրճըւբըւբ
 պաշըւա տէտիյինտէ, Աււաստան պու իքի
 ալիմ պօրճունն ափլինի տիլէրսին . տիլէ
 տիյին՝ եա սալթ գապահաթինն, եա սալթ
 ճէղասընըն ափլի տէյիլ տիւ . իլա Աււաս
 սէնին մուհապպէթլի փէտէրինն օլմաղա,
 իքիսինն տէ ափլ էթսին տէրսին . վէ եիւ
 բէրտէն թէօլպէքեար օլանըն իսթէտիյի կիւ
 պի՝ իսթիտա գապահաթինն, սծնըա ճէ
 դասընը պաղըչասըն տէյի բէճա էտէրսին :
 Անճաղ պու միսիլլի պօրճըւբըն ափլինի՝
 Ֆադաթ ատէթ օլան թարիղ իւղէ իս
 թէյի պիլիքսին : Իչյիլէ իսէ, գապահաթըն
 ափլինն պու սէօլլէր իլէ շափուր պուլայըմ՝

տէրսէն, նք խորհուրդլար ըլա պուրտու
 զուն կիպի պուրամագորն, պու սէօղէր իլէ
 անձադ. բէձասընը էտէ պիլիբսին. կերէք
 տիր քի, պու սէօղէրի սէօլէտիյին եկրտէ,
 դալպինտէ՝ իղթիպա էտէն սահիհ լիւշման
 լլղ, վէ դավի նիյեէթ օլա : Ըհզասը պօր
 ձունա կելինձէ, կերէք տիր քի, տիւնեա
 եիւզիւնտէ Ալլահըն վէքիլի օլանըն էօնիւ
 նէ տիղ չէօրիւպ, իշլէտիյին դապահաթը
 խոտովանանը օլմագլա, վէ օնուն սանա
 պու դապահաթ իշլին դօտուղու ապաշլա
 բանըր իձրա էթմէյլէ, Ալլահըն խաթըրնը
 խօշ էտէսին : Հայ հայ. սէն պունլարը չօր
 պիր շէյ մի սանըյօրսուն. էփլէլա պօրձուն
 նէ պօրձ օլտուղունու պիլմէյօրսուն, իշլէ
 տիյին էն քիւշիւք ներելի կիւնաշըն պօրձու
 էօլէ պիւշիւք պօրձ տուր քի, տիւնեատէ
 վէ ախրէթտէ նէ գատար նք վար ըսա, վէ
 Ալլահըն պէյէնտիյլ՝ նէ գատար սալիհ
 ձանլար վար ըսա, Ալլահա խպատէթլէր
 էտիպ, կեօյլէրտէն պիլէ էնիպ, պու կեօղ
 եաշը տէրէսինտէ՝ սէնին իշլին ապիմ գուր
 պանլար սունսալար, օրուձլար թութուպ
 դատիլանսալար. հասըյը քելամ սէնին իշլին
 պիւթիւն էպէտիտէ, տուա էթմէրտէն գայ
 բի շէյ էթմէսէլէր, եինէ էձրի միւքեաթիւթ
 օլամագ : Պունուն սէպէպի նէ՝ տիր : Այ
 պէպի օ տուր քի, Հագ թաալլա պիւթիւն
 ճէննէթին նրլարընըն հէփ պիլլէրտէ էթ
 տիյի խպատէթտէն խօշանտղընտան զիյա
 տէ, տիւնեատէ իշլէնէն պիր ճիղլի ներելի
 կիւնահատան իբրահ էտէր : Պիր էվին էվ

լատլարը պիտի եկրէ կելուպ, փէտէրէրինէ
 իղգէթ իբրամ էթսէլէր, պիտի պիւյուք շէյ
 մի էթմիշ օլուրլար. պօրձլարընը իճրա է-
 տէրլէր. հատթա օնու պիլէ թէքմիլ իճրա
 էտէմէզլէր : Լարին պիլի իբրամ էտէճէյի
 փէտէրին խաթրընը ինձիտիբաէ, փէք պիւ-
 յիւք շէյ էթմիշ օլուր քի, հիշ պիտի շէյէ դը-
 յաս տէյիլ. պիլէճ պիլի-ն ֆապա-հա-ն-ը-լ-ը-
 ճըլ՝ ճիւլէ ֆալալրա էիպի պիտի. (Ես. կդ. 6 :)
 Աէ՛ ճէզանըն պօրձու էօյլէ պիւյիւք պօրձ
 տուր քի, հալա ճէհէննէմաէ, զախրիյէ էթ-
 մէքաէ օլանտան զայրիսի, Եախտ էօտէյին-
 ճէյէ դատար՝ քաւարանտա պէքլէյէնտէն
 զայրիսի պիլէմէզ : Պուէտան սօնդրա Ալլահ
 սէնին պուէնճա պօրձլարընը ափիլ էթմէք
 իշին, Եիւրէքաէն փիւշման օլմանը խաթէքաէ,
 պիտի խտտոտանա հայրա կիղլի լարին տօղու
 իղրար էթմէնի, մէքնտի սէլամէթին իշին
 պիտի ճիւղի տպաշխարանը ճէքմէնի խաթէր-
 սէ, պիտի պիւյիւք շէյ մի խաթէմիշ օլույօր :
 Աւր, վար, Քն էֆէնտիմիղէ շիւքր էյլէ
 քի, քնտի հիքմէթլի ամէլլէրի իլէ՛ սէնին
 իշին Ալլահըն խաթրընը խօշ էտիպ, սանա
 հէր ափիլինի ալլ վէրմիշ տիտ. Եօզաս սէն
 հէր նէ էթսէն, նափիլէ օլուրաու : Պու
 աուրէթտէ սէն Ալլահա՛ պօրձլարէճը պա-
 շըլա տէտիյին զաման, սէօյլէտիյին նէ օլ-
 աուրաու տիւշիւն, խաթէտիյին՝ սօշ պիտի
 շէյ տիտ սանմա. զիրա կելրի սէն շիմտի պու
 տուայրլա ափիլինի մուֆթ պուլույօրսուն,
 լարին Ալլահըն էվատը Յն՝ ամմէնին սէլա-
 մէթի իշին քնտիյի դուրպան էթտիյինտէ,

մնալի քենտոյէ դաչա օլմուշ տուր , պիր քեր-
րէ տիւշիւնիւր միւսին . քենտոյի ամենին սէլա
Քենտէ Վերտ . (Թ . տիմ . ք . 6 :)

Պու տուայր Քն է ֆէնտիմիլ մուծլագա
կրի նիյեկէ իլէ թէրթիպ էթտի . ինտան
լարտան քիպր իլէ իւմիտ քեսիքլիյինի դալ-
տըրմագ իչին էթտի . զիրա պիրի սալիճ
Ճանլարա , օ պիրի կիւնաճքեարլարա՝ փէք
գօրդուեմ՝ կիրտապլար տրր : Տիւնեատէ
պապր քիմսէլէր քիպիրլէրինի օլ տէրէճէյի
կեթիրէ պիրլէր . քի , կեօյլու փէտէրլէրին
տէն՝ հիչ ափիլ ալիլէյիճէք շէյլէրի եօզ դը-
յաս հտէրլէր . սալա էմբինի պամապըմ . (զուկ .
ժե . 29 :) Պաղըլար տա էօյլէ գօրդույա
տիւշէ պիրլէրի , ափիլ պուլամամ՝ տէյի՝
իւմիտլէրին քեսիքլէր . կէնապըմ էօյլէ պի-
տէր քէ , ափիլ լայր՝ օլամամ . (ծննդ . ք . 15 :)
Իշթէ պու հայր Քեր տուտընտա՝ է ֆէնտիմիլ
կրիտինին տէ էօնի՝ նիւ քեսթիլմիշ տիր :
Պու տուա իպթիտա աուպեալլարա ըմար-
լանմըշ տրր , վէ աուպեալլարըն եիւզին .
տէն օպիր քրիտիյանլարըն ճիւմիլէսինի ,
քիմսէյի այըրմայարապ՝ թէնպիճ օլունմուշ
տուր , պէօլէ քոսա էպին : Վ է հէր կիւն սէօյ-
լէնմէսի էմր օլունմուշ . ծնուն իչին կիւնտի-
լիք տուա տէնիք , կերէք ճէմտաթ ըլա , կե-
րէք եալընըզ , աիւնեանըն հէր քեօշիսինտէ
սէօյլէնէճէք տուա տրր : Էօյլէ իտէ քիմսէ
քենտոյի կիւմիլնմէսին , հիք նէ գատար նը
ուսա տախի (նիչէ նը ժողովըլարըն էմրի
իւզրէ) Ալլահա սալթ էլլէր իչին տէյիլ քեն-
տի իչինտէ պօրճլարէլը պիլէ ԴՆԸԸԸԸ տէմէյի

պօրճլու տուր : Տիւնեաաի, եալննըլ պիր
 կոյս մարեամ՝ քենտի իչին սէօյլէ մէյիպ , էլ
 իչին սէօյլէյէ պիլտի . վէ քենտի իչին տէ
 սէօյլէտի խէ , էվլատը Յնուն էթտիյի կիւ
 պի՝ ինսանա օլան մուհապպէթինտէն՝ պիւ
 թիւն ճինսինին պօրճլարընը՝ քենտինին սայ
 տրդը իչին սէօյլէտի : Եօղսա տիւնեա եիւ
 զիւնտէ պօրճլու տէ ֆթէրինտէն տիշարը
 դալա պիլէն քիմ : Էննահընը Էօֆ քերտէ , քեն
 քի քենքիթիլէ ալաաբըրըլ , վէ դիլքէ քօշրոլաք օլ
 ճալ . (ւ . յովհ . ւ . 8 :) Ալ օլոսսինոսուն
 տէտիյի կիպի՝ սալէ ալաֆ էնտիւլէլէաք օլ
 ճաճաք քէյիւ , քօշրոլաք դիլէ օլճաճաֆ քըր : Իհ
 թիւնալ քի , պու տուայը սէօյլէտիյին անտէ ,
 հէնուլ պիր լիակատար ներողութի ալմըշ
 օլուպ , էն քիւչիւք կիւնահընա վարընճա՝
 աֆվ օլունմուշ օլմաղլա , օ անտի : հիչ պիր
 պօրճուն օլմայա : Լարին պունու սանա
 քիմ թաստիդ էտէր . մէյիք կեօթտէն մախ
 սուս պիր մէլէք կեյիպ , սանա խապէր վէ
 քի . օ օլմատըդճա , սէն պու տուայը աղըն
 տան պրադամալսըն , մատամ քի , պօրճուն
 սահիհ , վէ աֆվի մէշքեուք տուր . աֆվ օլա
 նան էննահըն հաֆգընա՝ գօրգոստալ քոտրճա .
 (սիրա . է . 5 :) Վ է պու շայր Քր տուատընը
 սէօյլէտիքտէ , նիճէ քի քիսնէ քենտիյէ տա
 լա կիւվէնմէմէլի տիր , էօյլէճէ տախի իւմիւ
 տինի տալա քիսնէ դաթ էթմէմէլի . ֆադաթ
 սէօյլէմէսի կերէք . լարին փախաղան կիպի
 սալթ տիլ իլէ սէօյլէմէք տէյիլ , իլա ճան
 տան սէօյլէմէք կերէք : Տիւնեաաի պու տուա՝
 Ալլահա հէր նէ դատար ճանտան տախի

սէօյլէնիսպ տէ, եինէ ափլլինէ նաիլ օլուն, մայաճագ հատուն աշորը աղոր պօրճլար օլսայըտը, պօրճլարճըլը պիլէ պաշըլա տէյիլ, բէր, հէր քես պիր շէրլ տէ տուա էթմին տէյիլ էփէնտիսիլ հէփիսիլին հագղնա թէնպիհ էտէր մի խտի : Հաշա : խաթէյօր, մուսուն. նաիլ օլաճագղնը սահիհ պիլ, պաշա բէճա էփպիլին էլին, պիլի-ն պօրճունա սաշա պաշըլաբճ. (մատ. ժը. 52:) Իշթէ պուն, տա իրի բապըթասըղ հէրէտիկոսլուղուն խիլափը պէյան օլուր, պիրի ճօլլինեաննուուն իճասը տըր քի, միրտու թի շնորբու՝ ինսանը կիւնաս իշլէմէղ էտէր տէմիշ. օպիրի տէ ծնուն զլասը՝ նօլաթօ տուր քի, միրտու թի շնորբունու՝ կիւնաս ըլա պիր քերքէ զայպ էտէն, պիր տահա էտինէմէղ տէր : Եալան տըր : Սկրտու թիւն ալանլարա՝ հէր կիւն պօրճլարճըլը պիլէ պաշըլա տէսինլէր տէյիլ էփէնտիսիլ թէնպի հէթմիշ : Էօյլէ խէ միրտու թի ալանլար՝ միրտու թի տան սօնղրա, հէմ՝ կիւնաս իշլէյէ պիլլը հէմ՝ ափլլինէ նաիլ օլա պիլլը :

Թէօլպէյէ կերմէք խաթէմէյէն պիր կիւնաս քեսար տա պու տուայը էտէ պիլլը մի տէյիլ, սէն պունտա շիւպհէ էտէ պիլլըսին. շիւնքի նը ժողովըլարըն էմրինէ կեօրէ, պօրճլարճըլը պաշըլա տուասընը՝ սալթ էլլէր իշլին տէյիլ, քենտի իշլին տէ սէօյլէմէլի : Պէն տէ սանա պիր շէյ սօրայըմ : Էօյլէ կիւնաս քեսար՝ պու սէօլլէր իլլէ նէ խաթէմէք անղլարս Քենտի քեթիլ էտիրիւնտէ իղրար էթտիլինէ նիապէթէն՝ կերէք զապահաթ, կերէք ճիլա

պօրճլարը ափիլ օլսու՛ն մու տեր: Եյեր Ֆերբէ
 պույուսա, բէճասը հէմ հտէ պսիղ լիք տիր ,
 հէմ սբբապղծու թի տուր . օ վապըթ տուա
 տանն վապ կեչմէք իրթիլա է թախյինէ շիւպ
 հէ՛ն մի վար . շիւնքի է թախյի տուա՛ է ֆէն
 ախմիլինն նիյեէ թիսինն զրտար օլույօր . զիրա
 է ֆէն ախմիլինն նիյեէ թի՛ պու տուայըլա դա
 պահաթ իմիղ եանըմըլտա դալսըն տէտիր
 մէք տէյիլ , իլա պօրճլարըմըլնն ափլիննի
 նիյաղ է թախրմէք տիր : Լարինն եինէ օ քեօ
 թիւլուքտէ փէրիշմիշ եիւրէյի իլէ , ինաա
 ճը պօրճու կիպի՛ պօրճու նու է օտէ մէմէք
 նիյեէ թիստէ , ափիլ տիլէ մէք տէյիլ , իլա
 օ սէ ֆիլ հալինտէն դուր թուլմադ իշին
 դուլիթ թիլէրտէ , օ դամանն նիյաղ է
 տէ պիլիլ , վէ նիյաղը՝ սալթ կիւնահարղ
 տէյիլ , ֆախտէլն պիլէ օլուր . զիրա իա
 թէտիյի՛ օլանն հալիննէ մուխալիֆ ափիլ տէ
 յիլ տիր , իլա շխմիթիննէ միւնասապէ թա
 բարադ , կեղէմէք վապըթ իշինն տիր : Պու
 սուրէ թտէ սէն հէր նէ գատար պիւյիւք
 կիւնահարթ օլսանն , պու հայր մեր տուա
 սընը սէ օլէտիյինտէ , պարի դալպինտէ՛ պիլ
 կիւն կիւնահարթըրդտանն շղմադ արղու
 սու օլա : Վ է էյեր ինտան թէնի իշինտէ
 շէյթանն տէյիլ իտէն , պու նու է թմէք սանա
 փէք կիւճ կեղմէմէլի : Եօդ , էյեր պու նու
 սա է թմէղսէն , առակ տա սէ օյլէնէն շու
 պօրդաճադ սէ օղլէրի բենտի իւղէրինն ալ .
 Աւսահըն էմբիտ էշիմէտէ էլին գուլարըն Գա
 ֆայանըն քուսաը լանէլի օլար . (առակ . իլ .
 9 :) Պադ բի , Աւսահըն էմբիտ փէլէնէնն տէ

մէղ, զիրա Ալլահըն է մըրինի թու թմայան
հէր կիւնասհրեարըն հալի օ տուր . լաբին
Էլէնէնէ* Էլէն, Գուլաֆլարըն Գափայանըն տէր քի,
շայէտ իշիտիսլ տէ խաթրըմըգտան իմրա
է թմէք կեչմէսին տէյի, գուտուրմուշ սաղըր
Երլան կիպի գուլաղլարըն թըգարլար :

Ժ

Որպէս եւ մէք Ըողոմէք մերոց պարտապա-
հաց :

Պիր դալապալըղը էվ փետերինին՝
զկյատէ իհթխմամ էտէճէյի պիր շէյ վար
ըսա, էվաալարընըն մուհապպէթ իլէ եա-
շամասը տըր . ահ նէ խօշ, նէ Լաիթի շէյ Գիւր,
Գարաալար պիր էերԳէ Գարընճագ : Խօշ տուր,
զիրա ֆախահսի վար . լաթիֆ տիր, զիրա
սէֆասը վար : Լոյլէ օլմասա, պիր էվտէ
մուհապպէթ օլտուղու դաման, ճէննէթէ
պէնդէրքեն, մուհապպէթ դալգարըղայն,
ճէննէթ իքեն ճէհէննէմ օլուր : Պուհուհ
իչին տիր քի, պու տուատա օպիր խաթխո՛ա-
լարըմըղ հէր նէ դատար ազիմ խտ, տէ,
շարթսըղ խաթէմէյէ՝ կեօյլու փետերիսլիղ
րազի տիր . ֆաղաթ կիւնասհարըմըղըն աֆ-
վնի տիլէտիլսիլ մատուէյէ, շարթ գօմուշ
տուր : Չիրա պու աֆլի խաթէմէմիլէ խնի
վար, լաբին պիղ տէ դարտաշլարըմըղա աֆլ
էթմէք շարթլլա . պիղ պօքճլուարընըլա պա-

զԵՂԱԲԵՂԸՆԷ ԿԻՊԷ՝ «ԵՆ ՎԵ ԿՕՐՃԼԱՐԸՆԷՆ ԿԻՎԷ ԿԱ
 ՂԵՂԱ՝ ԱՆՃԱՊ ԿՕՆՆՈՒՄ ԿՕՆ ԿԻՊԷ ԼՈՒՓԻՆ՝
 ԽԻՆԷ՝ԽԻՆԻՍԻՈՂ ԿՓԻՎ ԽՂԻՆ ԱԼԼԱՏԱՆ ԵՕՂ ԿԵՕՍ
 ԹԷՐԱԼԷՔ, ԵՄԽՈՒՄ ԵՕՂ ՃԻՆ ԳՕՄԱՊ ԽԷՆԻՆ . ՂԻ
 ՐԱ ՎՈՅ ՀԱՂԻՍԻՈՒԷ, ԱԼԼԱՏԱՆ ԿԻՈՒԷ ԿԱՊՂՂ
 ԼԱՏՐՈՂ՝ ԿԻՈՒՄ ԳԱՐՈՒՄԱՂԱՐՐՈՒՂԱ ԿԱՊՂՂՂԱ
 ԽՐՂՐՈՒՂՈՒՄՆ ՉՕՐ ՂԵՂԱՄԷ՝ ԽԻՐ . ԿԱՆՈՒՄԱՐԱՆ
 ԽԱՐԻ ԿԱՆԿ ԿԻՊԷ, ԿԻՈՒՄ՝ ԿԱՊՂՂՂԱՏՐՈՂՐ
 ՄՐՂ՝ ՍԱԼԹ ԵԻՆՂ ԳՐԱՄ (ԿՈՒՄԷ) ԽԻՐ, ՕՆՈՒՆ
 ԿԻՈՒԷ ԿԱՊՂՂՂԱՏՐՈՂՐ ՕՆ ԿԻՆ . ՔԱՆՔԱՐԱՄ (ԵԻՆ
 ՔԷ) ԿԱՂԻՂ ՕՂՐՐ ՔԻ, ՀԻՉ ԹԷՂՂԻՏԷ ԵԷՐ
 ԳԱՂՄԱՊ : ՕՆՈՒՄՆ ՄԱՒՈՒՄ ԿԱՊՂՂՂԱՄԱՆՆՐՆ
 ԹԱՐՂՐՈՒՄՈՒ ՕՂԱՆ ՓԱՐՎ . ԱԼԼԱՏԱՆ ԿԻՈՒԷ ԿՕՐՃ
 ԼԱՐՐՈՒՂ՝ ԵՕՂԵՆՍԻՆՂ ՄՈՒՀԱՊԿԵԹ ԽԷՂ ԿԱ
 ՂՐՂԱՐ, ԿԻՈՂ ԳԱՐՈՒՄԱՂԱՐՐՈՒՂԱ ԿԱՊՂՂՂԱՏՐ
 ՂՐՈՒՂ ՂԱՄԱՆ՝ ՄՈՒՀԱՊԿԵԹԻՍԻՈՒԷ ԵՕՂ ՃԻՆ
 ԳՕՆԱՆՐՐՐՂ . ԱԼԼԱՏԱՆ ԹԷՂ ԿԱՊՂՂՂԱՐ, ԿԻՈՂ
 ՆԱՊՐՈՒՄԱՐԱՊ ԿԱՊՂՂՂԱՐՐՂ . ԱԼԼԱՏԱՆ ԽՕՂ
 ԼԱՆԱՐԱՊ ԿԱՊՂՂՂԱՐ, ԿԻՈՂ ԿԵՕՆԻՆԼԱԻՆՂ ԿԱ
 ՂՐՂԱՐՐՂ . ԱԼԼԱՏԱՆ ԵՕՂԷ ԵԻՆՔԷՐԱԷՆ ԿԱՊՂՂ
 ԼԱՐ ՔԻ, ԽԷՆԻՈՒՄՆ ԽԻՊԻՆԷ՝ ՍՕՂՈՒՄ, ԿԻՐ ԽՈՒ
 ՀԱ ԵԻՆՂԻՆԷ, ՉՐՂԱՐԹՄԱՊ . ԿԻՎԷՆ՝ ՃԻՎԷ՝ ԿԻ
 ՆԱՀԼԱՐԸՆԷՆ ՎԵԿԷՂԷՆ ՎԻՊԷՆԷ ՎԻՊԱՐ . (ՄԻՐ. Է. 19.)
 ԿԻՈՂ ԵՕՂԷ ԿԵՎՂԷՐ ԿԱՊՂՂՂԱՐՐՂ ՔԻ, ԽԱԹՐՐ
 ՄՐՂՈՒՄՆ ՉՐՂԱՐԱՄԱՅՐՂ, ՎԷ՝ ԿԱՊՂՂՂԱՏՐՈՂՐ
 ՄՐՂ՝ ԽԱԽԱՄ ՍՈՂՈՒՆ ԵԻՆՂԻՆԷՄԷ՝ ԽՕՐՈՒՐ
 ԽԷՄԷՂԷ՝ ԽՈՒՄԻ ԱԼԼԱՏԱՆ ԿԵՕՂԷ՝ԽԻՆԻՍԻՈՂ ԿՕՆ
 ԿԻՊԷ ԼՈՒՓԻՆ՝ ԵՕՂ ԿԵՕՍԹԷՐԱԼԷՔ ԽԷՆԻՆ, ԽՂԱ
 ԿԻՐ ՉԱՐԹ ԽՐՐ . ԼԱՐԻՆ ԿԵՂԷՄԷՐ ՎՈՂՐԹՄԱ
 ԽՈՒՄ ՕՂՈՒՄԱՊ ՉԱՐԹ ԽԷՆԻՆ, ԽՂԱ ԽՈՒՄ
 ՕՂՈՒՄՈՒՂ, ԵՄԽՈՒՄ ՀԱՂԱ ՕՂՈՒՄԱՊ ԽՂՐԷ
 ԿԻՐ ՉԱՐԹ ԽՐՐ : ՕՆՈՒՆ ԽՂԻՆ ԿԻՂ ԿՕՐՃԼԱՐՂԱ

բե՛նա պաշտօնաբե՛նա ի՛նչի՛ սե՛ն քե՛ պօրճաբե՛ն
 շե՛ն քե՛ պաշտօնա անձնի՛նն . եօգսա պօրճաբե՛
 ճե՛ն քե՛ պաշտօնա , նե՛ն քե՛ պե՛ պօրճաբե՛ն
 ճե՛ն պաշտօնաբե՛ն տե՛յիպ , սօլանաորբը՛նըլարբն
 էթտիյի կիպի՛ խթմէտիյինի վիշնն ալլապ ,
 սօնորա եա շարթընտա սօնրմնմապ , եա
 խճրասընը ահէսթէ ահէսթէ էթմէք օլմապ :
 Վ է էյէր պու ինչի՛ լափը՛ սալթ շարթ օլ
 մասըն , իլլա չօղ նր հայրլարբն անդատորբը
 կիպի՛ էօլչիւ տէ անդատչըլըն տէրսէն , թէք
 միլ էօլչիւ օլամապ , Քաղաթ հատտիննէ կեօ
 բէ օլուր : թէքմիլ էօլչիւ օլամապ , դերա
 պիղ թօիրադտան հասըլ օլմուշ պէօճէք
 լէր , պիղ բիմ՛ իղ բի , տիւնեատէ Ալլահ
 հէր իշննի բեմալ իւղրէ կեօրսիւն տեյի՛
 բնատիյէ դանուն վէրէլմ : Գանուսու պիղ
 Ալլահտան արմալլըր , Ալլահա պիղ վէր
 մէլն տեյիլ իղ . էօլէ- էօլէ-էօլէ քեաթէ օլ
 քեաթէ- ինչի՛ սեպէ քեաթէ օլնն . (մատ . ե . 48 :)
 Լարին հատտիմպէ կեօրէ էօլչիւ օլուր բի ,
 պիղ դարտաշարբա նէ էօլչիւ տէ մուհապ
 պէթ իլէ պաղըլարտապ , Ալլահտա պիղէ
 օ էօլչիւ տէ պաղըլար : Պիլիմ՛ մութլա
 դա պօրճըլ օլտուղումուլ՛ դարտաշարբըն
 պիղէ էթտիյի դատրի պաղըլարբըլ , հալալ
 էթմէք տիր . պիղ պուստան դիյատէսինի
 էթմէղսէք , Ալլահ տա պիղէ օ դատար է
 տէր : Եօգ , էյէր պիղ պաղըլարտաբտան
 սօնորա , դարշարբնա՛ մախտուս դիյատէ
 էյիբըլէր էտէրսէք , Ալլահ տա պիղէ էօլէ
 էտէր . սեպէ՛ քեաթէ էօլպի-յի-նի-լ էօլչի-լէ
 էօլչի-լի-ր . (մատ , է . 2 :) Պապ խմիս պու

Ինչի լափըլը նէ սէօլ տիւր . կերչէք պիր բիւ-
 ջիւք լազըրտը արբ , լաքին քիչնինն պէյնննէ-
 սինմէյէ՛ պիր կիւնն ազ կեւիր :

Պօլ Ինչի լազըրտը պօլբատուս փէք հազ
 օլտուղուհա շիւպչէ՛ կօզ , պօլ ճիւմիլէ՛ իլէ
 սէօյլէնմէսէ տախի , պիր սիւքեօլթ մուղա-
 վիլէ՛ օլտուղու սնդլաշլա պիլլրտի կիպի
 կեօրիւննիւր . զիրա Ալլահտանն ափիլ պօլ-
 մաղա՛ պօլ պիր էլզէմ՛ շարթ տէյի խսէ ,
 էֆէնտիմիլ Վի՛ս՛ քո-այա քո-քո-քո-նո-զ լա-
 Գըն՛ րէր յէսէյէ Գարըն՛ րէր էլնիլ լար ըսա ,
 աֆլ էսէն յի , էէօյաէ օլանն իէսէրիիլ քէ սիլէ
 Իննահլարընըլէ աֆլ էն-սէն տէմէյլէ , պօլ շար-
 թը՛ մուղատտիմ գօմուշ ուտու : Եօզ , էյէր
 քիչնինն հատտիննէ կեօրի , էօլ շիւյիւսէ , է-
 ֆէնտիմիլ պօլնա տա , սիլ նէ հաֆ ըս շէրի-սէ
 յէսէրիիլ , սիլնն քէ շէրի-սէիլէ էօյլէ յէսէլէր
 տէյի պօլյօլբուշ տօլր . (մատ . Է . 2 :)

Եօյլէ՛ օլտուղտանն սօնդրա պօլ պիր բիւջիւք՛
 լազըրտըլը պէօյլէ թափսիլ իլէ , հէր Հայր
 մեր տէտիք՛ թէքրարլամազ , շէօյլէ քի ,
 պօլնաուզ ասլա պիր Հայր մեր սէօյլէն-
 մէյիպ , գարտաշսիլլա պազըշտօրլլրդը՛
 հէր տէֆա թէքրար թէքրար սէօյլէմէք նէ-
 յէ՛ լազըմ՛ ըար : Նէյէ մի լազըմ՛ ըար . փէք
 չօլ շէյէ : Սէն Հայր մեր սէօյլէտիյինտէ
 րօրճարընըլէ րիլէ րաշըլա տէտիյինն զամանն ,
 սէն տէ քէնտի պօրճլուլարընա պազըշա-
 մաղա կեօնիւնն եա վար , եա կօզ : Եյէր
 կեօնիւնն վար ըսա , րիլ րօրճլուլարընըլա աֆլ
 էն-սէյի-սիլ Ինչի տէյի իլամիլէ էթմէնն իլէ , զանի
 ելուրէքտէնն պազըշլամաղա՛ զալպինն թահ

րիք օլուր . զկրա օ կիտ լափը՝ էօնիւնտէ
 պիր Եօլ չիւ օլուր . սէն նէ շէքիլ ափիլ է-
 տէրսէն , օ Եօլ չիւ յիւլէ ափիլ պուլաճաղըն՝
 խաթրընա կելիր : Եօղ , էյէր պաղըշլամա-
 դա կեօնիւն Եօղ ուսա , պու կիտ լափընը
 սէօլէրբեն , բենտինէ կելիպ , պու պիր էլ-
 զէմ՝ շարթ օլուղու կեօղիւն էօնիւնէ կե-
 լիր . վէ շարթը իճրա էթմէտէն , բերէմի
 ումնաղ սալթ պօշ տէյիլ տէլիլիք օլուղու-
 նու տիւշիւնիւրսիւն : Օնտան մա՛տա պիւ-
 թիւն կիւն՝ կերէք եալընըղ , կերէք ճէմաաթ
 ըլա Հայր մեր սէօլէյիպ , Ալլահա վատ էթ-
 տիյիննն զլուտը հարէքէթինտէ օլուղուն
 խաթրընա կելիրսէ , գալպինտէ հիչ հիճապ
 տույմաղ մը սրն : Փատիշահընա պիր ար-
 զուհայ սունուպ , արղուհայինտէ՝ վատի-
 շահ եալանընը թութաա , խուսուսա դա-
 վուլու եալըլմըշ պիր բիօշէ պուլսա , բեն-
 տիննի էօլէ շաշըրբըն բի , էյէր բրղը նա-
 մուպու պիր տաամ՝ բտան , արթըգ ինսան
 Եիւղիւնէ շղմամանըն Եօղուու արարսըն :
 Օնտան սօնղրա դարտաշընա պաղըշլայա-
 ճաղըն՝ եալան օլուղունու պիլէրէք , պի-
 զիմ պաղըշլաարղըլը կիպի տէյի , Ալլահ-
 տան ափիլ տիլէմէյէ նիճէ՝ ճէսարէթին օլա
 պիլիր : Էյէր պէօլէ էտէրսէն , շէթանըլար
 սէննն էթրափընը դուշաթմալը տա , հէր
 Հայր մեր սէօլէտիյինտէ՝ պիլ պօրճը-լաբըճը-
 դա պալըաաբըճը կիտ տէտիյին Եերտէ , ծն-
 լար հէփ պիր ալաղա՝ էօլէ տէյիլ , եալան
 սէօլէյօրսուն , պիլ պիլիրիղ բի , դաչ այ
 արը՝ փիլանա փիլանա սէլամ պիլէ վէր-

տիյինն եօղ, տէյիլ քի պարըշըդըդ մուհապ, պէթ պէշարէթի կեսթէրմէք, սէն նասըլ պաղըշատըմ տէյօրսուն տէյի հայդըրսաւար, փէք մուսթմահադ տըր:

Պու հադ սիթէմէրի իշիթմէմէք իշին, Հայր մեր տուասընը սէօյլէտիյին վաղըթ, սէնի պէօյլէ այան աշլըբար եալանձը կեսթէրէն պու սաղիլ քեօշէյի՝ պէլքի աթլարըմ տէյի գուրարսըն: Պու նու նլա պիր եէնի շէյ մի իճաս էթմիշ օլուրսուն: Կասիանոս (1) նամ միւհլլիֆին քիթապընը օլու

(1) Յովհաննէս Կասիանոս պիր քիշի զաւակ քրիսթիյան էվատը օլուպ, ասըլ ճիսսի՝ քիմի թաթար տըր տէր, քիմի էպի ֆրանչալըլարտան գըյաս էտէր: Կենճիյինտէ՝ մըսըր վէ գուասի շէրիֆ Ճգնաւորլարը աւրասընտա թէրպիլէ օլուպ, օնլարըն թարիգինէ սիւլուք էթմէյլէ, Գերմանոս նամ պիր ագրապասըլլա արգատաշ օլուպ, սայտա շէօլէրինտէն իշէրի վարըպ, պիր դաշ սէնէ Ճգնութի էթաիլտէն սօնղրա, իսթամպօլլա կիտիպ, սասպիգա քենտի ուսթասը օլան՝ սըյովհաննէս ոսկերերանտան սարկաւագ ձեռնագրէլ օլտու, օնտան մարսիլէա շէճրինէ վարըպ, քահանա օլտու: Օրատա իքի մանասթըր պինա էտիպ, պիրինէ էրքէքէր դօտու, պիրինէ գարըլար, վէ պաշընա պէշ պին գատոր միաբան ճէմ էտիպ, սուկարա պիր էէնի թարիգ իհասա էթտի: Պու աւտամ կիւնլէրինի ասլա սօշա կէչիրմէյիպ փիր իսթիյար օլուպ, էօլիւնճիէտէք չալը-

Թա , կեօրիւրսիւնն քի , պիւր զամանն՝ պազը
 պէօյլէ էտէնլէր վար ըմբշ , տուալարընտա
 անպաշտութիտանն զիյատէ աւելորդապաշ
 տութի էտէրլէր խմիշ : Անն պապ քի օնլա
 րա պէնգէմէյէսին : Չիրա նէ զանն էտէր
 սին . պիլէսինձէ սէօյլէշտիյին կեօյլիւ վիե
 տէրին՝ օ դատար տալ զըն , օ դատար ազը
 փերուշան տըր քի , սէն տուայը սէօյլէրքեն ,
 աթլատըզըն քեօշէյի՝ տէր ազապ տույմաղ
 մը սանըրսըն : Եյ զտօլալը . հէմ աթլատը
 զընը տույար , հէմ նիշին աթլատըզընը պիւ
 լիւր : Սապըն էօյր էթմէք իչին , էօյլէ միւ
 թաալ Ալլահըն հուզուրուենտա եալանն
 սէօյլէյիպ , իբրամտա դուսուր էթմէյիմ՝
 տէյի աթլարըմ տէմէ , զիրա էօյլէ միւ
 թաալ Ալլահըն հուզուրուենտա՝ պազըշա
 մատըզընը պազըշատըմ տէյի եալանն սէօյ
 լէյիպ , իբրամտա դուսուր էթմէքտէն ճէ
 քիննէձէյիննէ , էմբիննէ իթաաթ էտիպ պա
 զըշտսան տա , իբրամընը թէրմիլ էթսէն
 օլմաղ մը : Իբրամ տէյիլ տիր , տէյիլ , քեն
 տի եիւզիւնիւնն դարասը տըր քի , օլտուզուն
 սէփիլ հալի կեօրիւպ , ջրամաղա ճահտ էթ
 մէյօրսուն : Անլ , էօյլէ էթմէ . օ սէօլ լէրի
 սէօյլէ , վէ վաձիպի իւզըէ թէրմիլ սէօյլէ .

շըպ , նիչէ քիթապար թէլիֆ էթմիշ տիր .
 հաթթա պիրինի էփէնտիմիզին թէն ալմասը
 հագգընտա նը ճէլեստինտա փափըն րէճա
 սըլլա նեստորա գարշը եազմըշ տըր :

թէ սէօյլէրքեն, էյէր պու թագսիրաթ իւ-
 լէրինտէ վար բաս, դալպիննի թէպտիլ էտէ-
 մէզսէն, պարի էթմէք արդուսուստա օլ :
 Եօյլէ՞ճէ շխմտի պաղըշլամուղսան, պարի պա-
 զըշլամուղա պիր նիյեէթին օլսուսն քի, պիւ
 պորճու-լարճըա պաշըշլարճը կիպի տէտիյին
 հոլտէ, ամմէնին ատըյլա սէօյլէտիյին իչին,
 նալան սէօյլէմիշ օլմայասըն. վէ էյէր ամ-
 մէնին ատըյլա սէօյլէմէն՝ սանա պիր էօյր
 օլա պիլերսէ, պաղըշլարըղ տէյիպ տէ պա-
 զըշլամուղանլարա դարշը՝ սալիհ ճանլարըն
 էթտիյի սիթէմտէն խէլաս օլտուղուստան
 պաշղա, պաղըշլամուղ մէնպիլինտէ տէյիլ
 խէն տախի, պաղըշլամուղ թարիպինտէ
 պուլունմուշ օլուրսուսն : Եօզ, էյէր պա-
 զըշլամուղա հիշ նիյեէթին կօզ ուսա, վէ օ
 նիյեէթի փիլրիննէ կեթիրմէյէ գայտ էթմէզ
 սէն, օ դամանն փէնա օլուր : Օ սուրէթտէ
 պէն սանա նէ սէօյլէյէ պիլերիմ : Երի ու-
 ճուսն օրթասընը պուլամասորղլայն, Հայր
 մեր սէօյլէմէյի վաղ կեչ տէմէլլիյիմ : Ալլահ
 պէրէյէ : Փաղաթ շուսու տէյէ պիլերիմ
 քի, Ալլահըն խաթըր իչին, սէն գարտաշը-
 նա պաղըշլամուղընճա, սէն՝ սէնլիյին իլէ
 Ալլահտան կիւնահլարընըն ափլիննի տիլէ-
 յէմէտիյին իչին, Հայր մեր սէօյլէմէյի՝ քեն-
 տին լայրղ օլմայրղ, բրիսթիյան ճէմասթը-
 նըն ատըյլա սէօյլէրիմ տէյի՝ խպթխտա Ալ-
 լահըն հուղուրուստա իգրար էտիպ, սօնդ-
 բա տուայէ պաշլա :

Քիշի կիւնահլարընըն ափլիննէ նախ օլ-
 մաղ իչին, գարտաշընա պաղըշլայրղ հալալ

էթմէք՝ հէր նէ գատար էլզէմ շարթ ըստ
 տա, պապը քիմսէլէրին անդլայըշնա կեօրէ՛
 քիֆայէթ էտէ՛ք ահրէ՛ճէտէ շարթ տէյիլ
 տիր: Չիրա գարտաշնա հալալ էթտիք
 տէն սօնդրա, ֆէնալըդ էթմէքտէն վազ կեշ
 մէզսէն, աաընը դրտըզըն քիմսէնին բրզընը
 թէքիլդ էթմէզսէն, հագդընը կերի վերմէզ
 սէն, հասըլը քելամ՝ Ալլահընըն էմրի օլան
 շէյլէրի՛ հէփ իճըա էթմէզսէն, սէն գարտա
 շընըն պօրճլարընը պաղըշամանն ըլա, Աւ
 լահ սէնին պօրճլարընը պաղըշամայամաղը
 աշիքեար տըր: Չիրա նը քիթապարտա
 եաղըլը՝ խըրարէն օլունան վատ ըլա, ին
 քեարէն օլունան վատարըն ֆարդը պու
 տուր. եանի, խըրարէն վատար տէտիյիլիդ,
 քանըդ մըքէլ օլան սէլամէնէ չըգար (մարկ. ժ՛յ
 16.) տէյի պույուրտուզու կիպիլէր տիր.
 վէ պունուն գրտուր՝ ինքեարէն օլունան վատ
 լար, լաթն քնանմայանլար ճէհէնէ՛է էքերէր տէյի
 պույուրտուզու կիպիլէր տիր: Ա է ինքեա
 րէն օլան վատարըն գարարը եօդ տուր,
 շէյլէ՛ քի, պիր քիմսէ՛ ճէ հէննէ՛մէ կիթմէյէ՛
 ինանմամասը քիֆայէթ էտէր: Արին խը
 րարէն օլան վատարտա, օպիր սէյլէնէն
 շէյլէրտէ դուսուր օլունամազսա տէյի, տաի
 մա պիր էօլ շիւ անդլաշըրը: Իմոի պաղ քի,
 սէն սէլումէթ է չըմազա, դէմանէնին պապը
 հերետիկոսարընըն խտտիա էթտիյի կիպի,
 սալթ ինանըպ մլըտեղ օլմադ եէթիշմէզ,
 ինանըպ մլըտեղ օլտուգտան սօնդրա, ինա
 նըպ մլըտեղ օլմուշ կիպի տէ եաշամազ իդ
 թիլլա էտէր: Պիլիմ՝ պու պահսըմըղ պէյլէ

տիր. սէն սօրճլուլարընա՝ օլան սօրճլարը-
նը պաղըշլամաղըան, Ալլահտա սանա պաղըշ-
լամայամաղը աշխբար տըր. զիրա սիւ էն-
սանլարա պաղըշլամաղըանը, քեքերէնիլ քե սիւէն
էն-նահլարընըլը պաղըշլամաղ (մատ. զ. 15.) տէյի՝
էֆէնտիսիղին պուլուրուղըլ ինքեար պա-
պընտա պիր շարթ օլմաղլա, էօլ շիւսիւղ
տիւր: Լարին սիւ էնսանլարա քեքերէնիլ քե
քեքերէնիլ պաղըշլամաղը, էնօլէ- քեքերէնիլ քեքերէնիլ
սիւէն էն-նահլարընըլը պաղըշլամաղ (մատ. զ. 15.)
տէյի պուլուրուղըլ էօլ շիւսիւ շարթ մնղ-
լաշլուրըրնտան, էուղարտա սէօլէ տիլիսիղ
կիպի, օպիր շէյիլրաէ տէ գուսուր էթմէ-
մէր իզթիղա էթտիյի իշին, Ալլահ սէնին
սօրճլարընը աֆիլ էթմէյի. սէն քենտի սօրճ-
լուլարընա՝ սալթ աֆիլ էթմէր էթիշմէյ:
Սէն վար օլ, աօղրու օլ, վիւրճիղքեար օլ,
էտէպլի օլ. գարտաշընըն էքսիլըլինի տէ
պաղըշլամաղըան սօնղրա, սէլամէթ է ջրա-
ճաղընտան շիւպճի՝ մի էտէրսին: Պու ճիւմ-
լէ իլէ Ալլահտան աֆիլ պուլմանըն էօլը
գարտաշընըլա աֆիլ էթմէր տիր տէյի՝ Քօ
էֆէնտիսիղ գաշ տէֆա, վի նիլէ սուրէթ-
լէր իլէ, քեքերէնիլ քեքերէնիլ պաղըշլամաղ
վատիլրաէ՝ մանատէն զիյատէ՝ թմնթմնա-
լը կեօթէրիշ վար դանն էթմէ: Օիրա կերշի
գարտաշընա հալալ էթմէր՝ Ալլահտան
աֆիլ պուլմաղա՝ քիֆայէթ էտէմէր պիր
Ֆիլ տիր, լարին Ալլահա օլ գատար մաղ-
պուլ շէյ տիր քի, ջոգ տէֆա օ սիպէպ իլէ
Ալլահ մէրհամէթ էտիպ, միւճիղաթ ըլա
տախի ինսանլարըն գալպիլինի թէպալի է-

տէր . վէ գալպինէ նէ տամէ թ վէրիպ , թ էօլպ
 պէյէ կեթ իրախի , վէ ափիլ նախ օլմազա
 հէր իպ թիպա էակնի վէրիպ , գօլայլըզ ըլա
 իճրա է թ տիրախի՝ տախի գաթը չօդ տուր :
 Նիճէ քի պիր նր յովհաննէս կուալպէրտոս
 սա (1) վաղը օլմուշ տուր : Ա է պուենա գար
 շըպօ՝ զտարնը էակնաէն եխղ չէ վիրիպ ,
 պիր քխնէ շու անաէ մարտիրոսլուգ թ աճը

---

(1) Սր յովհաննէս կուալպէրտոս՝ ֆիօ
 րէնցա շէհրինաէ պիր քիպարն էվաաը օ
 լուպ , փեակրի ճէնքճի կիւրուհինաէն օլ
 մաղա , բենախ աէ ճէնքճիլիյէ հէվէս էթ
 միշ իախ : Մ էմէքէթին պիր գարըշըզըզ
 արաաընաա՝ գարընաաշընը պիր ախ շմէնի
 վուրուպ էօլախերախ . կուալպէրտոս օ ճան
 աճըսըլա սիլահլանըպ , գարընաաշընըն ին
 թիգամընը ալմաղա աօլաշըպ տուրուրէն ,
 պիր կիւն արաաըզը խասմի՝ աօգագաա բասթ
 կէթ իրիպ , իւսթիւնէ էիւրիւյիւնճէ , օպիրի
 պաշընա կէլէճէյին անգալըպ , հէման իքի
 գօլուհու աշըպ , աման գարաաշ , շու հէյէթ
 աէ խաչա կերիլի՝ ճան վէրէն Քնուն աշըբ
 իչին օլտուն , գըյմա սլանա աէյինճէ , կուալ
 պէրտոսուն էիւրէյի էնիպ , պուենուն պօյ
 նունա սարըլըպ , էօփիւշիւպ պարըշալըար :
 Ա կուալպէրտոս օ կիւնաէն ճէնքճիլիյի թէրք
 էախպ , ախնէաաէն տախի էլ չէքիպ , կրօ
 նաւոր օլտու . վէ վալօմիլրօզա միարանուհու
 աէմէյլէ մէշհուր կրօնու՝ իհտաս էախպ , էէթ
 միշ աէօրթ էաշընաաէք նրուք էօլուհաա
 էաշայըպ , 1075 սէնէսի էօլախ :

ալաճաղղամ իւմիտինստէ իքեն, դուժսուղ սասարիցիոս քահանայա (1) օլտուղու կիպի Ալլահըն հուղուրունասան դօվուլտուղու օլմուշ տուր: Ա՛հ պու պապատ, փե, տէրինին կենելուենիւ խօշ թուժմաղա՝ նէ՛ գատար ճահա էթմէլիսին, պիլիք մի սին: Օ՛ պիլ խօշ թապիսթլը փե, տէր տիր քի, էվինին իչինտէ մուհապպէթ խթէր. վայօ գավղաճը գարտաշլարա քի, պիլ պիլի իլէ խորլաշլալ, քիւսիւ թուժարլար. պէօյլէ էվլատար՝ փե, տէրէրինտէն էյլիք պէրլէ մէսին:

(1) Սասարիցիոս՝ անթարեա շէհրինտէ քահանայ ըար. օրատա նիկեփորոս նամ պիլ աշխարհական ըլա իֆրատթ աօսթլաշմըշ ի քեն, արալարընա շէյթան կիրիպ պօղուշտուլար: Օ՝ արատա վալերեանօ չասար քրիսթիանլարը հալաճիլ էթմէյէ պաշլայրալ, սասարիցիոս քրիսթիան տըր տէյի գաթլէ էմը օլունուս, պաշլընը քեսմէյէ կեօթիւրիւր քեն, նիկեփորոս արալ սըրա եէթիչիպ, պարըշմապ իսթէտի. վէ հէր նէ գատար եալլարըպ, աֆլ աիլէտի իսէ, սասարիցիոսուն եիւրէյինի էնաիրէմէտի: Ագըպէթ Ալլահ տա սասարիցիոսուն իւղէրինտէն շէնօրհընու գալարըրալ, սասարիցիոս էօլիւմ գօրգուսունա տայանամայրալ, տինինի ին քեար էթտի: Աէ՛ նիկեփորոսուն քրիսթիան օլտուղու տույուլուս, սասարիցիոսուն եէրինէ գաթլ օլուս, ճէննէթտէ սասարիցիոս իչին հաղըրանան թաճ՝ նիկեփորոսա գըսմէթ օլտու:

լէր . զկրա քենտի հալլէրինտէ . զան էվլատ
լարա իբրամ էթմէք'նէ , դատար հադ ըսա ,
Ֆիլթնէ կիր էվլատլարը տա խօրլամադ' օ
դատար վաճիպ տիր . շուհրի ԱԼԼահ' նէշա
ԱԼԼահը քէյնէ քօսիլուք ԱԼԼահը քեր . (ւ . կոր .
ժ Դ . 33 :)

ԺԼ.

Լ - Քի քանիք զնէշ 'ի քորքոմէ :

Թ Էօլպէնին մէհէնկի նիյեթ թ տիր .
թ էօլպէմիլ խալիա ալթուեն ախյի կեօյտէ
մադպուլ օլմատան , նիյեթ մէհէնկինէ
վուրուրլար : Օնուեն իշին կեօյլու փհատէրի
միլին խաթրընը ինճիթտիյիմիղէ փիւշման օլ
տուղու մուղու պէյան է թմէք իշին կերէք տիր
քի . պիր տահա ինճիթմէյի ճէյիմիղէ' նիյեթ թ
էթտիյիմիղէ , մէ ճան ու կեօնիւլտէն է թ
տիյիմիղէ քենտիյէ անղլատալամ . ԱԼԼահը
էճէնէ Գաբըլ օլանքան կէրի քորմադ' կիւնահընը
քիլիէ քէնէք քեր . (տիր . լե . 3 :) Անճադ
պու պատտէ վաճիպի իւղրէ իճրա էթմէք
իշին , եինէ Ալլահա քիճա էթմէլիյիլ քի .
պիղէ թէքրար պաշտան ջրդարամադ շէյլէր
տէն կերի թութուեն . կերչի պիղէ թէքրար
պաշտան ջրդարամադ սէպէ պլէրէ' պիլ այա
դրմըղա վարմայա պիլիլիլ . դաւիթ մար
դարէնին քէնքիթ' կիւնահըմքան էտէրէրէճ (սադ .
ժ Է . 24 .) ախտիլ կիպի . լաքին քենտիլիյին .

տէն կեղևն սկսէ պլէրի տէ մէն էտէ մէյիղ :
 Իստի պիղ պու տուտտա վէ պէրէ Բէճրէ-պէյէ
 Գոճա տէյի բէճա էթտիյիմիղ, էճնիւմիւղէ
 հիշ իղվա ջղմասըն տէ մէքտիր սաննա. այս
 զըմըղա իղվա տուշմամաղ՝ էվիւլա միւմ
 քին օլամաղ, զերա պու տիւննա պիր ճէնք
 մէյտանը տրր . պէնէա էիւլէնաքէ Էնսա
 նըն էօրէ- Բէճրէ-պէյէն Էպարէն պէր. (յուլք .
 է . 1 :) Սանիյա ֆախտէլի օլամաղ, զերա
 տայանա պիլէնէն՝ թէճրիւպէ ջոգ ֆախտէ
 կէթիլիր . պէրէն Բէճրէ-պէյէնէ Էրպիյէնիւլէ,
 պէրապէրէր, սէվէնճլէ շէյ սայնն . (յակ . ան . 2 :)
 Սալիա միւնասիպէթ ալմաղ, զերա քիշի
 հիշ ճէնկէ կիրմիշ տէյիլ իքնն, ջէլէնք խթէ
 մէք՝ իֆրաթ ապլէ պախա տիր . սանա Էպա
 պէն Էպէնէրէն ճիւլէնի պէլէր թէ, էօրէ- Բէճ
 րէ-պէյէնէ Էէրէք, Բաճա նայէլ օլուր . (տուլք . Գ .
 21 :) Պիղ հէման տուա էտէլիմ քի, գարշը
 մըղա ջղման թէճրիւպէ՝ գուշար կիպի,
 կէիլլէր, Եապան քիշիլլէրի, վէ սաիր հայվա
 նաթ կիպի, պիլլի տուղաղա տիւշիւրիւպ,
 գախատամաղ տէրէճէտէ օլմասըն : Վէ պէ
 ղէ Բէճրէ-պէյէ Գոճա տէյիպ, պիլլի թէճրիւ
 պէտէն խէլաա էյիլ տէյի բէճա էթտիյիմիղ՝
 ալէսսէվիյնէ հէր տիւրիւ թէճրիւպէտէն
 տէյիլ, իլա Եա գուշ կիպի՝ պիր տարը տա
 նէսինէ ալտանըպ, աղա տիւշէճէյիմիղի կե
 րիւպ, Եա պիր կէյիք, պիր Եապան քիշի
 սի, Եա սաիր հայվանըպ կիպի՝ տվճընըն
 կլինտէն գաշա գաշա Եօրուլուպ, տուղաղա
 թուլթուլամաղըմըղ կեօրախիյիւ թէճրիւ
 պէլլէրտէն խէլաա էթտիյն տէյի բէճա էտէ

րից: Պու մանա պուհտա՛ գօճա տէյի սէօյէ, ~
 տէյիսից թարգտան անդաշտը: Պիղէ խայր-
 ւը օլան թէ՛ ճրիւպէլէրտէ, գալի տուրուր
 եէնիլմէյիլ, քէէննէ ազը այաղըմըդըն ալթը-
 նա ալըրըլ. ծուռն իչինն օ պապտէ պիղէ
 թէ՛ ճրիւպէյէ գօր տէնմէզ. իլլա դարարըլ
 օլանըարտա պիղէ թէ՛ ճրիւպէյէ գօր. լափին
 տէյիլ քի, Ալլա՛ճ պիղէ մախտուս տիւրթիւպ
 տիւշիւրիւր, իլլա պօշ պրապըր, պիլ քեն-
 ախիլ տիւշիւրիլ. ծուռն իչինն գամա տէնիր:
 Սէն փէք էյի պիլըրսին քի, Ալլա՛ճ հազզըն-
 տա տա սէօյէ շիւաիյի գաման՝ ինտան լիա-
 նի իլէ սէօյէ շիւեր. միապ, Ալլա՛ճ եիւրէյի-
 միլին փէքիշէ ճէյինի կեօրիւպ, տէր ադապ
 պիր թէ՛ սիլլի խնտաա կեօտտէրմէզ, եիւրէյի-
 միլ փէքիշըր. օ տա փէքիշմէյէ գօրաա, Ալ-
 լա՛ճ եիւրէյիսիպլ փէքիշթիւրիւր տէրիլ. «էն-
 քէն գօրգճաճա գ իչին՝ էէրէյիփշէ էէէլթիւրքէն.
 (եա. կի. 17:) Ալլա՛ճ պիղէ պօշ պրապըլ
 քեօրէնիւրսէք, Ալլա՛ճ կեօլէրիսիպլ քեօրէ-
 աի տէրիլ: Ալլա՛ճ պօշ պրապըլ քենտի գու-
 լազլարըմըլ քենտիսիլ թրդատըղըմըլ գա-
 ման, Ալլա՛ճ գուլազլարըմըլ սազըլլաթար
 տէրիլ: Նէթիճէի քելամ, պիղէ պօշ պրա-
 դըլ տա քենտի էմրինէ, աաի օլտուղումուզ
 գամանն ուլիէ, Ալլա՛ճ պիղէ շաշըրթար տէ-
 րիլ. պիշէ ճէնտէ էօլտեքա՛ նէչին շաշըրթաշն էա
 բապիլ. (եա. կի. 17:) Պու պապտէ տէ քե-
 ղալըր՝ պիղէ պօշ պրապըլ, պիլ թէ՛ ճրիւպէ-
 աի էյիլնիւրսէք, Ալլա՛ճ պիղէ թէ՛ ճրիւպէտէ
 պրապար տէրիլ. պիշէ գուլազա գօրտան. (սազ.
 կե. 11:) խնտի սէն, Չէ պիշէ թէ՛ ճրիւպէյէ գօ-

Տա տե՛տիցին զամանն, Ֆիրբին շու օլսունն թի,
 սէնի՛ նէնիլէ՛ ճէյինի կեօրախիւ թէ՛ ճրիւ-
 պէյէ գօմասըն: Պու պապաէ՛ հապգը զա-
 թինտէ՛ իբի շէյ խաթէ՛ միշ օլու բառն, իբի առ-
 մա, նիհայէ՛ թաէ՛ եինէ՛ իբիալ պիպէ՛ կելիբ:
 Պարի իղվայէ՛ ուղրամամադ, եանի, բիլա
 վիւրմէ՛ մէք, մէ պուճուճա՛ կիւնահա ախշ-
 մէքաէնն սէնի հրփիլ է՛ թմէսինի ալիլբաթին:
 Օպիրի՛ սէնինն եկնիլէ՛ ճէյինի պիլաթիլ թէ՛ ճ-
 րիւ պէյէ՛ ուղրաթմամադ. պուճուճա՛ տա՛
 հապարէ՛ թ կեօսթիլիպ, սալթ զախփիլիցինի
 իպրար է՛ թմէք ախիլ, կիւնահա ախշմէ՛ մէյէ՛
 օլանն նիլիէ՛ թինի ախ պէյանն է՛ թմիշ օլու բ-
 առնն:

Չարարը թէ՛ ճրիւ պէյէ իբի ախ ըլիւ
 ախը. պիբի ախրուճաէնն օլու բ, պիբի խա-
 բիճաէնն: Տէրուճաէնն օլանլար՛ քե՛նախ հէ-
 վախ նէ՛ ֆախմիլաէնն հասըլ օլու բ. խարիճ-
 աէնն օլանլար՛ պիլաթէնն ախշարը կեօրախիւ-
 միւղ շէյլէրաէնն հասըլ օլու բ: Տէրուճաէնն
 օլանլար՛ թէ՛ նաէնն օլու բ ախրլէր. թէ՛ ն իլի-
 բսիլիլ թամիլ է՛ թմէյլէ՛, իբի շէյէ գասթ
 էաէր. պիբի՛ պիլի էյիլբաէնն էլ շէրաթիլմէք
 ախր թի, ծնա ապըլ տա ույա պիլիբ. օպիրի՛
 պիլի ֆէնալրգա ախշիւրմէք ախր: Չէր չէ-
 իլմաւը չէնախ նէ՛ ֆախմէնն իէլիբ. նէ՛ ֆա փիբ ծնա-
 չէախ, էէ՛ իէօսիլէրէն, եանի, էլիլաէնն չէախ,
 չէօսիլ-լի-ախ էէ՛ իէօսիլէրէն. (յակ. ւն. 14:)
 Խարիճաէնն օլանլար՛ ախնեաաէնն կելիբ
 ախրլէր. օտա թէ՛ ն կիպի պու իբի շէյէ գասթ
 էաէր, եանի, պիլի էյիլբաէնն այրըրպ, բեօ-
 թիւ լիլիլ ախշիւրմէք. ֆապաթ ախնեանըն

դասթը՝ թէն կիպի՝ սալթ պիւր եիւզոնն
 տէյիլ տիր : Թէնին զպէսպէսի՝ դալիլանն
 սամիսոնա էթտիյի խոշամէտիլիյէ պէնպէր ,
 հէմ թաթլը կէօթի,րէ,րէք , հէմ սաւու-
 զուն դաւիթի, էթտիյի կիպի՝ դօրդու վէրէ-
 րէք գօլալար : Հասակէրիմիլի խօշ կեղէճէք
 էյիլքէրինն՝ էօնիւմիւզէ գօյարսոյ՝ թաթլը
 կեօթի,րէր . վէ գուլմ, րէ,գալթի, հասիւ-
 լէր , խաչլար , վէ գօրդունճ էյիլիէթլէր
 կեօթի,րէ,րէք գօլալար : Աերչէք պու իրի
 մուզիւր իզլամճըլարն պու գաստար գուտրէ-
 թի օլմամաղար , էյի,ր ճէհէննէմուէն տախմա
 մուհրեմ եարտըմլարը օլմասա . պիլի իզլա
 վէրէն՝ սալթ թէն , սալթ տիւնեա տէյիլ ,
 շէյթանն տա իւթի կեղիւր թի, կերէք տէրուն
 տէն կերէք խարիճտէն կեղէն՝ իրի տիւրիւ
 թիճըլուպէյէ տէ իլհադ արը : Տէրունտէն
 կեղէնտէ թէնիմիլի թահրէք էտէրէք , աղլը
 մըլը տուբմայըլ օլշայարսոյ , վէ էհէնէ հ-
 ասէնէ էյէ տէյի՝ միզտայիլէրին աղլըլըլա
 դալիլայա սէյիլէթտիյի կիպի՝ միւտահէնէ
 էտէրէք եարտըմ էտէր : Տիշարտան կեղէն-
 լէրտէ՝ իզթիզասընա կեօթի՝ տիւնեա եիւ-
 զիւնտէ կեահ հիլիլի արթըրըլ , կեահ
 գուլումիւրըլը գուտուրտուլ , սաւու-
 զուն էլի իլի դաւիթի միւթիզարբուր էթ-
 տիյի կիպի՝ էյի եաշայանլարա զարար վէր-
 մէյի պադար . որի քեօթի- ճի՞ն՝ ծնա էլիէէն է-
 քէրքի . (ն . թադ . ժի . 14 :) Իսնտի շու սա-
 հիհ տիր թի , շէյթանն քէնտի պաշընա պիւր
 շէյ էտէմէլ , սէնի թէնէ վէ տիւնեայէ թա-
 պի էթմէքտէն զայրի շէյ կեղմէլ էլիւնտէն :

Պու սուրէթտէ սէն շու եօլու թու թմալը սրն . էվվէլա քենտիննի թէննտէն սաղըն մանրն եօլունու մէշո էթ մէլխսին . զիրա քե շիննն թէննի տէրունտէն իզվա վէրիը պիր տիւշմէն տիր քի , պիր ան պիլէ եանընտան սյրըլմաղ : վէ սէննի դալիլանըն սամիսունու գուճաղլատըրը կիպի գուճաղլամըշ տէյիլ , իլլա տէրուննտէ ճիյէրպէնտ օլմուշ եա թըր : իքինճի մէշոին՝ տիւնեատէն քենտիննի սաղընմաղ տըր . զիրա օ սէննն հէր թարա , ֆընըր գուշաթմըշ , հէր նէ եանա տէճնսէն , դաւիթին՝ օրտուլարտա , շէ հիլլէրտէ , էվ լէրտէ , մաղարալարտա , վէ հէր եէրտէ սաւուղտան գօրգուսու օրտուղու կիպի՝ սէն տէ տիւնեատէն գօրգմալըսըն : Իւ շինճիւ մէշոին՝ շէյթանտան քենտիննի հըֆըլ էթմէք տիր . զիրա սամիսոն դալիլատան սաղըն մաղ իպթիլա էթտիյի կիպի՝ սէն թէննտէն սաղընսան , վէ դաւիթին սաւուղտան սաղընտըրը կիպի՝ սէն տիւնեատէն սաղընսան , սէննի եէնմէյէ՝ շէյթանըն վիք աղ գուվէթի գալըր : Աքին պու իւշ զալլմ՝ հիյէքեար տիւշմէնտէն՝ քենտիննի սաղընմաղլա , եիննէ տուրմայըպ՝ պէշէ Բէճրէ-պէշէ ֆօճա տէյի Ալլահա նիյաղ էթմէք՝ նաֆիլէ տիր սանմա . զիրա իզվա տէտիյին հիւշ վաղըթ վէրմէյիպ , էօյլէ պիրի պիրի արաղ սըրա կիլլըր քի , սէն տէ տուլմաղսըն . վէ էօյլէ խըշմըրա զալէպէ էտէր քի , քենտին քենտիննի նէ գատար սաղընսան եիննէ Ալլահըն եարտըմընա միւհթաճ սըն : Ույանըֆ քոտրոն , վէ քոտա էքին թի , էլլալէ ուշլամայանընը .

(մար. Ժ. 58:) Սալթ ույանըդ տուրմադ
 եկթիշմէդ, տուա տա կթմէլի. խըրսըզ
 պէրլէմէք կիպի՝ հէմ ույանըդ տուրմալը,
 հէմ դօնշուլարա՝ խըրսըզ վար տէյի շաղըր-
 մալը:

Եա պու իւչ հիյլէքեար տիւշմէն՝ սէնի
 տուղաղա տիւշիւրմէք իչին, ծելար սէնին
 իւղէրինէ կելմէյէ պէրլէմէդ, սէն վարըպ
 ծելարը արարսան, սէնին տէլիլիյին նէ տէ-
 րէճէտէ օլուր: Տիւնեաատէ օլամաղ շէյ կիւ-
 պի, ամուխ մարդարէ՝ Գաւղապ օլմաբըճա,
 հիւ փեռեապէ Գաւ աղա փեռէր Բ տէր խաի:
 (ամուխ. դ. 5.) Պէլի. սէն իղվանըն կելմէ-
 սինէ պէրլէմէյիպ, իղվայը քենտին արամա-
 դա կիթտիքճէ, աղա՝ Գաւղապաղ փեռէրսին:
 Վ է պու նէ զաման օլուր. կիւնաճըն պիր
 պիւյիւք սէպէպինէ քենտի այաղ ընլա վար-
 տըղըն զաման օլուր: Վարին պիլ քի, օ զա-
 ման՝ պիլի Բէճրիպէյէ Գճա տէյի Ալլաճա
 նիյաղ կթտիյին՝ նափիլէ տիր. զերա սէնի
 թէճրիւպէյէ զամարն տէյի բէճա էտիպ
 տէ, թէճրիւպէյի քենտի իրատէ թինիլ թաճ
 բիք կթմէք՝ Ալլաճը զէվգլէնմէք տիր: Պու
 տուա՝ պիր էյի միւլաճաղա օլունաա, ինտան
 քենտի աղլընա ույուպ, եա պիր մէրամ իճ-
 րա կթմէք իչին, եա կեծնիւլ էյլէնտիրմէք
 իչին, այաղ ընլա վարըպ տիւշէճէյի տու-
 զաղլարտան խէլաա օլմաղ իչին էմր օլուն,
 մուշ տէյիլ տիր. իլլա դաւիթ մարդարէնին
 էճէլ Գաւղապաղ այաղճա Գօլապը (մ. թաղ.
 իր. 6.) տէտիյի կիպի, բիշինին քենտի իրա-
 տէ թինէ դարըր՝ կելէն իղվալէրտէն խեղաա

օլմագ իչին տիր: Չիրա պու պիր սահիհ
 դախտէ տիր քի, սամիսոնուն էթտիյի կի-
 պի, քինտի այաղըլա տուղաղա կիրէն՝
 թութուլմալը տըր: Այաղըլա աղա սօգոս-
 աշըն էօղլէրէնէ փուլմալը. (յալը. ժը. 8:)
 Գուշարըն աղըլ օլուպ, տուղաղը թանը-
 սալար, վէ թանըտըլտան սօնղրա, ելինէ
 սաղընմասալար, հիշ ածըյանըլարը օլուր
 մու: Լալին շխտի աղըլարը հայխանձըղլար
 տըր. օ ջըրիլընըպ սեվինէրէք կիթալըլէրի՝
 տուղաղ օլտուղունու պիլմէղլէր տէյի՝ հէր
 քես ածըր: Գուշ փողաղա սեվինէր, պիլմէղ չի,
 չէնփի ճանընա փասփ փըր (առակ. է. 25:)
 Եսպան տըրսընըն դօլանընը իւրիւտէն
 քիմնէյի՝ քիմ ածըր: Ենկերէք եղլանընը դու-
 տուրտանը՝ քիմ ածըր: Գափլանը ինինտէն
 ջըղարանը քիմ ածըր: Ճանալարլարա էաղլա-
 շանլարըն ճիւղէնի չի՞ ածըր. (սիր. ժը. 13.)
 քիմնէ ածըմաղ: Սէն տէ իղլա արանտըղձա,
 ճանալարլարա էաղլալըրըն, սէնի իղլայէ դօյան-
 լարը՝ քենտի իւսթիւնէ դուտուրթուր-
 սուն. օնտան սօնղրա օնղար՝ իւղէրինէ՝ հիւ-
 ճում էթտիլըլէրի զաման՝ Ալլահ սէնի ա-
 ճըսըն, էլլէրինտէն դուրթարսըն տէրսին,
 էօյլէ՝ մի: Օ օլուր ամիւս, եւ պիր խայր ա-
 մէլ իչլէմէք իչին օլուր, եւ մէմուր օլտու-
 զուն հիլմէթին իմրասը իչին, եւ պիլիւ-
 յիւնիւն էմրինէ իթասաթ իչին, եւխօտ յու-
 դիթին էթտիյի կիպի՝ դարտաշ մուհապպէ-
 թի իչին, թէ՛ ձրիւպէյէ սէպէպ վիլմէյէ մէձ-
 պուր օլուրսան, պու նիյաղը Ալլահտան՝ օ
 զաման էտէ պիլիւրսին: Յուղիթ քենտի իրա-

տէ՛թի իլէ՛՛ Եարամազ հողովեռնէ՛սին չատը-
 րընա կիթմէյէ հաղարլանտըրը զաման , ծա-
 նըմա ճէսարէն վէր թէ , ծնոս սայմայը՛ վէ գո-վէն
 վէր թէ , քէվեթիդ երգայը՛ (յուղիթ . թ . 15 .)
 տէյի՛ Ալլահա ըէ՛՛՛՛՛ Էտէ պիլտի . զիրա
 Ալլահըն քենտի ճէմտաթընը գուրթար-
 մազա կիտէյօրտու : Պու խուսուպարտան
 մա՛տա՛ իղվայը սէ՛ն արանըրսան , Ալլահ
 սէնի նի՛՛՛՛՛՛՛ սաղլասըն . Թեհէթեյէ «էվէն՛ Բեհ-
 լէթեթէ զայ օլ-ր . (սիր . դ . 27 :) Զիրա պիր
 խայրը նիյեթի իլէ՛՛ քենտիտինի թէ՛հլիքեյէ
 դօյանա՛ թէ՛հլիքեյի սէ՛վի,ր տէ՛նմէյ , իլլա
 պօշ եէրէ թէ՛հլիքեյէ կիրէ՛նէ տէ՛նիր : Պու
 սուրէթտէ սէ՛ն պիր ֆախտէսիղ եէրտէ
 թէ՛հլիքեյի արանըրսան , օ սէնին տուզազըն
 օլուր , էթրափընտա օյնաչըր շապալանըր-
 սան , տէ՛՛՛՛՛՛՛ սիւս Է թի քանիբ զեզ է փոթո-թի-ն
 (պիզէ Բե՛՛՛՛՛՛՛ գօ՛՛՛՛) տէյէրէք , տիւշմէք-
 տէ՛ն սէնի սաղլասըն տէյի՛ Ալլահա տուա
 էթմէ . զիրա պու տուան՛ սէ՛ն մէզազընը
 սէրպէսթ ի՛՛՛՛՛ Էթմէք իշին , Ալլահտան
 միւ՛՛՛՛՛՛՛ իսթէմէք օլուր . օ զաման՛ սէնի
 թէ՛՛՛՛՛՛՛ դօմամազ տուտըր տէյիլ , սէն
 Ալլահը թէ՛՛՛՛՛՛՛ դօմազ տըր . Բապպին
 Ալլահը Բե՛՛՛՛՛՛՛ գօ՛՛՛՛սաըն . (մատ . դ . 7 :)

ԺԲ

Լ՛յն ի՛նչե՛ս շե՛ղ 'ի շարե : Լ՛ն :

ՊՈՒՆՍՈՒՆ ԷՎԻՆԼ ԻՐԻ ԱՅԱՍԿ ԽՍԹ ԽՈ՛ՒՄՈՒՆՂԸ
 ԽԱ՛ կեռօյլու փե՛տե՛ր ի՛մ ի՛նչ պի՛ղի Ֆե՛նալըգտան
 հը՛ֆիլ էթսին տե՛յի՛ նիյալ էթտիք : Ա՛ր քի-
 թապլարը թապիր էտենլը՛ օ իքի նիյաղէ
 տէ՛ պու նիյաղընը կիպի՛ տիլէք տե՛րլէր •
 վէ տուայըլա տիլէյի ֆարգ էտիպ, էյլէյե՛
 նաիլ օլմագ հաղընտա օլունան նիյաղէ՛
 տուա տե՛րլէր, վէ Ֆե՛նալըգտան հը՛ֆիլ օլ-
 մագ հաղընտա օլունանա՛ տիլէք տե՛րլէր •
 Գո՛ւմը վէ Բե՛յեթի Գո՛ւմը էյէ էա Բո՛ւրի • Եա-
 նի, էյլէ՛ Իսե՛թի Գո՛ւմը, վէ Քե՛նալըգտան
 հը՛ֆիլ օլմագ Բե՛յեթի տե՛յի՛ թարիֆ էտե՛րլէր •
 (սաղ. Լ՛ր. 15 :) Պի՛ղ՛ Գորճըրընը պիլէ Գո-
 շըլա տե՛մլէ, կե՛նիլ կիւնաճարընը, վէ
 օ կիւնաճարըն սեպեպի իլէ մուսթաճագ
 օլուղուսուղ ճիլալարը՛ պիլէ աֆիլ էթ-
 սին տե՛յի րե՛ճա էտե՛րիլ : Վ է պիլէ Բե՛ճեթ-
 պիլէ Գո՛ւմ տե՛մլէ, պու՛նսոսն սօնըրա իլէ-
 նէ՛ճիլ կիւնաճտան, վէ ծիլարըն սեպեպի
 իլէ մուսթաճագ օլաճաղընը աղապլար-
 տան՛ պիլի հը՛ֆիլ էթսին տե՛յի նիյալ էտե՛-
 րիլ : Պու՛նսոսն սօնըրա հիլ պիր շիլ իսթէ-
 մե՛միլ կիպի՛ թե՛րըր Գե՛նա լե՛յաէն պիլէ սա՛լա
 տե՛յի՛ճիլ նե՛միլ դալըր : Ըայ հայ՛ պիլէ հե՛ր
 Գե՛նա լե՛յաէն սա՛լա տե՛յի՛ճիլ դա՛տար շիլիլը

դարը : Չիրա կիւնահարտան , մէ մուդա-
 պէլէլէրի օլան աղապլարտան մա'տա , պի-
 դիմ ախանէ մե տէտիյիմիզ' տահա նիչէ պէ-
 լալարտան հր'իզ օլունամարդը տիլէ մէլէլիզ .
 օնլար է օյլէ տիքեն կիպի պէլալար արք քի ,
 էքսէրիյեա մէք քեմալյեէթ իւզբէ եա-
 շայանլարըն պաշրեաա' էլ տէյմէմիշ թօի-
 բազ կիպի' պիբի պիբի իւսթիւնէ պիթէր .
 հապիպաթ' սալթ աճըսը տէյիլ , սայրսը տա
 տիքենէ պէնզէր . զիրա քիմի' ազրլ զրսաա-
 լըզր , միւճուա տիլլիյի կիպի թապիաթտէն
 կեղեր տէրալէր տիր . քիմի թէտալիտէն
 կեղեր , շէրտիյիմիզ ախշմանլըզար , եախօա
 մէմէքէթ զօրպալըզր , տին դապլալարք , մէ
 սէֆէրլէր կիպի թէտալիտէն կեղեր պէլա-
 լէր տիր . քիմի տէ' պիդիմ' լիսանիմիլճէ' գա-
 զա տէտիյիմիզ' եանդրնլար , սու թաշղընլը-
 լարք , իֆլաալար , ֆիրթընալար , գէլգէլէլէր ,
 զրթըզլար , մէ պու'սու'ն կիպի ֆէլաքէթլէր
 տիր . պու միսիլլի մուսիպէթլի տիքենլէր'
 եիւրէյիմիլի պասրպ , Ալլահըն խղէթինէ
 տարայաճագ' խայրը մէյիլէլէրիմիլէ մանի
 օլմասըն իչին , մուհապպէթլի միտէրիմիլ
 պիզի պու պէլալէրտէն հր'իզ էթմէք իս-
 թէր . լարին էքսէրիյեա քենտի տուտիլ
 հիւրմէթինէ էթմէք իսթէր : Եյէր Ճէմաալուճ
 քէճի-պ պանա Նիյալ էքէրսէ . . . քաաալըն' կէճ
 քէն քապուլ էքիպ , էէրլէրիեի օնքուրուրուճ . (յի .
 մնաց . է . 14 :) Պու'սու'ն իչին տիր քի , նր
 եկեղեցի երլըն հէր կիւնիւնտէ' պու նիյեէ-
 թէ տուալար դօմուշ տուր : Իմտի պու սօն
 իւշ իսթիտ'ամըլ' մուգաստտէմ' քենտի խայ-

բրնձը իջնի խաթի տխրամիտը՝ օսիր իւշ խաթիւ
 տ'ամբղա միւթաստիպ տիր։ Պօրճլարբնդը
 պիղէ պաղբշլա տեմէյէ միբասբնդը էտին
 մէյէ, եանի, ճէննէթ տէյէթինի գաղան
 մաղա մանի օլան կիւնասլարբնդտան, վէ
 մուսթասհապ օլտուղու մուղ աղապլարտան
 դուրթարսն տէյի բէճա էտէրիպ։ Վ է պօրճ
 լարբնդը պիղէ պաղբշլա տէտխրամիտը, քէլէլէլէն
 կէլէն տէտխրամիտը տուայէ միւնաստիպէթ տ
 լըր։ Պիղի թէճրիւպէյէ գամասն տէյի բէ
 ճա էթտխրամիտէ, Ալլահն մուբասթնը
 թճրա էթմէյէ մանի օլան շէյէրտէն, եանի,
 քննաի պիղէ պօշ պրբաղաղը պիղէ՝ եէնի
 էճէյիտիլի կեօրտիւյիւ խղալէրտէն պիղի
 սաղլայըպ, մուբասթ պիղտէ թճրա օլմաղա
 արղու խաթիւրիպ։ Օնուն իջնի վէ պիղի Ռեճ
 բիպէյէ Գօմա տէտխրամիտը ճուբաբն օլտան տէ
 տխրամիտէ միւնաստիպէթ ալըր։ Վ էլհասթը
 պիղի հէր ֆէնալըգտան սաղլասն տէյի բէ
 ճա էթտխրամիտը, պիղիմ կիւնտէլէթ՝ կերէր
 ճան, վէ կերէր թէն էրմէյինտէն էտէն
 միւպթէլա օլտուղու մուղ սայըսը պիլա
 լարտան պիղիէտիբկեան տէրիպ։ Պու պապ
 տէ տէ էլա ֆէնա շէյաբն պիղի սաթլա տէտխր
 միտը պու կէն պիղի կէնաբէլէ էտէյիպիլի վէր տէ
 յի էթտխրամիտը բէճայէ միւնաստիպէթ արբր։
 Խնոի պու սօն խաթիտ'ա՝ մուղատտէմ էթ
 տխրամիտը տուաղարն խուլաստար արբ տէ
 մէլի շէյլէ բի, էլա ֆէնա շէյաբն պիղի սաթլա
 տէյի Ալլահա նիյաղ էթտխրամիտը, էվլէլէլ
 խաթիտ'աղարբնդտա տիլէտխրամիտը էլլէրլէ
 բն ճիւմէլիտի ինայէթ էթտին, վէ մուս

Թաճադ օրտուղու մուղ՝ օ կյանքերին աքսի
 Ֆինալը լարա՝ պիղի պիր տաճա պրագմա,
 սըն տեյի բէճա էթ մէք կիպի աիր : Օնուն
 իչին, պիղ՝ էլա Քէնա շէյքէն պիլէ սագլա տեյի
 հէր բէճա էթ աիրձէ, բենտիմիլի Ֆինալը
 լարըն սալթ պիրինէ, եա սալթ օպիրինէ
 տեյիլ, իլլա հէփիսինէ մուսթաճադ վէ հէր
 Ֆինալը լարա՝ Ֆինա շէյ օլմադ իւղըէ մուս-
 Թաճադ պիլիպ, օնա կեօրէ՝ կեօնիւլ ալլադ-
 ւղ լլլա բէճա էթ մէլիլ :

Չիւնրի պու իսթիա՛ամրդ՝ եուզարտա
 սէօյլէ տիլիմիլ կիպի՝ հէր բեսին մուսթէլա
 օլտուղու, վէ ալիմիլին փէք ալա թարիֆի
 իւղըէ՝ էն կիւնաճարղ բիսնէլէրին պիլէ
 մուսթէլա օլտուղու՝ սալթ օ թապիաթ-
 տէն, թէտպիրտէն, վէ դաղատտէն կելէն Ֆէ-
 նալը լար հազըրնա անղաշըրմաղա, մուսթ-
 լադա օլունլար պիլէ հիչ հիւճուլ էթ մէմէք
 տէրէճէսինտէ, դասպաճաթ սըղ զովտու
 գուրթարաղը կիպի, զովտա՝ օնարփուլա
 վէլայէնէրին խարապընփան գուրթարաղ (ծննդ.
 ԺԹ. 29.) տէտիլիլի կիպի, պիլի տէ օ Ֆին-
 նալը լարտան սաղլար դանն էթ մէ : Պէօյ-
 լէ սաղլամանըն թախթընտա հէր տիւր-
 լիւսիւ մէվճուլ տուր բի, պու կեօղ եաշը
 տէրէսի տիւնեամրդա՝ օլուր շէյ տեյիլ :
 Խմտի սէնին՝ Քէնա շէյքէն պիլէ սագլա տէտիլին՝
 պու նիյեէթ իլէ իտէ, իրի լաղըրալլա ձէն-
 նէթէ կիթ մէյի իսթէմիլ օլուրսուն . զիրա
 աճըղ, սուսուղուղ, ույղու, վէ սաիր՝
 թէտպիրտէն, վէ դաղատտէն կելիր պէլա-
 լէր տեյիլ, թապիաթ տէն կելէնլէր պիլէ՝

պուլուենմատրդ եկր՝ պիր ճէննէթ վար օ էա
 բաբընըլ Կի-նէա՝ աղընըլ էտերէնիսէն Գոր-
 թուար. (հռով. Ը. 21:) Պու սուրէթտէ՝
 իղղէթի միհնէթ իլէ գաղանաճաղմըլ շու
 սէ ֆիլ էօմիւրէ ույար դուրթուլուշ իսթէ-
 յէճէքսէն, միւճէրրէտ պուսու. իսթէրիմ
 տէմէ, զիրա պուսուսն իչնտէ հէփսի մէվ
 ճուտ տուր. իլլա Ալլահն քենտի գատ էրի
 իւրէ իսթէտիլնի իսթէ: Չիրա նէ՝ սա-
 նըրսըն. Ալլահ պիլի ֆէնա շէյտէն սաղլա-
 միսղա՝ պու պիր թարիդտէն զայրի թարիդի
 եօգ. մու քի, օ տա պիլէ փէք ույմաղ: Հայ
 հայ. իւշ թարիդի տահա վար քի, պուն-
 տան չօգ ալա տըր: Իփիլէթի թարիդի՝ կե-
 լէն պէլալարը խաֆիֆիտիպ, դօլայըղ ըլա
 շէքմէյէ՝ վէրտիլի եիւրէք բահաթըղը տըր.
 նիճէ քի, յակօք նահապետ՝ դարտաշնըն
 էլինտէն գաչըպ կեզտիլի զաման, Հաղ թա-
 ալա դաչ տէ ֆա կեօրիւնիւպ, աղիմ վաու-
 լար ըլա թէսէլլի էթտիլնտէն մա՛տա,
 բիւյասընտա ճէննէթի տախի քենտիլէ ա-
 չոգ կեօսթէրտի: Իքինճի թարիդի՝ կելէն
 պէլալարա դարչըրդ՝ կեօնտէրտիլի նիլէ էյ-
 լիբէր տիր. նիճէ քի, դանիլ մարդարէ
 մահպուս իբեն, հապս էտէն փատիշահարըն
 նաղարընա սօղտու: Իւչիւնճիւ թարիդի՝ օ
 կելէն պէլայը՝ տահա զիյատէ խայրա թէպ-
 ալ էթմէքտիր. նիճէ քի, յովսէփ դեղեցիկին
 քեօլէ կիպի սաթըլմասը՝ քենտիլէ տէվէթ
 օլտու: Խմտի սէն Ալլահա, քէնա շէյտէն Կի-
 ղէ սաղլա տէտիլնտէ, սանա մութլապա
 ֆիլան թարղ ֆէնա շէյի կեօնտէրմէսին

անյիսպ, թանդրընըն էլլէրիննի պաղլամալը
 տէյիլ սին . զերա սանա փախտէլի օլաճապ՝
 հանկիտի օլտուղուն պիլէմէզսին . Խախընա
 էնիեր չի, ծնոն էլլէնէ սէնին ագլըն էրնէ . (յալք .
 24 .) Փաղաթ բենտի իղզէթինէ միւնա
 սիսպ կեօրտիլ յիւ իւղըէ սաղլասըն տէյիլ նիւ
 յաղ էթմէլիսին : Եյէր բենտի իղզէթի իւ
 ջին , պիլ տէրտի կեօնտէրմէյիսպ , սէնի բիւլ
 լիյէն սաղլամաղ իսթէրսէ , էմիլ մուպարէք
 օլտուն . սէնին խախէ շէհապէն էպէրէ՛ , զերա էէն
 պէլ պէլէյիպ սօճո-բապանլարաան պէնի գոբիւար
 պըն . (սիլ . ծն . 24 :) Եօղ , էյէր ծնու էթ
 մէզսէ , բենտի հաղ կեօրտիլ յիւ իւղըէ՛ սապ
 լասըն տէյիլ բէճա էյլէ . ապալէնին է-զրէ՛ պէնի
 սահլա . (սաղ . 2 .) Ալլահ յակոբ նահա
 պետէ էթտիյի կիպի , պիլ տէրտտէ՛ սէն
 տույմատան՝ սէնի պիլ թարզ թէսէլլի էտէ
 պիլեր . պէյլէսի տէրտին դասապէթիննի տէֆ
 էթմէք տիլ . հէր էլէնիպէ՛ շալլըլը՛ էֆրա-
 ը-ր . (բ . կար . 5 . 4 :) Ա է դանիիլ մարդա
 բէյէ էթտիյի կիպի , շէքիլէն տէրտլէրէ պէ
 տէլ օլարաղ՝ էյլերլէր կեօնտէրիպ , տէրտի
 ունու թտուրա պիլեր , եախօտ հիչ եէրինէ
 դօտուրա պիլեր . պէյլէսի տէ , տէրտին հէմ
 դասապէթիննի , հէմ զարարընը տէֆ էթմէք
 տիլ . աղ ճշաֆֆաթի էլլէն՝ լօֆ էյլէյէ նաէլ օլաճաֆ
 շար . (խմատ . դ . 5 :) Ա է յովսէփի դեղեցի
 կէ էթտիյի կիպի , կելէն պէլայը խայրա
 թէպտիլ էտէ պիլեր . վէ պու՝ բապպանի
 հիքմէթիննի պիլ հիւնէրի տիլ բի , դասա
 վէթիննի սէվինաճի , վէ զարարընը փախտէ
 յէ թէպտիլ էտէր . սիյ պանա ֆէնա գասա էն

Գրեց, լատին ԱԼԼԱՆ էյեյե Բեպպիլ Էնֆի. (ծննդ. ծ. 20:) Շխտի՛ ԱԼԼԱՆ ըԼԱ նէ շէքիլ սէօյ-
 Լէշիլէ՛ճէյինի՛ պուհտա միւլահաղա էյլէ :
 Պիլէ ճէֆաթէն սահլա տէնմէղ, իլլա ֆէնա շէյ-
 Կէն սահլա տէմէլիլիլ. զիրա չոգ տէֆա ճէֆա
 տէտիլիմիլ՝ հիշ ճէֆա շէքմէմիշ կիլլի՛ էյ-
 Լիյէ թէպտիլ օլուր. օնուէն իշին, սէնին իս-
 թէմէտիլին պիր ճէֆատէն սաղլա տէմէք՝
 սէնին իշինէ ույմաղ. սէնի անճաղ ֆէնա
 շէյտէն սաղլասըն տէյի բէճա էթմէլի սին.
 ԱԼԼԱՆ սէնի հէր ֆէնա շէյթէն սահլասըն. (սաղ. ճի. 7:) Լէյեր էօյլէ էթմէղսէն, պաղը՝ էյլիլի
 ֆէնաստան, ֆէնայր էյիտէն ֆարղ էթմէյէն
 շաշղընլար կիլլի էթմիշ օլուրտուն. վայ սիլէ
 ժէ, ֆէնայա էյէ, վէ էյեյէ ֆէնա Գերսիլիլ. (Ես. Ե. 20:) Պաղը, խաթրընտա օլուէն քի, պու-
 տիւնեանըն ֆէնա շէյլէրինտէն հասըլ օլան
 էն աղլմ էյլիք՝ ֆէնա շէյլէրի բահաթ եիւ-
 րէյիլէ շէքմէյէ պրշմաղ տըր. Ֆէնէլիլիլ սաղը
 հասըլ օլուր. (հոտլ. Ե. 5:) Օնուէն իշին սէ-
 նին շէքտիլին տէրտտէ, Հաղ. թաալլա պու-
 էյլիլի սանա քերէմ էտէրտէ, զիյատէսինի
 արամա, սալթ պուհուէնլա հէր տէրտտէն
 դուրթուլմուշտուն սայրլըր :

Պու աղլմ բապպանի տուտա՛ էպիտի
 ԱԼԼԱՏՈՒՄ պէօյլէ աղլմ քերէմէր խաթի-
 տիրտէն սօնդրա, տուանըն սօնուէնտա՛ ահն
 Լաֆլընըն եիլինէ՛ եիկեղեյիտէ առէթ օլան՝
 սէնի ելլաթն էֆէնֆիլիլ Յի Բառն խաթրը էլի
 տէմէյլէ, պաշ պաղլամալ ըյաղ. զիրա տուտ-
 միլ ԱԼԼԱՏԱ զիյատէ մաղպուլ օլմաղ իշին,
 Յի էֆէնատիլլին խաթրը մէ սէվաղլարը

արայա շարժ դօնուլոռուդու, ահն լաֆիլըն-
 տան թէ՛ սկսելի օլուրոռու : Լաբին էֆէնտի-
 միդ Քն պու տուայը քենտի աղղըլլա թէ-
 լիֆ էթատյինտէն, պէօլէ ահն լաֆիլըլլա
 պիթմէսինի թէրթիպ էթտի : Սէն պունա
 թաաճիււպ էթմէ. շիւնքի էվլէլա պաղը վար-
 դապտուէրին թախտինի իւղըէ, էֆէնտիմի-
 դին առէթի իմիշ, առաքեալլարըլլա պէրա-
 պէր՝ պու տուայը եիւքսէք սէս իլէ տախա
 պիլըլիքտէ սէօլէտիյինտէն, քենտի իչին իս-
 թէտիյի շէյէ՝ քենտիտինի շէֆաաթճը դօ-
 մադ, կերչի իսթէտիյի քենտիլիյի իլէ՝ քեն-
 տի դաթի իչին տէյիլ իսէ տէ, քենտի ճէ-
 մաաթըլլա դուրաուդու հիքմէթլի վիւճու-
 տուն պաշը օլմադ հասէպի իլէ, քենտի բէ-
 ճաարնա քենտիյի շէֆաաթճը դօմադ՝ պա-
 րիտ շէյ տիւ. ծիտան դաթի նապար, վիտէր
 ուլլահ՝ քենտի էվլատընըն սէօլէրինի, մէֆ-
 հոււուսու, թարպընը, թէրթիպինի թանը-
 տըղընտան, օ էվլատըն հէմ էմրի իլէ, հէմ
 թէրթիպի իւղըէ՝ քերիմ նիյաղ էթտիյի-
 միպտէ, թէրբար տէծնիւպ էվլատընը ան-
 մադ՝ նաֆիլէ օլուրոռու : Էֆէնտիմիդ Քն՝
 պու տուայը ահն լաֆիլըլլա պիթիլըլլա
 սէպէպի՝ նէ օլա տէյի տահա չօդ տիւշիւնէ
 պիլըրսին. լաբին պադ, նէ իսօշ թէրթիպ
 տիւ : Չիւնքի ահն (աֆն) լաֆիլընըն՝ իարան
 լիսանինտէ օլ դատար չօդ մանասը վար քի,
 հիչ սիլը լիսանտէ պէտէլ օլաճադ պիւր սէօլ
 պուլունմատըղընտան, թէրթիւմէսի միււմ-
 քին օլմամըշ տըր : Վնճադ աղ լաղըլլարը-
 լա շէօլէ անղլատայըմ քի, պու սէօլ սօհ

պէթինն իսպթխտասընա գօնուբաս, թասհգիղ
 լէմէք անղլաշրլըր . նիձէ քի, Քն է ֆինտի-
 միղ՝ պիր էլղէմ մատտէ սէօյլէմէյէ պաշլա-
 տըգտա, չօգ տէֆ'ա՝ աֆն քէրէ՛ սէղէ տէյէրէք
 պաշլարտը քի, պաղը ճասհիլլէրին զանն էթ-
 տիյի կիպի՛ եհմին տէյիլ տիր, իլլա պիր սա-
 հիհէմէք տիր : Ա է սօհպէթին իսպթխտասը-
 նա գօնմայրպ, սօնուենա գօնուբաս, մանասը
 լքի տիր . պիրի՛ սէօյլէնէն սօհպէթի թաս-
 տիգ էթմէք, պէյէնմէք, դապուլ էթմէք
 տիր . օպիրի՛ դապուլ էթտիյինտէն պաշ-
 գա, արղուլէմէք տիր : Նիձէ քի, էսիլի
 զամանտա Ալլահըն թէնպիհինի պասան-
 լարա՝ պէտ տուա օղուենտուղու զաման,
 ճէմ օլան ճէմաաթ հէր պիրինէ աֆն տէյի
 ճէվապ վէրմէլի խտի . վէ քեզալիք Ալլահըն
 էմրինտէ եաշայանդար իչին տուա օղուեն-
 տուղու զաման, եինէ ճէմաաթ աֆն տէմէ-
 լի խտի : Պէտ տուայա աֆն տէտիրլէրի՛ հէֆ
 պիրլիրաէ թաստիգ էտիպ, պէյէնիպ, բաղի
 օլտուղլարը անղլաշրլ ըրտըր . վէ տուայա աֆն
 տէտիրլէրինտէ, թաստիգ էտիպ, պէյէնիպ,
 դապուլ էթտիրլէրինտէն պաշգա, էսէրինի
 արղուլէտիրլէրի անղլաշրլ ըրտըր . օնուեն իչին
 սաղմաստա տա եապրլը տըր, էաբէլէն սահիպի
 Ալլահ՝ էպէտէն էպէտիյէ հապարէս քիր . վէ
 պէ-նի-ն ճէմաաթ՝ էօյլէ օլտուեն, էօյլէ օլտուեն քէսին
 տէր, վէ իպրանճա՝ աֆն աֆն քէսին (սաղ .
 ճն . 48 .) տէյի եաղլըր տըր քի, եիւրէքտէն
 շէտիտ արղու անղլաշրլըր . նիձէ քի, նք
 կիպրիանտա՝ քրիսթիյանըղը սէպէպի իչին,
 դաթլինին ֆէրմանը եիւրսէք սէս իլլէ օղուեն-

տուղղուն տինելտիրտէ, ամն տէյի ճէվասդ
 վէրտի: Ահ, օ ամն, նէ պիւյլւք ամն խտի:
 Պիղ տէ հայր ձեր տուանըն սօնունտա ամն
 տէրսէք, նէ տէյի սէօյլէրիդ. էօյլէ օլսուն,
 եանի, Ալլահ հէր քոտաճըլը իճրա էնտն տէմէք
 իսթէրիդ. (սաղ. ժթ. 7:) Նէթիճէի քե-
 լամ, պու տուատա օլան եէտի իսթիտայը՝
 Ալլահտան տիղէտիյիսիդ եէրտէ, պու ամն
 լաֆլըյա Ֆիքրիսիդէ թօիլարըլ. վէ էյէր
 գազարա՝ պիրինտէ եա շաշըրըլ, եախօտ
 Ֆիքրիսիդ տաղըլըշրտա, պու սէօլ իւլէ՝ էք
 սիյիսիդէ տօրտուրուրուլ. զիրա պու սէօլ
 հէր իսթիտանըն սօնունտա դօնմուշ կիպի
 տիր. անձադ թէքրար թէքրար սէօյլէմէմէք
 իչին, պիր տէֆա եալընըլ՝ հէփսինէ իմլա,
 եախօտ միւհիւր կիպի պատարըլ: Ան իսէ՝
 պու սէօլիւ իշ եէրինէ դօնազսըն հա:

Պու ամն լաֆլը՝ պէն քիմսէլէրէ տէ եա-
 րար: Աերջի բրիսթիյան պէյնինտէ պու հայր
 ձեր տուաւընըն հէր պիր իսթիտասընտա օ-
 լան րէճա՝ նէ օլտուղղունս պիլմէլ՝ եօղուն
 խօյրաթ պուլունմալը տէյիլ իքեն, հիշ էք
 սիր օլտուղղու եօլ. լաքին հէր նէ դատար
 ճահիլ օլա, քիլիսէնին Ալլահտան տիղէ-
 տիյի՝ հէփ խայրը շէյլէր օլտուղղունու՝ սղ
 շօգ պիլտիյինտէն, պիր ամն տէմէսի իլէ,
 քենտի նիյէթիսի տէ աղլը եէթիշէնլէրին
 նիյէթիսի իլհադ էտէր: Ա է էյէր սըտդ
 ըլա սէօյլէրսէ, նիյաղ օլունան քերէմլէրէ՝
 էլէր դատար նաիլ օլուր. նիճէ քե, փա-
 տիշահա սունտուղղու արղուհալին դուլիլէ-
 թինի պիլմէյէն քեօլիւ՝ Ֆադաթ արղուհա-

լի երազան իշ էրպապընըն անդլաթտըղը
 մատտէնին իհտանինի նիյաղ էթմիշ օլուր :
 Պուհուհն իշին տիր քի , քիլիսէտէ ճէմամթ
 ըլա օլան տուալարըն՝ հէփսի օլմաղսա տա
 խի՝ չօղու սէսսիլ սէօլէնմէսին , վէ պիլին
 մէտիր , անդլաշլմատըղ լիսանտէ օլմասըն
 քի , պիլմէյէնլէրի՝ օրատա վէքեալէթ էտէն
 սպասաւորլար՝ օ պիլմէյէնլէրի տշղա կեթիւ
 ըլալ , սըտղ ըլա աին տէտիրէլէր տէյի , սօ
 զոս առտքեալ թէնպիհ էթմիշ . սէն քիտրքէն
 քոսա էքէրսէն , ճահիլէ վէսէալէն էքէն՝ սէնին սէօլ
 վէտիյէնի տիլէղ , քոսալարընա նիճէ աին քէսին .
 (ւա . կոր . ժի . 16 :) Պուհու պինտէն՝ քիլի
 սէտէ սէնին անդլամատըղըն տուալար՝ նա
 Ֆիլի տիր սանտա . ֆաղաթ սպասաւորլար
 ըլա պէրապէր՝ սէնին աին տէմէն լաղրմ .
 վէ եիւրէքտէն սէօլէմէն լաղրմ : Ալլահը
 մէրհամէթ է կեթիլիւմէր հաղղընտա՝ օ տուա
 լար սանտ նաֆիլի տէյիլ տիր . զիրա սէ
 նին Ալլահա փիշքիշ սուհտուղուհն ճէվա
 հիրին դրյալէթի նէ օրտուղուհու՝ սէն ինճի
 տէն , ճէվահիրտէն անդլայան կիպի անդլա
 մաղսըն , լարին Ալլահ հէմ անդլար , հէմ
 չօճուղլարըն պիլի տուասընը դապուլ էթ
 տիյի կիպի՝ սէնինքիսի տէ դապուլ էտիր .
 չօճուղլարըն աղղընտան էա բապի , վէ սիսա էնն
 ճաղսըլլարըն աղղընտան սէնալէր չըգարնիքն . (սաղ
 ը . 5 :) Վ է շէյթանը իւրքիւթմէք հաղղըն
 տա տա նաֆիլի տէյիլ . սիհիրպաղըն նըլա
 նը իւրքիւթմէք իշին , սիհիրպաղընտա իղ
 թիլղա էտէն նիյեթէթ իլի սէօլէտիյի սէօլէր
 կիպի տիր քի , հէր սիհիրպաղըն անդլայըն

պիրիւր տիւրլիւ իրեն , եինէ երլանը իւրբիւ
տիւր :

ԺԳ

Եւ արդ՝ այսպէս կայէ՛ Գրոս Երազմու .
Կայր թէր ին :

Կայր մէր սէօյլէ մէքոն , մանասընը պիլ
մէյէն ճահիլէր իլէ պէրապէր աին տէ մէյէ
դանասաթ էտէն քիմնէ՝ պէօյլէ պիր բապ
պանի տուանըն խայրընտան՝ կերչի մահ
բում օլմաղ , լաբին էյի անդայան քիմնէ՝
տահա պաշղա մէյլէ չրդարըր . իլլա պու իս
թիա՛ ալալը՝ ասթ իւղթ՝ սալթ տիլ իլէ
սէօյլէ մէյլա , հէր պիրինտէ տուրուպ Ֆիբիր
իլէտէն քիմնէ , մէ ջիւքըլէրին իւղէրինտէ
արըլարըն էթտիյի կիպի , էն էյի էօղլանիւ
է մէք իլին , թէքրար թէքրար ջիյնէր տա
թարսա , չօղ ֆախտէսինի կեօրիւր : Իմտի
տուա էթմէք լաֆլընըն մանասը իրի տիր .
էն մուսթասարը՝ եալլարարաղ տիլէ մէք
տէ մէք տիր . Գիլիկէ Գիլիկէ Գիլիկէ Գիլիկէ
Գիլիկէ Գիլիկէ Գիլիկէ Գիլիկէ Գիլիկէ Գիլիկէ
(մատ . ն . 44 .) պիրի տէ
ալէսսէվիլէ՝ տուա սէօյլէ մէք տէտիյիմիլ
տիր . Գրոս Էմէ Էմէ , Էալլընը պաղա չըգր .
(մատ . Ժ . 25 :) Է . Ֆիլէնտիմիլ շաիրտլէրինէ
տէօնիւպ Էմէ Գիլիկէ Գիլիկէ Գիլիկէ Գիլիկէ
(մատ .
իլ . 9 .) տէտիյի՝ եալլընըղ պէօյլէ տիլէյէսի
նիլ աէ մէք տէյիլ իտի . իլլա պէօյլէ տիլէյ

իսկ, էնտիշէ էտէսինիղ տէմէք իսթէր ի
 տի: Աէ պու հայր Քէր տէտիյիսիղ կիւզէլ
 տուանըն պու մուֆասաալ թաֆսիլնտին
 նիյէէթի, հիւնէրի, վէ նիզամը, վէ նէ օլ
 տուղուսու կեօրտիւն. վէ եալընըլ եէքիւ
 նինի պիրտէն տէյիլ, իլլա հէր պիր վարչատը
 նը պաշգա պաշգա անղլատըն. պուսուսու
 տախմա ֆիքրինի էյլէնտիրմէք սանա գօլայ
 օլուր. հաթթա օլան իսթիտ'ալարը թէր
 քէշ իլնտէ պիրէր օդ' հէր քես գօլուսու
 գուվէթինէ ույանը աթա պիլմէք իլնի,
 կեսազ օլան տէրտէրինէ տէվա, կեսազ գուվ
 վէթ, կեսազ թէստէլլի պուլամճապ' պիրէր
 դրասա տուա տըր իստի սէն շուստան պահա
 էյլէ քի, Ալլահըն եօլուստա օլանլար իւշ
 թարիպ տիր. պիրինէ պաշլայանլար տէրլէր,
 պիրինէ ֆախտէ կեօրէնլէր, վէ պիրինէ թէք
 միլիյէէթտէ օլանլար տէրլէր: Պաշլայան
 լար կիւնահտան շրդտըղլարը դաման, հայր
 Քէր որ յերէնն էս տէտիրտէ, զայէթ ութանա
 բադ, լարին իւսիտ էտէրէք սէօյլէմէլլի տիր
 լէր: Ֆախտէ կեօրէնլէր' հէմ իւսիտ իլէ,
 հէմ մուհապպէթ իլէ սէօյլէմէլլի տիրլէր:
 Աէ թէքմիլլիէթտէ օլանլար' հէմ մուհապ
 պէթ կեօսթէրիպ, հէմ պիլլուտիւպ իք
 բամ ըլա սէօյլէմէլլի տիրլէր: Պուսա պի
 նահն, հէր իսթիտ'ատա հէր քես' օթ եւ
 մէյէ հէնուղ ալըշմըշ հարլանլարըն շայրտա
 էթաիլի կիպի, քենտիսինի զիյատէ պէտէ
 յէն իսթիտ'այը քենտի խայրընա եարաթ
 մալը տէր: Իստի սէն հանկի թարիքտէ սին:
 Հէր հանկի թարիպտէ օլուրսան օլ. հէր

քես պուլուճնաուղու թարիքտէ կտէճէյննի պիլմէն՝ սանա հէր հալտէ եարար :

Պու սուրէթտէ էյէր սէն պաշայանլա-
րըն թարիպինտէ իտէն , սանա զեյատէ մու-
սալլաթ օլան պէտ խույ՝ հանկիտի օլտուղու-
նու պէլլիլէյիպ , պու տուատա՝ ծնու թիղ-
տէսթ իլէ եէնէճէք իսթիտ՝ա հանկիտի իտէ-
ծնա մուգայեէտ օլ : Եյէր միւպթէլա օլ-
տուղուն պէտ խույ՝ ֆօտուլուդ ուսա , իղ-
ղէթ՝ պանա եաղըշմաղ , Ալլահա եաղըշը-
տէյի , տախմա քէ եղեղէ անոն չո տէյէրէք ,
Ալլահըն իամի շէրիֆինէ՝ տուրմայըպ իղ-
ղէթ կեսթէք : Եյէր թամա ըսա , տիւնեա
աուտակարընըն տէվլէթ տէյի կիւվէնախըլէ-
րի էյլըլէրի՝ հիչ նաղարըլա պաղըպ , էէե-
ցէ արհայոմի չո տէյէրէք , կեսղուն՝ քէնտի
տէվլէթինն էյլըլէրինտէ օլտուղունու՝ Ալ-
լահա արղ էյլէ : Եյէր հասէտ իտէ , Ալլա-
հըն մուրատը՝ հէր քէսին բահաթ էտէճէյի
նիպամ օլտուղունու՝ սէն պիլմէտիյինտէն
հոսըլ օլուր տէյի էղեղէն կահ չո որդէս յերիես ե-
յերիէ տէյէրէք դարըլա : Ալլահըն մուրատը՝
իսթէտիյիննէ , շէօքէթ վէրսին , իսթէտիյիննէ
մալ վէրսին , վէ իսթէտիյիննի իլէրի շէքսին ,
սէն հիչ պիր շէյէ լայըպ տէյիլ պիր տիլէն-
ճի՝ Ալլահըն սանա սաուադա տէյի վէրտի-
յինտէն զեյատէ շէյ իսթէմէ : Եյէր միւպ-
թէլա օլտուղուն պէտ խույ՝ պօղապըն ըսա ,
պէն հէր կիւնիլուք եալանէ էքմէյէ պիլէ լա-
յըպ տէյիլ իմ տէյիպ , տօյմաղ պօղապընը
դանտըրմաղ իչին էքմէք եէյէնպէր կիպի , նի-
շէ քէրրէ պօղապընա թանղըր տէյի թափըն :

տըղընը խորար էտէրէք, պիր տաճա օ սախ-
 թէ թանգըընըն խաթըընը խօշ էթմէք իշին
 տէյիլ, իլլա սաճիճ թանգըըյա ճիղմէթ էտէ-
 ճէք գուլիլթ էտինմէք իշին զհայ մը հանա-
 պաղըրք քուր մը այսօր տէյիլ, օ էքմէյի ԱԼ-
 լաճտան քերէմ տէյի տիլէ : Եյէր տարըըն
 մէշրէպ օլուպ տա, ինթ իլլամ ալմամայր էօլ-
 քենէ եէտիլէ մէզսէն, սրղճա սրղճա Բուշ
 մը զպարքէս մը, որպէս և մէ Բուշրաճ մըրոյ պար-
 քապանաց տէյի թէքրար թէքրար նիյաղ էտիպ,
 Ալլաճա պէօլէ վատ էտէրսէն, էօլքենի եէ-
 նէրսին : Ըհ ճիլթ խուլլարընա միւպթէլա
 օլուպ, քենտիմի զապթ էտէ մէմ, գօլայ տիւ-
 շէրիմ տէյի դօրպարսան և մի քանիէր զմէլ 'ի
 քորքուրէ տուասընը տղղընտան պըրապմա .
 զիլա պու օ փօրճուլթի տուր քի, կիւնաճ-
 սրղ գուրթուլան փէր աղ տրք : Հասըլլ քե-
 լամ, ճանընըն ճիղմէթ ինտէն կերի տուրուպ,
 թէնպէլլիլէ միւպթէլայրսան, սէնի ֆէնա
 շէյտէն սաղլասըն տէյի' Ալլաճա սրղճա
 սրղճա նիյաղ էտիպ, այլ քրէս զմէլ 'ի շարէ
 տէյէրէք, ճէր ֆէնապըղըն փունարը տէտիք-
 լէրի իշսիղ լերտէն սէնի հըֆիլ էթսին տէյի
 եարլար : Պէլի էշտիլլէ՝ օժ քէօթիլլէ՝ էօրէտէր
 (սիր . լի . 29 .) տէտիյի կիպի, պու օ ֆէնա
 շէյ տիր քի, նիլէ նիլէ ֆէնա շէյլէրէ սէ-
 պէպ օլտուղու իշին, թէ մէլլնտէն խէլա
 օլմագա ճաճա էթմէլի սին :

Եյէր ֆախտէ կեօրէնլէրին թարիպինտէ
 իսէն, ճաննիլի ֆաղկիլթէ աշղըն վար, եա-
 խօտ իճրասընա դատըր օլտուղունու պիր է-
 յի թէֆթիլ էտիպ, սնա տէվամ էյլէ . օպիր

Քաղկեդոնի տէ կլտէն դամա, լաբին պու-
 նու թէ մէլնտէն էտինմէյէ ճահա էյլէ քի,
 օպիր Քաղկեդոնի օնուն իւղէրինտէ՝ իշմի-
 նին աղբը իշմէմէսինի շէշտուէտիյի սըբուս,
 ինճի, վէ եապութ կիպի նաղբշա պէնղէր
 օլուր: Էյէր գալի տինին վար ըսա, Ալլա-
 հըն սանա ինճամ՝ էթտիյի պու նուր՝ սէնտէ
 արթըպ, էլլէրէ տէ եայըլըն քի, հէր քեա՝
 պիր պիրինէ նիսպէթ՝ Ալլահըն իղղէթ ինէ-
 չալըշընլար տէյի քէ էշէյի անուն քո տէյէ-
 ըէք, նիյաղ էյլէ: Էյէր օպիր տիւնեանըն
 իղղէթ ինի կեօրմէյէ՝ իւմիտին սանա զայրէթ
 վէրիպ, Ալլահըն խաթըր իշին ջող չալըշըպ,
 ջող շէյ շէքէյօրսան, պու տիւնեատէ իւճրէթ
 իսթէմէմ, էէէսցէ արքայութի քո տէյիպ, իւճ-
 րէթի օպիր տիւնեատէ իսթէ: Էյէր գալ-
 պինտէ աշղ թութուշուպ, քէնտի նէ Ֆսինէ
 օլան մուհապպէթի՝ քեօրիւնտէն եաղբպ,
 եիւրէյինի մութլաղա Ալլահ մուհապպէ-
 թինէ պէնտ էտէճէքտէ, էշէյին կամք քո, որ-
 ղէս յերինս ե յերին լափլընը տիլլնտէն
 պրազմա: Էյէր սէն կեղէճէյի տիւշիւնիւր
 պիր քիմնէ օլուպ տա, կերէք տիւնեէվի,
 կերէք բուհանի իղթիղալըղլարըն հաղղըն-
 տա՝ շինտիքինէ պապամայըպ, կեղէճէք վար-
 թինքինէ տէ մուգայէէտ օլամայօրսան,
 զհաց թը հանաղալըրը քո-ք թըպ ալսօր տէմէյէ
 տիլլնի ալըշթըր: Ան հաղղը ատալէթի
 սէվէր քիմնէ օլուպ, ջող քիմնէլէրին էթ-
 տիյի կիպի, հապ տէտիքլէրի՝ հէմ էլլէրին
 էվինտէ գալի թութուլտուն, հէմ սէնին
 էվինտէ ճանտան պաղըլըն տէքսէն, Բոզ

Ֆէլ զպարտիս ձեր, որպէս և ձեր խոզրոմէ ձերոց պար-
 փապանաց տէյի աղղընտա կզպէր էյլէ: Եյլեր
 զասլթսըղ լլղընա՝ փէրհիպէհարլղըն հիւքմ
 էթսին, խուսուսա զօրպա թէնինի զասլթ
 էթսին տէրսէն, տախմա և թի փանիք զէդ ՚ի
 փորջոմէ տէմէյէ տիլինի ալըշթըրմաղա ճահտ
 էյլէ: Ա է էյլեր փէլաքէթէ տայանմաղտանն,
 վէ հաթթա Ալլահըն խաթրը իշին փէլա-
 քէթէ րասթ կեւմէրտէն խօշլանըրսան, այլ
 փէէա զէդ ՚ի շարէ տէյերէք, սէնի փէնա շէյ-
 տէն սաղլասըն, եանի, շօգ շէքիպ ալըշրդ
 օլտուղուն սըղընթըրարտան տէյիլ, իլլա
 սահիհ փէնա շէյ օլան՝ սապըրսըղըլըլ ըլա
 շէքմէք փէնալղընտան սաղլասըն տէյի նի-
 յաղ էյլէ:

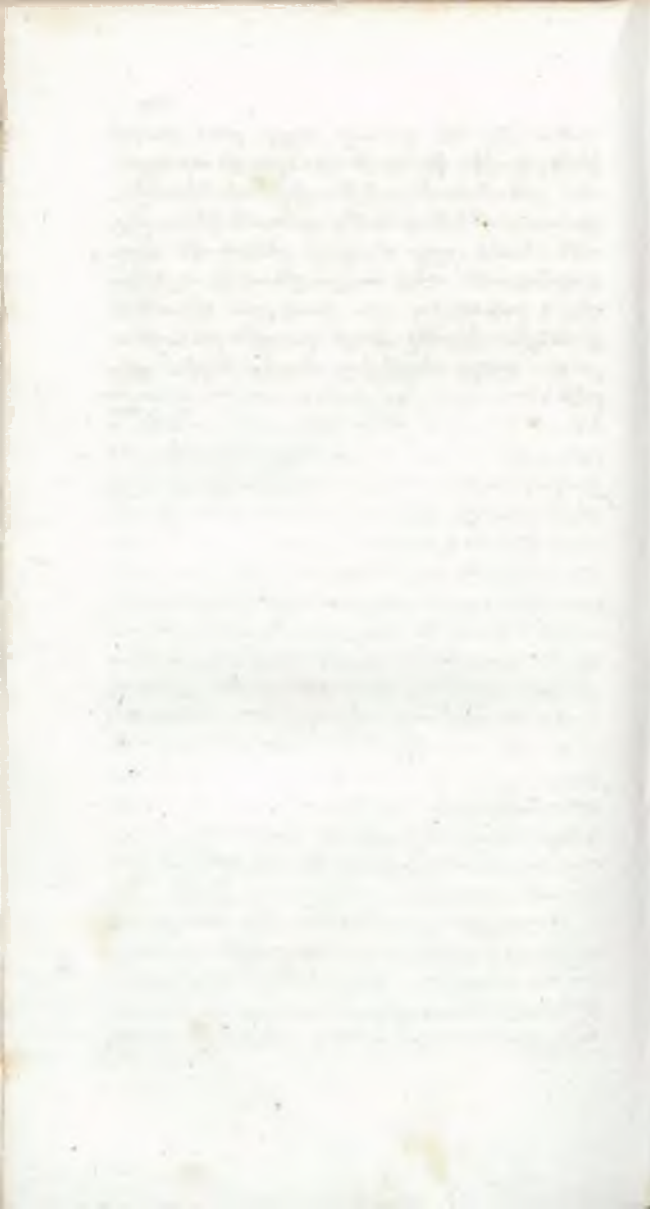
Ա է իլլա սէն պու իքի թարիգտէն զիյա-
 տէ իլերի կեշմիշ, պախթըն սէնի տահա ա-
 լա մէրթէպէյէ շրպարմըշ, թէքմիլլէթէթ
 թարիլինէ դօմուշ ուսա, օ էյլերլէք փունա-
 րը օլան Ալլահը տիւշիւնտիւքմէ, օլա պի-
 լէմէք էյլերլէրին ճիւմէսինի օնա արղուլէ-
 մէք աշըր՝ գալպինտէ ալէվլէնմէմէք միւմքին
 տէյիլ: Ապին նէ աճայիպ. էյլերլէք փու-
 նարը օլանա՝ օլա պիլլէմէք էյլեր հանկիտի
 տիր: Պէլի, սէն մուհասպէթինի գանաը-
 րամաղրպ, հիշ օլմաղսա, ճիւմէ ալէմ՝ Ալ-
 լահը սէնինլէ պէրասպէր սէվսին տէյի ար-
 ցուլէրսին. վէ շիւնքի ինսան էվլատընտա՝
 Ալլահտան հէր սաաթ ալտըղլարը պուենճա
 ապիմ էյլերլէրէ նամքեօրլէր օլուպ, պիր շիւքը
 էթմէք պիլլէ խաթրըլարընա կեւմէտիլին-
 տէն, օնլարըն կըսիլլէլինի թամամլաթմաղ

իշին տաղլարա, օրմանլարա, տերեւալարա,
 վի հասակսիղ մախլուղաթա շիւքիւրէր
 էթտիրիւպ, հէր պիրինէ պաշգա պաշգա՝ քի
 եշիցի անուն թա տէյի շաղրթմաղա ճահտ է-
 տերսին. լարին սէն Ալլահը զիյատէ մէտհ
 էտէյիտ աէտիրճէ: Ալլահ հէր մէտհտէն
 իւսթիւնն օլտուղու՛նու անղլարսըն: Օ սէ-
 պէպ իլէ լայըր իւղրէ մէտհի օլու՛նանն իւ-
 րէ վարմաղա՝ դաշլպինտէ պիր աշգ թու՛թու-
 շուպ, էիէսցէ արթայո՛ւթի թա տէր տուրուրսուն:
 Լարին տահա վաղթի կելմէմիշ, պու դա-
 տար աշրղ օլմանըն լու՛թֆու՛նն: Սէնին ա-
 շրղ օլտուղուն Ալլահը՝ հէր քես տուրմա,
 յըպ մէտհ էթմէյէ մէշղուլ օլտուղլարը եւ-
 րէ կիթմէք տէյիլ, իլլա հէր քես խաթրընը
 ինճիթտիյի տիւնեատէ՝ սիւքիւնն պէքէմէ-
 լի սին: Պու պապտէ սէնին Ալլահա՝ եշի-
 ցին էսճ թա տէմէքտէն զայրի կիւմէնն ճէյին
 օլմաղ: Կերշէք, պու՛նու՛նլա եաշարսըն, լա-
 քին եիւրէյինինն ահը քեսիլմէղ: Հաթթա
 սէն քենտի մուրատընը պաղլայըպ, կեօք-
 տէքի գու՛թլու ճանլարըն էթտիյի կիպի, որ-
 պէս յերիէնն ե յերիէի, մուրատընը քիւլլէյէն
 Ալլահըն մուրատընա ույտուրուպ, պիր
 էթմէյէ շալըշորղընտան, էօյլէ եիւրէք է-
 զինթիլէրի շէքիպ էրիրսին քի, վապրթ վա-
 դըթ Ալլահա տէ՛նիւպ զհաց ճը հանապապորդ
 քոր ճը պսօր տէյէրէք, պիր միգտար գուվ-
 վէթ վէրէճէք շէյ խաթ էմէյէ մէճպուր օլուր-
 սուն: Ընճապ օ խաթ էտիյին գուվիթ՝ սա-
 նա նէ տուայա գափանարղըն դաման, Հաղ
 թաալանըն՝ սէնին դաշլպինն, վէրտիյի մու-

Հասպակէթ փէյլէրինտէն օլուր , նէ իհ-
 սան էթտիյի նուր վէ ֆէ հմտէն օլուր , վէ
 նէ դաւիթ մարդարեհին՝ քեզ էաւարը էտէի
 (սաղ . հթ . 6 .) տէտիյի՝ Ալլահըն սանա
 հէր եհրտէ վէրիպ , սէն տէ կեօլ եաշըյլա
 եհտիյին էքմէքտէն օլուր . օ դոււվլէթ՝ ան-
 ճապ նք սեղանտա ալտըզըն աղիպ էքմէքտէն
 օլուր : Ա է նիճէ քի , մութլու ճանլարըն
 ճէննէթի՝ իզգէթլէր փատիշահընը կեօր-
 տիւքլէրի եհր տիր , ծնուն կիպի սէնին տէ
 ճէննէթին՝ օ իզգէթլէր փատիշահընը՝ կեր-
 ջի թէպտիլ , լաքին ճանլարա կեօրիւնիւր
 օլտուզու եհրտէ օլուր : Ա է սանա օլ դա-
 տար քերէմ , վէ գալպինէ օլ գատար մու-
 հասպակէթ իհսան էտէր քի , հէր կիւն պիւ-
 լէնճէ իքեն , եիննէ հէր կիւն ալպըմ տէյի
 արզու շէքերսին : Վաքին ծնուն քերէմի մու-
 հասպակէթի արթարդճա , սէնին տէ ծնու
 սէվմէյէ պօրճուն արթար : Իշթէ սէնին եիւ-
 րէյինին էն պիւյիւք աճըսը պունտա օլուր .
 զիրա պու պօրճունտա փէք չօյ դուսու-
 րուն օլտուզունու պիլիքսին , օ դաման տա
 Բոշ Քէզ զպարաթի Քեր , որպէս ե Քէ Բոզըմէ Քէ-
 բոյ պարապանայ տէյիպ , եիւրէյինի բահաթ-
 լատրրարն : Ա է տիւնեատէ սէնին խաթրը-
 նը պիր ինճիտէն , սանա պիր դարապ էտէն
 եօղ ուսա տախի , Ալլահըն սանա հէր
 տախմ աֆիլ էտիպ , սէնի ութանտրրարզը
 կիպի , սէնին տէ քեմլիյէ էյիլը էթմէյէ՝ պիր
 հաղ սէպէպին օլտուն իլին , խաթրընը պիր
 ինճիտէն , սանա պիր տիւշմէնլի էտէն պու-
 լունտուն տէյի՝ պէլլէ խաթրընտան կեշէ :

Անճաղ սէն Ալլահը պէօյլէ աղ սէփտիյինէ կեօրէ, պիր կիւն տէ պիր բիւշիւր կիւնահ ըլա պիլէ՝ խաթրընը ինճիթ մէյէճէյինի սահիհ պիլսէն, եիւրէյինին աճըսը էքսիք օլուր՝ լաբին պունա քիմ՝ քեփիլ օլուր . օ մէ՛լուն շէյթան՝ դուլլանտըղը տէքլէրի հէր տաիմ սէնին ֆիքրինտէ իշլէտիր, էլպէթտէ սէնի տէ ալտաթմաղ դօլայ օլուր . հաթթա սէնին Ալլահա մուհապպէթին եօղ իքեն, սէն Ալլահը սէվէյօրսուն տէյի՝ հալա սէնի ալտաթմիշ օլմատըղընը քիմ պիլիր : Պունտա սէն հէր էթտիյին խայր ամէլի, ֆիքրինի Ալլահա վէրտիյինի, ալտըղըն նուրու, ֆէհմի, վէ մուրատընը Ալլահըն մուրատըլա պիր էթտիյինի պիլէ շիւպհէլի թութ . վէ ալտանմըշ օլտուղունու՝ Հաղ թաալա սէնին դալպինէ սրգճա սրգճա խապէր վէրիպ, տահա պանա մուհապպէթ մի կեօսթէրիյօրսուն տէյի՝ թապիր էտէյօր կիպիտուր : Պէօյլէ տիւշիւնտիւրտէ, եիւրէյին էօյլէ եարալանըր քի, հէման իւմիտ քեսիքիյինէ տիւշմէք տէրէճէլէրինէ կեղիբսին . օ դաման ե քի քանիր զիւլ է քիթուլի տէյիպ, պէօյլէ պիր ֆըրթընատա զայ օլմաղա՝ սէնի պրաղմա սըն տէյի՝ նիյաղ էթմէքտէն զայրի շարէն դալմաղ : Պունտա կեմիճիլէրին սապահ երէտըր կիպի՝ սանա պիր նուր սօղար, եանի, սէնին պու տիւնեատէ՝ սալթ Ալլահ իշին շէրտիյին մէշաղաթ՝ դալպինի բահաթ էտէր : Օնուն իշին քենտի խթէրտէ, սանա լաղրմ օլան փօրճու թիլարը, խթէր միհնէթ, խթէր զահմէթ, խթէր տէրունի խաչար :

սունա հէր նէ դատար աղբը ըսա տախի
 կեօնտէրսին. Ֆադաթ պոռնլարըն արասըն
 տա՛ քենտի խաթըը իշին պիլէ՛ տիւնեա եիւ
 դիւնտէ խթէմէսի ճախղ օլմայան Ֆէնա շէյ-
 տէն, եանի պիր ան պիլէ քենտիտէն այրը
 դալմագտան՝ սէնի սադլասըն տէյի, այլ քէնեա
 զիւլ ՚ի շարէ տէյիպ, պու սըտոգ ըլա՛ սէլամէթ
 լիմանընա կիրմիշ կիպլի՛ դալպին բաճաթ օ-
 լուպ, պադը սէօլէյիպ սէօլէյէճէյին՝ պիր
 ախէն :

P. U.

Nº 8598

M